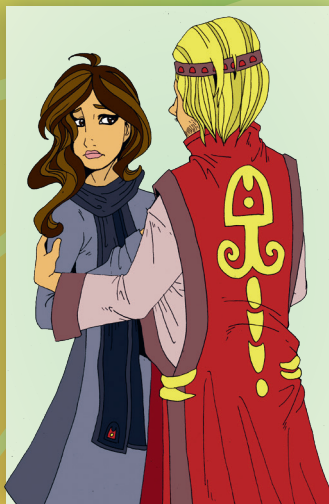

MAKS HJELP

Konger i Bibelen

Misjonssambandet
ung

6

Konger i Bibelen

Copyright: Norsk Luthersk Misjonssamband
Sinsenveien 25, 0572 Oslo, Norway

www.nlmung.no

Redaktører: Gunhild Førreisdahl-Johansen og
Inger Melbø Strangstad

Grafisk design: Ni Zeng

Illustrasjon: Yvonne Jørgensen
(Maks figurene er tegnet av O. Jansen)

Trykk: Nr1 Arktrykk A/S

Innledning

Det er med stor glede vi her presenterer Maks hjelp 6. Noe av det største vi kan være med på, er å formidle evangeliet til barna. Samtidig er det krevende og utfordrende.

Vi ønsker med dette opplegget å gi en hjelp til alle dere som forteller barna om Jesus i barnelag, kor, søndagsskole eller lignende.

I **Maks Hjelp Konger i Bibelen**, ønsker vi å sette fokus på hvem vi følger etter. Hvilke ledere er verdt å følge? Bibelens konger og dronninger var ledere i sin samtid, men ikke alle var verdt å følge etter, og selv de gode kongene feilet. Jesus er kongenes konge. Han kan vi trygt følge etter, alltid.

Fortellingene er spennende. Vi ønsker å la de stå i sentrum og la barna oppleve selve fortellingen. Guds ord er levende, og derfor skiller Bibelen seg fra alle andre bøker.

Heftet har opplegg for ni samlinger. I åtte av samlingene tar vi for oss forskjellige konger og dronninger, både fra GT og NT. Dette skjer gjennom fortellingen, aktivitetene, sangen og bønnen.

Den niende samlingen i heftet er en bibelvandring. Her møter barna igjen personene de har hørt om på de åtte forrige samlingene. Dette er en annerledes og artig måte å møte bibelfortellingen på. Den krever noe mer planlegging og ressurser enn de åtte andre samlingene, men vi anbefaler veldig at dere gjennomfører den. Kanskje kan dette være en samling der det er naturlig å samarbeide med andre lag?

Sang, bønn, visualisering av stoffet og det å skape nysgjerrighet, er viktige elementer i samlingene, og vi anbefaler dere å lese nøye gjennom kapittel 1, "Tråden i opplegget".

Hver samling inneholder mange tips, men det er ikke meningen at alle må gjøre alt. Størrelsen på lagene, ressursene i forhold til rom, personer og økonomi varierer, og derfor har vi ønsket å lage et lite "koldtbord" til dere, slik at dere kan plukke det dere har lyst til og det som vil passe i deres sammenheng.

Oppleggene kan brukes separat, men inngår i "Maks Hjelp," en serie andakt og aktivitetsopplegg for barnegrupper.

Vårt mål med å lage dette opplegget er at dagens barn skal få lyst til å følge etter Jesus, han som er kongenes konge, og at de kan se seg selv som kongebarn; prinser og prinsesser med uendelig verdi for:

Alle som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn – de som tror på hans navn. Joh 1,12

Forsyn dere av "koldtbordet" vårt og lykke til med å gi barna det aller beste vi kan gi dem; Guds ord.

NLM Ung avdeling, 2010

Konger i Bibelen

Innholdsliste

Innledning	3	Kapittel 4 Levendegjøring	85
Kapittel 1 Tråden i opplegget	7	Kong David	85
Tråden videre	8	Kong Salomo	86
Minneord	8	Kong Akab og dronning Jesabel	89
Tråden	10	Kong Hiskia	91
Den røde tråden	10	Kong Manasse	92
Fortell tråden	11	Dronning Ester	95
Vis tråden	13	Kong Herodes	98
Undringstråden	13	Jesus, kongenes konge	99
Bønn og takk	14	Kapittel 5 Sanger	100
Syng tråden	15	Jeg kan be	100
Lek tråden	15	Kapittel 6 Fortellinger	101
Kapittel 2 Bibelske personer	18	Kong David	101
Kong David	18	Kong Salomo	102
Kong Salomo	25	Kong Akab og dronning Jesabel	103
Kong Akab og dronning Jesabel	31	Kong Hiskia	104
Kong Hiskia	37	Kong Manasse	105
Kong Manasse	45	Dronning Ester	106
Dronning Ester	51	Kong Herodes	107
Kong Herodes	59	Jesus, kongenes konge	108
Jesus, kongenes konge	65	Kapittel 7 Kopieringsoriginaler	110
Kapittel 3 Bibelvandringen	71		

Konger i Bibelen

Kapittel 1

Tråden i opplegget

Her kommer bruksanvisningen til Maks Hjelp. Vi vil vise hvorfor vi har valgt å bygge opp opplegget etter denne disposisjonen, og hvordan du som andaktsholder og barneleder kan benytte den best mulig. Vi tar for oss hvert hjelpепunkt som andakts- og aktivitetsopplegget er bygd opp rundt. Vi vil også gi idéer som kan hjelpe deg i selve formidlingen av stoffet. Dette er universelle idéer som kan benyttes på alle samlingene.

Vi kaller dette heftet "Konger i Bibelen." Noen av de som regjerte var gode ledere, mens andre var mindre gode. Uansett kan vi lære noe av dem alle sammen. Men den beste lederen, og som vi trygt kan følge etter i alle ting, er Jesus, kongenes konge.

Bibelen inneholder mange vanskelige og nesten groteske historier, og mange av disse finner vi i forbindelse med kongene. Det er alltid vanskelig å velge ut stoff. Hva kan vi og skal vi fortelle til barna? Det er helt klart at en del av historiene må fortelles med varsomhet, for eksempel historien om barnedrapene i Betlehem. For de yngste barna tror vi det er rett å la være å ta med disse momentene, mens det for de litt eldre kan være riktig å ta dem med. Selv de vanskelige historiene har noe å lære oss, men det som er aller viktigst, er at vi formidler et sant og helt Guds bilde til barna. Et Guds bilde som de kan beholde og kjenne igjen også når de blir voksne. Et Guds bilde av en kjærlig, men også rettferdig Gud som elsker oss så høyt at han gav sin egen sønn for oss.

Her er et forslag til hvordan en samling kan legges opp:

- Velkommen
- La barna bli nysgjerrige på dagens person. Bruk tips fra "Den røde tråden".
- Syng en sang. Bruk tips fra "Syng tråden".
- Repeter og sett dagens tema inn i en sammenheng. Hvor er vi, og når skjer det? Bruk tips fra "Start tråden" og "Den røde tråden".
- Ha andakt. Bruk tips fra "Fortell tråden" og "Vis tråden".
- Syng en sang. Bruk tips fra "Syng tråden".
- Lær minneord. Bruk tips fra kapittel 1.
- Undre dere sammen med barna. Bruk tips fra "Undringstråden".
- Be. Bruk tips fra "Bønn og takk".
- Aktivitet. Bruk tips fra "Lek tråden".

1.1 Tråden videre

Det er viktig å sette bibelhistoriene inn i en ramme. Fortellingene er historiske hendelser som har skjedd i et land som finnes i dag. Derfor begynner vi med å vise "Start tråden" når vi begynner på en ny bibeltekst. Her skal barna få hjelp til å sette bibelhistoriene sammen. Hvor er vi, og når skjer det? Bruk kart og tidslinje som hjelpemidler i denne bolken. Kartet viser landet i dag, og barna kan se Norge på det samme verdenskartet. Tidslinjen hjelper dem til å se når de ulike hendelsene skjedde både i forhold til hverandre og til oss i dag. Denne informasjonen bør knyttes opp mot avsnittet "Den røde tråden". Bruk et enkelt verdenskart som kan kjøpes i en bokhandel. Tidslinjen kan kjøpes hos NLM på telefon 22 00 72 00 eller på nettet: www.makshjelp.no

Av samme grunn kan vi også lete i bibelleksikon etter byggverk av Herodes eller Salomo. På nettet kan dere finne fine bilder fra vingårder akkurat en slik som Akab ønsket seg. Bruk dette for å gjøre historiene mer levende og nær vår tid og barnas hverdag.

1.1.1 Kongekroner på kartet

Lag et stort verdenskart hvor området rundt Israel er spesielt synlig/uthevet. Her kan dere sette inn kongekroner med navn på de kongene vi hører om. Bruk gjerne et annet symbol enn kronen, for eksempel et slott. Barna vil lettere få oversikt over hvor hendelsene skjer og få hjelp til å huske historien når man setter steder og bilder på kartet i samlingene.

I "Start tråden" eller i fortellingene vil det stå hvor hver enkelt handling skjedde, og under "Den røde tråden" vil det komme forslag til hva som kan forbindes med dagens person og plasseres på kartet. Noen ganger vil det passe best at gjenstanden som skal plasseres er ferdig på forhånd. Andre ganger kan det være en del av aktiviteten på møtet å lage bildet som skal på plass.

Kartet lager du ved hjelp av kartet som ligger vedlagt i kapittel 7. Dekk veggen med like store ark som du ønsker størrelse på kartet. Kopier kartet over på et overheadark. Etterpå bruker du en overhead til å tegne av kartet på veggen. Bildene kan dere tegne selv eller klippe ut fra blader.

En enklere versjon enn å bruke kart, er å lage kongekroner med navn som settes opp etter hvert som dere hører om en ny konge. På siste samling lager dere en enorm kongekrone som dekker alle de andre. Du kan for eksempel lage den rundt en talerstol. Det er Jesus sin krone, og han er kongenes konge...

1.2 Minneord

Guds ord er levende og vender ikke tomt tilbake.

Jes 55,10-11: *Likesom regnet og snøen faller ned fra himmelen og ikke vender tilbake dit før det har vannet jorden, gjort den fruktbar og latt det spire og gro på den, gitt såkorn til den som skal så, og brød til den som skal spise, slik er det også med mitt ord, det som går ut av min munn. Det vender ikke tomt tilbake til meg, men utfører det jeg vil, og fullfører det jeg sender det til.*

I det perspektivet blir det stort å få barna til å lære Guds ord utenat. Det som de lærer som unge vil de ha med seg siden. På denne måten kan barna bære med seg Guds ord i hjerte og sinn. Vi har derfor plukket ut forslag til minneord som vi anbefaler dere å bruke. Så kan vi håpe og be om at de vil fungere som veiledning og påminnelse for barna gjennom hele livet. Noen steder har vi satt opp et A og et B alternativ. Her må dere vurdere, ut ifra barnas alder, hvor langt minneord dere tror de kan lære. For at minneordene skal huskes, må det brukes litt tid på møtet til å lære dem, og de bør repeteres med jevne mellomrom. La det bli lønnsomt for barna å huske minneordet, for eksempel med premie til de som husker minneordet fra forrige gang. Kanskje kan de få et klistremerke for hvert minneord de lærer. Når de kan alle, får de en større premie, som for eksempel en bok med en bibelhistorie.

I Maks Hjelp 3 og 4 har vi samlet noen ideer til innøving, repetisjon og bruk av minneordene. Her kommer flere forslag. Det første er hvordan minneordene i dette heftet kan visualiseres i forhold til tema.

- Lag veggilde. Kopier opp et bilde av et slott som henges på veggen i rommet der dere har samling. Minneversene skrives på lapper formet som kongekroner. Hvis minneordkronene lamineres og limes på bildet med borrelås, kan de tas på og av flere ganger. Lamineringen gjør at det tåler en del mer. Kopieringsoriginalen finnes i kapittel 7.
- Lag en minneordbok. Lag den som et slott og bruk minneversene fra kopieringsoriginalen i kapittel 7. For hver samling får barna en kongekrone med et nytt vers. Slik kan barna ha med seg minneordene hjem.
- Pugg med tempo. Lær bibelverset ved å si det sammen. Da må det gjentas flere ganger, og for å gjøre det morsommere, la barna samtidig gjøre ett av følgende:
 - Raskt mens man jogger fort på plassen
 - Hviskende mens man tripper på tå
 - Bestemt mens man marsjerer i takt
 - Tregt mens man jogger sakte på plassen
 - Med normal stemme mens man går bakover
 Til slutt lar du barna si minneverset til deg.
- Pugg med rytme. Samme som øvelsen over, men bruk rytmer i stedet, som for eksempel:
 - Rapp
 - Vals
 - Swing
- Minneordlabyrint. Skriv hvert ord i minneordet på hver sin lapp. Bruk et garnnøste og fest hver lapp på tråden. Lappene kan festes ved å lage to hull på dem, og de bør festes med stor avstand. Så skal du vikle garnet ut i rom/hus som en stor labyrint. Ved å følge tråden skal barna finne minneordet.
- Husk minneord. Lag et kort for hvert ord i minneordet. Hold opp et kort om gangen. La barna si ordet som kommer før og etter kortet. Fortsett til barna kan sitere hele verset riktig.
- Skriv minneord selv. La barna få skrive ned på hver sine lapper bibelverset med sine egne ord. Hva sier Gud til oss i dette verset, er et spørsmål barna kan svare på med egne ord. Har du en liten trygg gruppe, kan de si til hverandre hva de har skrevet på sine lapper.
- Kast ned minneord. Bruk tomme brusbokser. Ved hjelp av papir på utsiden kan du skrive

Konger i Bibelen

minneordet på boksene, ett ord på hver boks. Sett boksene opp i feil rekkefølge. Barna skal ved hjelp av steiner/baller kaste ned boksene i riktig rekkefølge. Denne øvelsen kan brukes som lagkonkurranse, og gjerne ute.

- Fisk minneord. Bruk en fiskestang med magnet knyttet til enden på snøret. Fest binders på lappene med minneord slik at de fester seg på magneten. Velg om du vil ha hele minneordet på hver lapp. Da kan alle fiske opp hvert sitt minneord. Det passer for de minste. Du kan også skrive bare ett ord på hver lapp og utfordre barna til å finne ut hvilket vers det er før alle lappene er fisket.
- Let etter minneord. Skriv minneordet opp på blå ark, ett ord på hvert ark. Gjenta på røde, grønne og gule ark ut i fra antall lag som skal delta. Gjem arkene i rommet/huset. Del barna inn i lag som skal finne arkene i den fargen de leter etter. Så skal laget sette ordene sammen til et minneord, lære seg det og si det uten hjelp til lederen.
- Minneordhertet. Lag et hjerte til hvert barn hvor minneordet står. Del hvert hjerte i to, som et puslespill. Hvert hjerte bør deles forskjellig. På samlingen gjemmes den ene halvdelen. Barna får den andre og leter etter sin del i forbindelse med innlæring.
- Tegn minneord. La barna tegne bilder av ord i verset som hjelper dem å huske. Bruk tegningene når dere sammen lærer dere verset utenat.
- Minneord i hemmeligskrift. Ta juicen fra en grapefrukt. Bruk den til å skrive minneordet på papir. La tørke. Les minneordet ved hjelp av varmen fra en lyspære.
- Sett sammen minneord. La hvert barn få et ark hvor minneordet står skrevet i rotete rekkefølge. Da kan hvert barn ved hjelp av saks og lim sette ordene i rett rekkefølge på et nytt ark.
- Gå på minneord. Skriv hvert ord på egne ark. Lim dem på gulvet, tilfeldig plassert som en rute. Barna skal tråkke på ett og ett ord, i riktig rekkefølge. Husk å plassere ord som skal nås etter hverandre nærme nok til at barna kan klare det.
- Ekte eller falsk. Først sier dere minneordet flere ganger sammen. Etterpå leser du det for barna, men noen ganger leser du det feil. Barna skal høre og så si om det var ekte eller falskt. Hvis de mener det er falskt, kan du se om de vet hva du endret.

1.3 Tråden

Hver andakt er bygd opp rundt en person fra bibelhistorien. Alle fortellingene kan formidle flere sannheter. Vi har prioritert slik at det gjennom opplegget blir bredde i forkynnelsen. Tråden viser hva barna bør sitte igjen med etter akkurat denne samlingen. Noen av bibelhistoriene som er valgt ut, er store og innholdsrike, så del gjerne temaet opp over to samlinger.

1.4 Den røde tråden

Her er det tips til hvordan dere kan starte samlingene. I starten er det viktig å skape en nysgjerrighet i barna om hva de kommer til å få høre.

Her er noen tips til hvordan dere kan skape nysgjerrighet:

- I "Lek tråden" er det et avsnitt som heter "Lek og moro". Bruk en av disse lekene og la

barna gjette hvem og hva de skal få høre mer om.

- Ha med en kurv full av saker som illustrerer dagens tema, men som samtidig gjør barna interesserte og undrende. I en slik kurv hører alltid Bibelen hjemme. Det er mulig å bruke en skattkiste i stedet for en kurv. Dette er spesielt viktig i lag med mange gutter. Da kan dere for eksempel gjemme kisten hver gang og lage skattekart som de må bruke for å finne skatten. Husk at Bibelen er den største skatten på jord!
- Gjem en gjenstand som har noe med dagens tema å gjøre. La barna lete og etterpå gjette hvem de skal få høre om.

Her kommer ulike måter barna kan finne igjen tråden på fra forrige gang:

- Konkurransse: Fremsi forrige samlings minneord. Premie til den som kan det.
- Konkurransse: Lag 10 repetisjonsspørsmål. Spør alle barna. De svarer med å rekke opp hendene. Premie for riktig svar.
- Se på kongekronene og hvor de ble plassert i forbindelse med forrige samlings bibelfortelling.

Premier kan være frukt, seigmenn, en bibelbok, gratislodd eller et stjerneklistremerke som senere kan veksles inn i premier. Ei stjerne gir et bibelkort, 5 stjerner en bok eller oppleggets firkort osv. Alt bestemmes av lagets økonomi.

1.5 Fortell tråden

Her er det bibelfortellingen som skal frem. Vi tror Bibelen er en levende bok og ønsker at bibelteksten skal få stå mest mulig på egne ben. Den er selve hjertet i opplegget og utgangspunkt for all annen aktivitet. Husk - vi skal ikke gjennomføre en bibelutlegging, men la barna høre fortellingene og hjelpe dem til å få tak i det budskapet vi ønsker å formidle. For hvert tema har vi satt opp flere alternative måter barna kan få høre historien på. Annen hjelp til å fortelle historien finner dere under punktet "Vis tråden". Noen av historiene er så lange at de med fordel kan deles på to samlinger.

Bibeloversettelsen vi bruker er Bibelen 1978, Bibelselskapet.

1.5.1 Fortelling

Fortell barna historien. I hvert andaktsopplegg er skjelettet i fortellingen tatt ut og delt i flere hjelp punkter. Dette for å gi dere hjelp til å huske fortellingen. Her kommer noen gode tips for hvordan du kan bli en bedre forteller.

Alle kan fortelle! Vi gjør det hver dag - rundt bordet, på jobben og på skolen, når vi kommer hjem osv. Samtidig er det mulig å utvikle denne evnen. Ta sjansen - prøv ut!

Fortelling er ikke det samme som høytlesing. Det er mange måter å fortelle på. Du vil finne din måte. Du kan lære av andre, men prøv ikke å kopiere dem.

I starten er det lurt å finne historier du liker godt selv. Velg gjerne korte historier. Det er fint å starte med personlige hverdagshistorier eller barndomsminner. Vis tilhørerne at du liker det du driver på med!

Konger i Bibelen

Gjør fortellingen til din egen. Målet er ikke å kunne den utenat ordrett, men å ha fått den på innsiden av deg selv. Først da klarer du virkelig å formidle den videre.

Fortellingen blir til mellom forteller og lytter. Du kan hjelpe lytteren ved ikke å ha for mange forstyrrende elementer nær deg når du forteller. Lag gjerne en fortellerkrok med en nøytral bakgrunn/bakteppe. Organiser rommet slik at lytterne sitter/ligger godt og ser deg godt når de skal lytte.

Når du øver, så fortell høyt til deg selv. Det er viktig å høre sin egen stemme, kjenne ordene i munnen og eksperimentere med stemmen.

Ulike teknikker du kan bruke for å huske fortellingen:

- Lag et skjelett av fortellingen ved å beskrive fortellingens hovedhandling i 7-12 punkter. Fortell deretter historien bare ved hjelp av disse hovedpunktene.
- Tegn et kart over handlingen i fortellingen. Hva foregår hvor? Etterpå bruker du bare kartet for å beskrive miljøet fortellingen foregår i. Forestill deg at du er en guide som viser folk rundt i historien. Denne oppgaven er for å lage indre bilder i deg, slik at du kan formidle levende bilder videre til lytterne når du forteller historien.
- Se for deg hver scene i fortellingen. Bruk tid til å lage et indre bilde. Til slutt har du en indre film som begynner å gå når du starter å fortelle. Den leder deg fra hendelse til hendelse.
- Du kan bruke objekter for å hjelpe lytteren til å være med i historien. En tom kurv, som utover i fortellingen fylles med to fisker og fem brød, eller sparebøssa du fikk fra mor da du var åtte år, kan være slike objekter. Du kan også lage en fortellerpose, der du trekker opp en etter en ting utover i historien. Dette kan være til hjelp både for deg og lytteren.
- Selv om du ikke skal kunne fortellingen ordrett, er det lurt å vite hvordan du vil starte og avslutte. Det gir form på fortellingen og trygghet for deg.

Den beste måten å bli en god forteller på - er å fortelle!

Her er tips på noen gode bøker for å bli en bedre forteller:

Eskild, Hilde og Hambro, Benedicte (2005): Snikk, snakk, snute. En praktisk bok om muntlig fortelling, av Ganesa Forlag AS, og Haugli Sandnes (2002):

Den magiske posen der forteljningane bur. I:Mjør (red) Kulturbarnehagen. Det Norske Samlaget s. 82-92.

1.5.2 Kongehistorier

Hver kongehistorie er hentet fra flere kapitler i Bibelen. For å hjelpe den som skal fortelle, har vi skrevet hver historie i kapittel 6. De kan du bruke som inspirasjon og oversikt for deg, når du selv skal fortelle. Du kan også bruke dem til høytlesning.

1.5.3 Guds hemmelige plan

Lunde forlag har gitt ut boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe. Den har vært utsolgt fra forlaget en stund, men er nå trykket opp igjen i en enklere utgave. Vi

har henvist til hvilke kapitler som samsvarer med dagens tekst. Boka kan enten brukes til høytlesning eller til inspirasjon for deg når du skal fortelle fortellingen for barna. "Guds hemmelige plan" er en flott barnebibel som på en spennende og god måte viser den røde tråden gjennom Bibelen. Den kan absolutt anbefales å lese i sin helhet av voksne også, for på den måten å få både kunnskap og oversikt over Bibelens fortellinger.

1.5.4 Maksheftene

NLM har tidligere gitt ut Maksheftene. Det er tre hefter med andaktsopplegg alderstilpasset for førskolebarn, 1.-3.(1.-4.) klasse og 4. -6.(5. -7.) klasse. Disse heftene kan være til god hjelp hvis man ønsker flere innspill til bibeltekstene. Til sammen inneholder Maksheftene nesten 200 andaktsdisposisjoner. Vi har satt opp hvilke andaktsnumre som passer til de ulike personene. Selv om det er mange år siden heftene ble utgitt, er de fortsatt aktuelle og kan kjøpes hos NLM på telefon 22 00 72 00 eller på www.makshjelp.no

1.6 Vis tråden

Siden det er lettere å huske hvis man samtidig ser det man hører, har vi med noen forslag til hvordan dere kan visualisere fortellingene. Dere må ikke bruke alle forslagene, men velge ut det dere ønsker å benytte.

Enkelte ganger har vi i tillegg med forslag til hvordan vi kan anvende bibelteksten og forklaring på ord og uttrykk.

Hver samling inneholder forslag til drama eller lignende. Denne hjelpen er samlet under kapittel 4 "Levendegjøring". Disse stykkene kan brukes på mange måter. Det kan være en konkret hjelp til formidling av fortellingen. Noen av dem er slik at eldre barn som er hjelpeledere, kan øve dem inn på forhånd og vise dem som et ledd i andakten. Andre er laget slik at alle barna er med og blir engasjert der og da, uten noen øvelse på forhånd. Noen kan øves inn og vises i andre sammenhenger. Kanskje kan dere få vise dem frem på en gudstjeneste eller på et møte?

1.7 Undringstråden

Her kan du sammen med barna stoppe opp og undre deg over hva de nettopp har hørt fra Bibelen. Vi trenger ikke gi dem alle svar. Svar man finner selv, det huskes bedre!

Denne delen vil hjelpe oss ledere til å vite hva barna tenker om temaet, og hva de har fått med seg av vår formidling. Vær varsom med å kommentere feil. Eventuelle korrigeringer kan komme på neste samling eller i samtale om hva aktivitetene minner oss om. Barn svarer sjelden feil, men de kan ha andre tanker eller forestillinger enn du har selv, og de legger annet innhold i ordene du sier. Vær ærlig, og still oppfølgings spørsmål om det kommer en "undring" du undrer deg over. Det er utrolig hvor logiske barn kan være. Vær åpen, lytt og lær.

1.8 Bønn og takk

Bønn er viktig, og det er store løfter knyttet til bønn.

Jer 29,12: *Når dere kaller på meg og kommer til meg med deres bønner, vil jeg høre på dere.*

Fil 4,6: *Vær ikke bekymret for noe! Men la alt som ligger dere på hjertet, komme fram for Gud i bønn og påkallelse med takk!*

Vi ønsker at barna skal ta i bruk den gaven Gud har gitt oss; at vi kan få be til Ham om alt. Bønn er en måte å være sammen med Jesus på. Når vi ber sammen med barna, tar vi dem med inn i bønnens verden. Vi må ikke forvente at alle barna vet hva bønn er og hvordan vi ber. Derfor er det fint om vi hver gang forteller kort om bønn før vi ber. Vi kan for eksempel si at bønn er å snakke med Jesus. Vi kan be om alt. Jesus vil at vi skal være oss selv når vi ber. Vi kan be overalt og når som helst. Vi kan be høyt eller stille inne i oss. Hvis vi i hver samling sier litt om bønn når vi skal be, blir det god lærdom for barna.

Her kommer noen forslag på hvordan vi kan be sammen med barna:

- La barna gjenta etter deg når du ber.
- La barna selv komme med takke- og forbønnsemner. Forvent at det kan komme mange ulike emner, men legg alt som kommer fram for Gud.
- Lær barna en fast bønn, for eksempel Fader Vår, som dere starter eller avslutter samlingen med. En annen fast bønn som kan brukes er: "Kjære Gud ta hånden min, slipp den aldri ut av din. Led meg på min vei i dag, gjør meg trygg og god og glad."
- Sitt i ring og hold hverandres hender. La de barna som vil, be høyt. Begynn et sted i ringen. Barnet ber høyt eller stille. Når det er ferdig, klemmer det sidemannen i hånden slik at det er nestemann sin tur. Gi barna eksempler på hva vi kan be om og sett gjerne grense for en setning hver. Dette vil være til hjelp, slik at flere tør å prøve.
- Stå i en ring. Be barna om å be en stille bønn for den som står til høyre for seg i ringen. Eller de kan skrive navnet sitt på en lapp og gi til den som står til høyre for seg. Etter litt stille bønn sendes lappen videre. Fortsett til alle får igjen lappen med sitt eget navn.
- Gi hvert av barna en lang tråd og sett dere i en sirkel med en Bibel i midten. Gjennom bønnen har vi en direkte linje til Gud. Siden han har skapt oss, kjenner han oss, og fordi Gud, gjennom Jesus, ble menneske som oss, forstår han hvordan vi har det. Han kjenner våre behov, bekymringer og gleder. La hvert av barna be, stille eller høyt. Når de skal be, går de frem til Bibelen, fester den ene enden av tråden i/under Bibelen og tar med seg den andre enden tilbake der de satt. Slik som vi er i kontakt med Bibelen gjennom trådene våre, slik er vi i kontakt med Gud gjennom bønnen.
- La barna velge seg en person de vil be for og skrive det på et kort; "Jeg vil be for..." Oppfordre barna til å be for denne personen hver kveld. Bønnen kan for eksempel være slik: Kjære Gud jeg ber for ...
- En sang kan også være en bønn. For eksempel kan "Jeg folder mine hender små" være en fin avslutningsbønn. Brukes sangen som bønn, anbefaler vi at du for eksempel sier "Nå ber vi" og folder hendene før dere synger. På den måten økes bevisstheten rundt sangen er mer enn en sang.

- Stå i en ring når dere ber. La alle strekke hånden sin innover i midten og legg hendene oppå hverandre. Når dere er ferdige med å be, sier dere høyt i kor "Aaaamen!" og løfter hendene opp i luften. Dette kan også gjøres til en takkerunde, der de som har lyst sier "takkk for..." Det hele avsluttes med "aaaaaaamen!"
- Noen føler seg utrygge når de skal be høyt, og i hvert fall når de skal be med egne ord. Skriv ferdige bønner på lapper og legg oppi en krukke. De som har lyst, kan få trekke en lapp og lese/be den bønningen som står på lappen.
- La barna skrive bønne- og takkeemner på egne lapper. Legg lappene i en krukke og be høyt til slutt for det som er oppe i krukken.
- Lag deres egne bønner og skriv dem ned på papiret. De ferdige bønnene kan "gis til Jesus". Dette kan synliggjøres ved å henge en stor konvolutt ved siden av et Jesusbilde. Bønnene kan legges i konvolutten.
- Syng sangen "Jeg har fem små fingre" før dere ber. Noter finnes i kapittel 5.

1.9 Syng tråden

Til Maks Hjelp 5 ble det skrevet en del nye barnesanger. Noen av disse passer godt til temaene i dette heftet også, og vi har derfor henvist til Maks Hjelp 5 der dette er aktuelt. De sangene finnes på DVD-en "Vi kan ikke holde det hemmelig" som kan kjøpes ved å ta kontakt på tlf. 22 00 72 00 eller via internett: www.makshjelp.no.

De øvrige sangforslagene er hentet fra Barnesangboka (Bs) og Barnesalmeboka (Bslm).

1.10 Lek tråden

Det er fint når aktivitetene har sammenheng med dagens budskap og bibelhistorie. Da vil barna også huske alt mye bedre. Vårt mål er at hele samlingen skal henge sammen. Mat og lek er ikke bare enkeltposter for moro skyld, men er med på å peke mot dagens person og tema.

Her er forslag til lek og moro, uteaktiviteter, hobbyaktiviteter og matoppskrifter. Bruk det som passer hos deg.

Det er dere voksne som må hjelpe barna til å forstå sammenhengen mellom lek og bibelhistorie. Eksempel: Hvis dere snakker om at Jesus tilgir synd, kan dere leke boksen går. Når leken er lekt, og før dere gjør neste ting, forteller du barna at denne leken minner deg om bibelhistorien vi nettopp hørte. Synden gjør at vi alle er tatt, og vi kan ikke klare å frigi oss selv. Jesus kom som en frigiver som sonet alles synder og satte oss fri. Den redningen bør vi si takk for og ta i mot, akkurat som vi ikke blir stående på plassen etter at en person har kommet og sparket boksen og frigitt oss i leken "boksen går".

Samtidig vet vi at læringsmuligheten øker når vi bruker flere sanser. Når vi kan høre, gjøre, se, føle og smake, husker vi bedre.

Alle matoppskriftene er ikke ment til å lages på samlingene. Noen ganger bør de lages i forkant slik at barna bare spiser på samlingen. Andre ganger er det fine oppskrifter til å gjennomføre sammen.

1.10.1 Repetisjonsøvelser

Bibelfortellingen er det sentrale i hele opplegget vårt. Det er den vi vil formidle, og det er den vi vil at barna skal huske. Det kan derfor være lurt med noen leker for å repetere dagens fortelling før barna går hjem. Her er noen idéer til generelle leker som kan brukes på alle samlingene for å oppsummere dagen. De spesifikke lekene som har tema som passer dagens, finnes derimot under hver enkelt samling.

- Repetisjonsspill. Plasser 9 stoler i 3X3 formasjon. Del opp i to lag og still deltakerne spørsmål i fra dagens samling. Korrekt svar gir mulighet for laget til å plassere en person på en av stolene. Det bør være minimum seks personer på hvert lag. Den som først får tre på rad, loddrett, vannrett eller horisontalt, vinner. Bruk gjerne røde og blå hatter eller lignende, for lettere å se hvilke lag "spillebrikkene" hører til. Er det færre deltakere på lagene, kan dere bruke andre spillebrikker enn personer, for eksempel A4 ark i to forskjellige farger.
- Repetisjonsspill. Plasser 9 stoler i 3X3 formasjon og del deltakerne inn i to lag. Lederen tenker ut et ord eller uttrykk fra dagens samling og lager en strek på tavla for hver bokstav. Lagene gjetter bokstaver annenhver gang. Hvis bokstaven hører med, skriver lederen den inn på rett plass, og laget får plassere en person på en av stolene. Når noen har fått tre på rad, loddrett, vannrett eller horisontalt, blir det poeng. Når man gjetter ordet som lederen skal frem til, blir det også poeng. Spill gjerne flere ganger. Det laget med flest poeng til slutt vinner. Bruk gjerne røde og blå hatter eller lignende, for lettere å se hvilket lag "spillebrikkene" hører til. Er dere få deltakere slik at det ikke er personer nok til å være spillebrikker, kan dere bruke A4ark i to forskjellige farger som spillebrikker i stedet.
- Tavlekryssord. Del deltakerne inn i lag og velg en kategori, for eksempel GT, Jesu venner, dagens samling osv.
Første lag skriver et ord på tavla, andre lag skriver et nytt ord innenfor kategorien, ved å bruke en av bokstavene i det første ordet. Ordene kan gå både vannrett og loddrett. Spillet går til ingen kommer på flere ord.

L
Y B
SÅKORN
Ø
D

- Hva vet du om et navn. Del gruppa i to, med like mange i hver gruppe. Gruppene skal lage to ringer, der den ene er inni den andre. Den ene ringen begynner å gå med klokka, den andre mot. En, enten leder eller deltaker, står med ryggen til gruppa og roper "stopp!". Nå skal alle i innerste ring si navnet eller tittelen på en person de har hørt om i dag, til den i ringen utenfor som står nærmest. Vedkommende i den ytterste ringen må svare den som spør ved å fortelle hva de husker om denne personen.

- Bingo. Lederen leser opp ord eller uttrykk som deltakerne skriver inn i en valgt rute i et rutenett (for eksempel 5X5). For å spare tid eller hvis barna er små, kan lederen lage et ferdig utfylt spillebrett på forhånd. Her er det fylt inn ord, uttrykk eller tegninger, alt ut ifra alderen til barna. Lederen må huske at spillebrettene må være ulike. Når alle rutene er fulle, trekker lederen lapper med de samme ordene eller uttrykkene. Deltakerne krysser av hvis de har dem på spillebrettet sitt. Når de har en full linje enten vannrett loddrett eller horisontalt, roper de "bingo!".
- Spør repetisjonsspørsmål etter alfabetet. For eksempel: "Hvem er Guds bud for? **A**lle. "Hvem ble kong David forelska i?" **B**atseba. Hopp over de vanskeligste bokstavene.
- Spill Fingo! Still repetisjonsspørsmål, og når noen svarer riktig, får de ha en finger opp i lufta. Når man har fem fingre i lufta, kan man få en liten premie. Som alternativ premie, kan man bruke en aktivitet. For eksempel at vedkommende skal tegne en katt som de andre på gruppa godkjenner. Løpe en runde rundt huset osv.

Kapittel 2

Bibelske personer

Tråden videre

Nå er vi i landet Israel ca 1000 år før Jesus ble født. Mange av nabolandene hadde en konge som regjerte/bestemte i landet. Noen så på kongen sin som en gud. Kongen skulle være folkets øverste dommer og hærfører. Israelittene ville også ha en konge, selv om Gud hadde sagt han var Kongen. Gud lar dem få viljen sin og gir dem en konge. Det var Gud som skulle velge hvem som skulle være konge i Israel og kongen skulle høre på hva profetene sa. Gud skulle fortsette å bestemme loven, selv om de fikk en konge. Den første kongen Israel får er Saul, men vi skal høre om den andre kongen i Israel:

Kong David

*Tekst: 1. Sam 18 utvalg; 24,1-8, 2. Sam 11 og 12,1-14
Konge ca. 1000-965 f.Kr. i Israel*

Minneord

Joh 17,3: Og dette er det evige liv at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du har utsendt, Jesus Kristus.

Tråden

- Guds bud er for at alle skal ha det best mulig.
- Ingen lever uten å synde, men tror vi på Jesus, kan vi alltid kalle oss kristne.

Den røde tråden

- Ta med mange kartbøker, kompass, GPS, turkart og lignende. Fortell barna at du har hørt om en vei som skal være så bra. Den heter Herrens vei, og nå har du så lyst til å gå den veien, men du finner den ikke noe sted. Har barna noe forslag til hvor du kan finne den? Kom frem til at Herrens vei blir vi kjent med i Bibelen. Fortell at i dag skal de få høre om en som gikk på den veien.
- Vis frem to flotte papphjerner, det ene er helt og det andre bare halvt. Snakk med barna

om det å være helhjertet og halvhjertet. I dag skal vi få høre om en som var helhjertet i bestemmelsen om å følge Guds vilje.

- Ha med mange magneter, lek med dem, heng opp ting eller lignende. Det viktige er at dere ser hvordan de funker. Magneter har en positiv og negativ side. Vi har også det. Noen ganger gjør vi ting vi ikke burde, men ofte gjør vi det vi skal. Hvilken side magneten klister seg til, kan ha noe med hvem en møter. I dag skal vi høre om en som ble veldig fristet da han møtte ei dame.
- Veggteppe. Heng opp to steintavler.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Makshefte nr 3, 32.
- Les "David brøt reglene" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Hjelpepunkter for å fortelle bibelhistorien:

- David var bare en gjetergutt da han ble salvet til konge. Det skjedde mens Saul var konge. 1. Sam 16,1-13
- Da kong Saul døde, ble David konge. Han var en god konge for folket sitt og spurte Gud om råd. 2. Sam 2,1 og 5,19
- David ønsket å følge Guds regler, men klarte det ikke alltid. En gang så han en vakker kvinne som badet. Hun het Batseba. David forelsket seg og gjorde henne gravid. Etterpå sørget han for at mannen hennes ble drept i krigen slik at han kunne ta Batseba til kone. 2. Sam 11
- Profeten Natan kom for å si til David at han hadde brutt Guds bud. Natan fortalte en lignelse. Kong David angret det gale han hadde gjort og fikk tilgivelse fra Gud. 2. Sam 12,1-15
- Kong David omtales i Bibelen som den beste kongen i Israelsfolkets historie. Dette fordi han var oppriktig i troen på Gud, søkte Gud om råd og innrømmet sine feil. 1. Kong 14,8
- Gud fortalte ham om sin hemmelige plan: En dag skal det bli født en konge i din slekt som skal herske i all evighet. Han skal bli født i byen du kommer fra, i Davids by Betlehem. Sal 89,4,36-37

Vis tråden

- Guds bud er for at alle skal ha det best mulig. Når David brøt Guds bud og gjorde Batseba gravid, fikk det vonde følger både for David, for Uria, mannen til Batseba, for Batseba og dem rundt. Når vi velger å ikke følge Guds bud, får det negative følger for dem rundt oss. Når jeg velger å følge Guds bud, ved for eksempel å ikke være med og mobbe, kan det få positive følger for dem som blir mobbet.
- Guds bud finner vi i de 10 bud, og de er oppsummert i det dobbelte kjærlighetsbudet.
- Vi er kristne selv om vi synder. Alle synder. Jeg er nordmann, selv om jeg drar på besøk til Sverige. Men den dagen jeg bosetter meg i Sverige og søker om statsborgerskap der, er jeg ikke nordmann lengre. Man er kristen selv om man synder. Men den dagen jeg bestemmer meg for at jeg ikke lenger vil tro på Jesus og at jeg ikke lenger har bruk for hans tilgivelse eller vil bry meg om hans ord, er jeg ikke kristen lengre.
- Noen nyttige ordforklaringer
 - Synd er opprør mot Gud og hans vilje. Det er brudd med Guds bud. Den største synden er at mennesker ikke vil tro på Jesus. Dette fører til adskillelse fra Gud dersom mennesket ikke blir frelst.
 - Anger er å være lei seg når en har gjort noe galt. Dårlig samvittighet får en fordi en har syndet mot Gud.
 - Nåde er å få noe ufortjent av bare godhet fra Gud, helt gratis.
 - Frelse er redning. Vi har gjort i mot Guds vilje og fortjener ikke å få et evig liv sammen med ham. Men Jesus har tatt ansvaret ved å gjøre opp for all vår synd, og derfor kan alle som tror på Jesus få komme til himmelen og være sammen med ham for alltid.
 - Tilgivelse er når noen sier fra seg retten til å bruke mot oss alt det dumme vi har gjort.
- Blås såpebobler. Blås noen store bobler og snakk om synder vi synes er store. Blås noen små bobler og snakk om det vi tenker på som små synder. Dere kan for eksempel blåse en boble for hvert forslag barna har, eller at de kan få prøve å blåse. Til slutt kan dere spørre barna om de store boblene sprakk annerledes enn de små. Fortell at ingen synd er for stor eller for liten for Gud å tilgi. Gud tilgir store synder, akkurat som han tilgir små. Og akkurat slik som vi ber Gud om tilgivelse.
- Rull et ark sammen slik at det blir som en kikkert. Bruk det ene øyet og se på et bilde gjennom kikkerten. Du ser bare litt av gangen. David fikk kikke litt inn i fremtiden, men han fikk ikke se alt. Han fikk vite det skulle komme en helt spesiell konge, men ikke hvem den kongen var.
- Vis frem en puslespillbrikke. Hvordan tror de bildet skal se ut? Ikke lett å vite når man ikke har flere brikker. Det er nesten som Gud deler ut en og en puslespillbrikke når han forteller litt og litt om planen sin. Men det vil gå mange hundre år før han viser frem hele bildet. Tidligere "puslespillbrikker" og hint han har gitt, finner du for eksempel i 1. Mos 12,3; 49,10

Undringstråden

Hvordan vil det være å leve i en verden uten regler? Hvordan ville det ha vært på skolen, ute i trafikken osv? Hvordan ville det vært å leve i en verden hvor alle følger Guds bud? Kan man leve etter Guds bud, uten å være kristen? Hva vil det si å være en kristen? Er man kristen selv om man bryter noen av Guds bud?

Takk og be

- Takk Gud for at han tilgir oss når vi ber ham om det, og for at vi som tror på Jesus kan få kalle oss kristne også når vi har gjort noe galt.
- Be Gud hjelpe oss å innse at budene ikke er gitt for å gjøre det vanskelig for oss, men for at vi skal ha det best mulig.

Syng tråden

- La oss vandre i lyset - Bs 177 / Bslm 176
- Jesus, takk at jeg får komme - Bs 160
- Ingen avgud tåles - Bs 126
- Gå ikkje bort ifrå Jesus - Bs 85
- Om jeg er liten eller stor - Bs 204 / Bslm 179

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Kaoslek. Lek en lek der det ikke er noen regler om hva som er lov og hvordan ting skal være. Det vil bli kaos. Et eksempel kan være å spille fotball uten regler. Ingen regel sier noe om hvor mange lag det skal være, om hva som gir poeng, om hva som er lov for å få tak i ballen, eller hvilke kroppsdeler som kan brukes. Det vil bli kaos. Spill med regler etterpå. Da blir alt bedre, selv om det betyr at deltagerne ikke får lov til alt de vil. Guds vilje er at alle skal ha det godt, derfor har han gitt oss retningslinjer.
- 50-leken. Gjem 50 spørsmål rundt omkring. De skal ikke ligge i noen bestemt rekkefølge, og spørsmålene kan være ifra Bibelen, naturfag, om lederne, geografi, misjon osv. Del deltagerne inn i lag. Lagene begynner å trille en terning. Hvis lag 1 for eksempel får 3, skal de løpe og finne oppgave 3, løse den og løpe tilbake til en leder som sitter med fasiten. Hvis svaret er feil, må de tilbake til posten og tenke mer. Hvis svaret er rett, får de kaste terningen på ny. Hvis de for eksempel får 5 skal de løpe og finne oppgave 8, fordi $3+5=8$. En leder sitter og skriver hvilke tall de får og hjelper dem med utregningen. Det laget som kommer først til post 50 og svarer rett på den, vinner.

Konger i Bibelen

I denne leken må vi gjøre det som er viktig i livet, nemlig med jevne mellomrom komme inn til sentrum og sjekke ut hvor vi skal. Gud ønsker at vi skal ta oss tid til ham. Da kan han være med og justere kursen vår, slik at vi lever livet vårt etter hans vilje. Det er til beste for oss selv og de vi møter.

- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Skattejakt. Lag oppgaver barna må løse, enten alle samlet eller i forskjellige lag. For hver oppgave de løser finner de en ny oppgave. For eksempel: "Gå til plassen alle prøver å sparke ballen mot." Da vil det inne i fotballmålet ligge en ny oppgave hvor neste beskjed er gjemt. Noen oppgaver kan være spørsmål med flere svaralternativer og en bokstav for hvert alternativ. Så setter gruppen sammen de valgte bokstavene og finner ut hvor neste oppgave er gjemt. Slik ledes de frem til skatten. Skatten kan være små Bibelbøker, Superblinkblader, sjokoladehjerter osv.

Det er viktig å vandre på den rette veien hvis de skal finne skatten. Jmf. minneordet. Vi må be Gud lede oss på den rette veien, for den er den beste for oss.

- Balanser på stammen til et felt tre. Det er ikke alltid like lett, noen ganger faller man ned.

Slik er det å leve etter Guds gode retningslinjer også. Noen ganger trår vi feil slik at vi faller. Snakk om forskjellen på å gå på trestammen, falle ned, men så klatre opp igjen for å gå videre, og det å bestemme seg for at man ikke vil prøve å gå på stammen i det hele tatt, men heller gå på bakken langs stammen. Snakk om forskjellen på vandre og falle i synd.

- Stjerneorientering. I Stjerneorientering er start og mål på samme sted. Her er også kartet. Deltagerne har ikke med seg noe kart, men får oppgitt en post før de starter. Når de har funnet den, vender de tilbake til utgangspunktet hvor de får oppgitt en ny post de skal finne.

Her må vi gjøre det som er viktig i livet, nemlig med jevne mellomrom å komme inn til sentrum og sjekke ut hvor vi skal. Gud ønsker at vi skal ta tid til ham.

Da kan han være med og justere kursen vår, slik at vi lever livet vårt etter hans vilje. Det er til beste for oss selv og dem vi møter.

- Spikk en konge. Finn et passe emne ca. 15cm langt og 3cm tjukt. Spikk et skråsnitt. Den nederste delen av skråsnittet skjæres litt inn, mens de to øverste spikkes fra hver side, slik at det blir en forhøyning der de møtes. Dette blir nese. Og neserygg. Skjær gjerne et skråhakk inn der øynene skal være, slik at det blir markerte øyenbryn. Fjern deler av barken slik at kongen får kappe på seg. Dekorér etter ønske, for eksempel med å tegne på munn, øyne og knapper i kappen. Dette kan gjøres med tusj eller sviapparat. Klipp ut en kongekrone av aluminiumsark. Hvis du vil ha en mer solid krone, kan den for eksempel klippes ut av en bruskork. Kronen stiftes bak på hodet.

Hobbyaktiviteter

- Fotspor. Sett foten på et papir og tegn rundt og klipp ut slik at du får et fotspor. Skriv minneordet inni. Lag mange, både høyre- og venstreføtter og heng dem opp på veggen slik at det ser ut som om noen har gått oppover den.
- Sy en teddybjørn. Tegn av mønsteret i kapittel 7. Legg et stoff dobbelt og klipp ut etter mønster. Delene skal sys sammen på vrangen. Ha et hull igjen slik at du kan fylle den. Sy på knapper til øyne og bruk kjedesting til munn. Nesen kan lages ved å fylle en tøybit du syr på.

David ble angrepet av bjørner da han gjette sin fars dyr. Da føk han på den og tok sauen tilbake og kanskje drepte han bjørnen. 1. Sam 17,33-35

- Lag sitteunderlag.
 - Strikk en stor firkant med tykke pinner og tykt ullgarn. Strikk det i dobbelt lengde og bredde ut fra ferdig størrelse. Vask det i maskinen så det blir tovet. Nå har du et godt sitteunderlag til turer.
 - Tov med vann. Legg tynne lag ull oppå hverandre i en langpanne slik at ullfibrene ligger på tvers av forrige lag. Legg flere lag, slik at det blir tykt. Til slutt legges dekoren på. Den kan for eksempel klippes ut av ullflak som er lett tovet, eller være ulltråd som snor seg rundt omkring. Legg en tynt syntetisk stoff som ikke tover seg fast på toppen, ha på lunka grønnsåpevann og gni forsiktig. Etter hvert som ulla fester seg kan du gni hardere og hardere. Når alt sitter sammen kan du ha plastikk/stoff over og under og rulle det sammen i et håndkle. Rull rullen frem og tilbake en del ganger før du ruller det hele ut igjen og gjentar prosessen fra en annen kant. Når ulla er godt tovet, vaskes såpa ut og sitteunderlaget legges til tørk.

David var i lang tid på rømmen fra Saul. Da bodde han tidvis ute. Kanskje hadde han med seg noe godt å sitte på.

- Fargelegg tegningen på side 24.

Matoppskrift

- Lag vafler og spis vaffelhjerner.
David ble regnet som helhjertet fordi han var oppriktig i troen på Gud, søkte Gud om råd og innrømmet sine feil.
- Fruktkroner. Appelsin, eple og banan er frukter som kan brukes. Bruk en skarp grønnsakkniv og stikk V- mønster rundt hele kanten på frukten. Stikk kniven helt inn i midten. Når du er rundt, er det lett å dele frukten, og du har fått to taggete kroner.
David var konge.

Tråden videre

David ville så gjerne bygge et hus til Gud. Han hadde jo bygd et fint slott til seg selv. Derfor syntes han ikke det var riktig at Guds ark bare skulle bo i et telt. Helt siden de hadde vandret i ørkenen, da de flyktet fra Egypt, hadde Israelittene brukt et telt som sin kirke. Moses hadde fått beskjed om å sette opp et telt hvor Herren ville bo, som konge midt iblant sitt folk. De kalte det Tabernaklet, men også sammenkomstens telt, siden det var på det stedet Gud kom sammen med sine og talte med dem. Da Moses fikk budene på de to steintavlene, ble de lagt i en kiste, kalt Guds ark. Den ble oppbevart i Tabernaklet. David fikk beskjed fra Gud om at han ikke skulle bygge noe tempel til Gud. Den som skulle gjøre det var Davids sønn:

Kong Salomo

*Tekst: 1. Kong 3,5-28; 6,37-38; 10,14-29; 11,1-4,42; 1. Krøn 22,6-16
Konge ca. 965-926 f.Kr. i Israel*

Minneord

Ordsp 4,23: Bevar ditt hjerte framfor alt du bevarer, for livet går ut fra det.

Tråden

- Gud kan hjelpe oss å skille mellom det som er godt og det som er ondt.
- Kjennskap til Gud er viktigere enn rikdom og ære.

Den røde tråden

- Spør barna hva de ville svart hvis Gud selv spurte dem hva de ønsket seg. Skriv svarene opp på en tavle. I dag skal dere få høre om Kong Salomo og hva han svarte da Gud spurte ham akkurat det spørsmålet
- Les noen av Salomos ordspråk for barna, for eksempel: Ordsp 11,22; 11,25; 15,13a; 15,16; 15,17; 16,18; 16,24; 17,1; 17,17; 21,9; 27,15; 27,19; I dag skal vi høre om han som skrev alt dette. Et alternativ kan være å skrive ordspråkene på lapper og legge dem i en krukke. Da kan barna som vil, komme fram og trekke ett som de eller du leser høyt.
- I mange bibelatlas finner man tegninger av Salomos Tempel. Kopier en slik tegning og gjem den i rommet. La barna lete etter den. Når den er funnet, kan dere sammen se på tegningen. Hva slags hus tror dere det er? I dag skal dere bli litt kjent med mannen som hadde ansvaret for å bygge dette bygget.
- Veggteppe. Heng opp et tempel.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.

Konger i Bibelen

- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Makshefte nr 3, 35.
- Les "Den klokeste mannen i verden" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Hjelpepunkter til å fortelle bibelhistorien:

- Salomo ble konge etter Davids død. Han følte seg liten for oppgaven, og folket var stort. 1. Kong 3,8-9
- En natt spurte Gud hva Salomo ønsket seg. Salomo bad om visdom. 1. Kong 3,5-9
- Den bønne var etter Guds hjerte. Salomo fikk visdom, og i tillegg ble han velsignet med mye rikdom. 1. Kong 3,10-14; 10,14-29
- Kong Salomo hadde fått en oppgave av kong David: å bygge et tempel for Gud. Det ble et flott bygg. 1. Krøn 22,6-16; 1. Kong 6,37-38 (eventuelt hele kapittel 6)
- Salomo ble kjent for sin rikdom. Det kom folk fra alle land for å høre hans visdom. Han hjalp folket sitt, og folket hadde stor respekt for ham. De skjønte at visdommen hans kom fra Gud. 1. Kong 10,23-24
- En gang dømte Salomo i en tvist mellom to kvinner. De hadde hatt hver sin baby, men den ene døde. Nå påstod begge at de var moren til den levende babyen og ville ha den. Salomo ville dele babyen i to. Da bare den ene damen syntes det var greit, forstod han hvem som var moren. 1. Kong 3,16-28
- Etter hvert ble kong Salomo mer opptatt av rikdom enn av Gud. Han hadde mange koner, og de lokket ham til å tenke at det ikke var så viktig å følge Guds vilje, og så begynte han å be til avguder. 1. Kong 11,1-4
- Da Salomo døde, hadde han vært konge i 40 år. 1. Kong 11,42

Vis tråden

- La barna få bind for øynene og la dem få smake forskjellige ting. Vær obs på at noen barn kan ha matallergier. Når vi bruker smakssansen vår, er det lett å skille mellom det som er godt, og det som er vondt. Her kan også smaken variere. I livet ellers er det ikke alltid like lett. Noen ganger kan ting som ser greit ut, ikke være det. For eksempel kan et nytt vennskap være positivt, men hvis vedkommende fører oss i en retning bort ifra Gud, er det ikke positivt likevel. Vi trenger også å be Gud om visdom til å skille mellom godt og vondt.
- Hva skjer med oss hvis hjertet slutter å slå? Da dør vi. Det er viktig å ta vare på hjertet sitt, ved for eksempel å trene og spise sunn mat. I Bibelen brukes hjertet ofte som betegnelsen på menneskets indre liv og personlighet. Hjertet er sete for forstand, vilje og følelse, det kjenner angst og sorg, glede og begjær. Med hjertet tror man (Rom 10,10), og der vil Gud bo. Ef 3,17 Kong Salomo sa: "Bevar ditt hjerte framfor alt du bevarer, for livet utgår fra det." Ordsp 4,23
- Snakk med barna om hvordan man blir kjent med noen. Kjenner vi den best som vi har vært mye sammen med eller den som vi har vært lite sammen med? Vi blir kjent med Gud ved å være sammen med ham, bruke bønn, bibel og det kristne felleskapet.

- Kong Salomo skrev 3000 ordspråk og 1500 sanger. I Bibelen er det en egen bok, Salomos ordspråk, som inneholder kloke ord fra Salomo.
- Kongene skulle være både hærførere og dommere. Når det oppstod konflikter, var det derfor naturlig at det var kongen som optrådte som dommer. Han sa hvem som var skyldig og idømte straff.
- Kong Salomo var enormt rik. Årlig tok han inn 666 talenter gull. (1. Kong 10,14–15) Dette tilsvarer nesten 23 tonn. I tillegg kom avgiftene fra kjøpmennene og inntektene fra karavanehandlerne, fra alle araberkongene og fra stattholderne i landet. Så han hadde råd til å dekke hele innsiden av templet med gull, inkludert både vegger og gulv.
- Salomo fikk etter hvert 1000 koner. En del av disse var nok resultat av politiske forbindelser med nabofolkene, og med konene fra andre land kom det også flere avguder til Jerusalem.
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Kong Salomo var vis, men likevel var han ikke den kongen Gud hadde lovet.

Undringstråden

Hvordan kan vi bevare hjertet vårt? Hvorfor er det lurt å kunne skille mellom godt og vondt? Hva er mer verdt enn penger?

Takk og be

- Takk for at Gud vil hjelpe oss med de oppgavene han gir oss.
- Be om hjelp til å ta de rette valgene og til å forstå at det å være et Guds barn er viktigere enn ære og rikdom.

Syng tråden

- Herren han er Gud (Maks Hjelp 5)
- Hvem kan lære meg å leve - Bs 119
- Jesus spør om du er tøff nok - Bs 158
- Mitt liv vil jeg leve - Bs 192
- Søk først Guds rike - Bs 219 / Bslm 245

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Lek med norske ordspråk. Skriv dem opp på lapper, del lappen i to og finn ut hvem som passer sammen. Bruk for eksempel: "Den som sover, synder ikke."; "Et ord i tide er bedre enn ti i utide."; "Kast ikke stein når du sitter i glasshus."; "Når ølet går inn, går vettet ut."; "Aldri så galt at det ikke er godt for noe."; "En fugl i hånden er bedre enn ti

Konger i Bibelen

på taket.”; ”Små gryter har også ører.”; ”Liten tue kan velte stort lass.”

Dere kan også gjøre det samme med ordspråk som Salomo skrev.

- Spill Ludo. Når en har vunnet, må hun sitte og se på at de andre spiller ferdig. Dvs. at de andre får spille videre uten at hun er med.

Det er ikke alltid at det er heder og ære som fører det beste med seg, og som vi bør streve etter.

- Ha kunnskapskonkurranse.

Det er ikke alltid det hjelper å være kjempeklok. Kjennskap til Gud er viktigere enn rikdom og ære.

- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Bli kjent med hjerteslagene. Hvordan endrer rytmen seg når du løper, hviler osv. Er hjertet en god betegnelse på menneskets indre liv og personlighet?

- Luk i en grønnsakhage eller blomsterbed. Her gjelder det å skille mellom det vi ønsker skal være der og ugraset som vi vil ha bort.

- Let etter gull. Det finnes naturlig gull i Norge. Ta med bøtte og sil og prøv i vassdrag i nærheten.

Dette er ikke noe å bli rik av, allikevel ble vi rike på barnelaget i dag. Guds ord er det mest verdifulle vi kan få.

- Spikk kong Salomo. Se forklaring på David.

Hobbyaktiviteter

- Lag hjertesmykke. Klipp ut to like store filthjerter. Broder med perler på det ene laget. Sy begge lagene sammen med kastesting. Fest sikkerhetsnål på baksiden og bruk det som et smykke for eksempel på en jakke eller genser.

La hjertet minne deg om at du vil være helhjertet.

- Lag hjertesmykke. Bruk filtenål og stikk i en neve med ull. Pass på å ha et isoporunderlag eller annet egnet underlag når du stikker. Etter hvert som du stikker blir ulla filtet sammen, og ved hjelp av filtenåla og hvor du stikker, kan du forme ulla til et hjerte. Fest en sikkerhetsnål på baksida ved å filte litt ull over den. For å få til en fin form, kan det være god hjelp å legge ulla inni en pepperkakehjerterform. Bruk det som et smykke for eksempel på en jakke eller genser.

La hjertet minne deg om at du vil være helhjertet.

- Lag hjertesmykke. Skjær ut et hjerte i bjørkenever, lag hull til oppheng og fest det for eksempel i en svart skinnreim.

La hjertet minne deg om minneordet.

- Lag et bokmerke. Du trenger ispinner, treknapper i forskjellige størrelser, trelim, hobbymaling, pensel, limpistol og ståltråd, perler og annet til dekor. Mal ispinnene og treknappene. Pynten limes øverst på pinnen slik at den stikker ut av boka. Dere kan for eksempel male ispinnen grønn og feste på to hvite treknapper i forskjellig størrelse. Så lime på litt ull på kroppen og til ører på hodet. Tegn på øyne og nese, og lag bein av

ståltråd. Ekstra fint blir det hvis du fester en liten bjelle rundt halsen. Sommerfugl kan lages av to små og en stor treknapp. Den største er hodet. Træ perler på ståltråd og form som hjerte. Det er vinger som limes mellom hode og kroppen. Ståltråd med perle på blir følehorn. Her er det kun fantasien som setter grenser.

La bokmerket hjelpe deg med å skille bladene i boka fra hverandre.

Gud vil hjelpe oss til å skille det gode fra det onde.

- Skill fargene i en tusj. Bruk kaffefilter, tørkepapir, eller akvarellpapir, og tegn streker og sirkler med vannoppløselig tusj. Bruk vannflaske og sprut på fargene. Etter hvert vil fargene i tusjen skille seg fra hverandre på arket, og du ser hvilke farger som finnes i de forskjellige tusjene. Det er ikke lett å se ellers. Arket er pent i seg selv, men hvis du vil bruke det til noe, kan det bli en fin sommerfugl. Klipp ut vingeform og snurr en piperenser dobbelt rundt midten. Tre en perle inn på hver ende av piperenser og la dem bli følehorn.

Det gode og onde er ofte blandet sammen slik at det er ikke så lett å se hva som er hva.

Gud vil hjelpe oss å skille.

- Fargelegg tegningen på side 30.

Matoppskrift

- Skill eggeplommen fra eggehviten og se at det ikke alltid er like lett å skille ting fra hverandre. Etterpå kan dere lage marengs av eggehvitene og eggeplommekaker av eggeplommene. Da trenger dere 2 eggeplommer, 250gr. melis og 0,25ts hjortetaksalt. Alt knas sammen til fast deig. Det kan være litt vrient å kna deigen sammen, men vær tørr og varm på hånden så går det fint. Trill deigen ut til små kuler som settes på smurt plate. Gi hver kake en liten «trøkk» og stek dem i 15 minutter i ovn på 160-170 grader. Ikke åpne døra til ovnen de første 10 minuttene. Disse kakene hever seg fint og er veldig lette og sprø, rene konfekten.

Dere kan også bruke både eggehviten og eggeplommen til å lage vafler. Stek dem og spis vaffelhjerter mens dere prater om dagens minneord.

- Spis oppskåret frukt og grønnsaker.

Sunn mat er viktig for å ta vare på hjertet. Bibelen forteller at vi tror med hjertet. Derfor er en Bibelfortelling godt for hjertet.

Tråden videre

Da Salomo døde, ble de ikke enige i Israel om hvem som skulle være konge. Derfor ble landet delt i to. Salomo sin sønn ble bare støttet av to stammer. Derfor ble han konge i sør, et land de kalte Juda. En som hadde arbeidet for Salomo ble konge i nord. Ti stammer støttet ham. Folket og kongene glemte å høre på Gud. Den syvende kongen i nordriktet Israel fortsatte å gjøre det som var vondt i Herrens øyne, enda mer enn noen av dem som hadde vært før. Denne kongen lagde tempel for Ba'al og bygde Asjera-pæl. Han giftet seg med ei dame fra Sidon i Libanon. hun kjente ikke Gud. Dette ekteparet gjorde mye vondt i Herrens øyne. De var

Kong Akab og dronning Jesabel

Tekst: 1. Kong 21

Konge 871-852 f.Kr. i nordriktet Israel

Minneord

Heb 13,16: Men glem ikke å gjøre godt og dele med andre.

Tråden

- Misunnelse fører ikke noe godt med seg, - 9. og 10. bud.
- Vi har et ansvar for en rettferdig fordeling av verdens ressurser.

Den røde tråden

- Ha med et stort fat med oppskåret frukt. Sett deg ned og spis mens barna ser på. Pass på at de ikke får. Spør om barna tror det betyr noe for Gud om de deler eller ikke. Kom fram til at Gud bryr seg om hvordan vi deler det vi har. Del frukten og fortell at i dag skal de få høre om en konge som ikke brydde seg om hva Gud mente. Han brydde seg ikke om noen andre i det hele tatt, men tenkte bare på seg selv.
- Spør barna om de vet hva misunnelse er. Har de vært misunnelige noen gang? Er det bra eller ikke bra å være misunnelig? I dag skal de få høre om en konge som var misunnelig. Det gikk ikke bra.
- Vis frem et fat med druer. Spør om de vet hvordan druene vokser. Fortell at det finnes egne "drueåkre"/ vingårder. I dag skal vi få høre om en som var veldig misunnelig på en som hadde en vingård.
- Veggbilde. Heng opp bilde av en mann som ligger i sengen.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.

Konger i Bibelen

- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Makshefte nr 3, 20.
- Les "Kongen som furtet" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Hjelpepunkter til å fortelle bibelhistorien:

- Kong Akab var konge i Israel. Han var sint og lei seg fordi han var kjempemisunnelig. 1. Kong 21,4
- Han hadde lyst på naboen sin vingård. Den hadde passet bra til grønsakhage. Det var Nabot som eide den, og han hadde sagt nei til å selge. Derfor furtet kongen. 1. kong 21,1-3
- Dronning Jesabel mente han måtte vise hvem som var konge i Israel. Hun la en ond plan for å få tak i vingården. 1. Kong 21,5-7
- Dronning Jesabel skrev et brev i kongens navn og med kongens segl. Det sendte hun til de viktigste mennene i byen. I brevet sto det mange løgner om Nabot. Det var også en beskjed om å fortelle løgnene videre, slik at folk ville begynne å kaste stein på Nabot og familien hans. 1. Kong 21,8-14
- Det gikk som dronningen hadde planlagt. Nabot og familien ble steinet. Kong Akab kunne ta over vingården. 1. Kong 21,15-16
- Men Gud så det som skjedde. Han sendte profeten sin, Elia, til Nabots vingård for å treffe kongen og prate med ham der. 1. Kong 21,17-18
- Kong Akab ble forskrekket da han så Elia. Profeten Elia fortalte at Gud visste hva de hadde gjort. Alt hadde vært i mot Guds vilje. Kong Akab og dronning Jesabel skulle dø, og det skulle komme en stor ulykke over slekten, fortalte Elia kongen. 1. Kong 21,19-26
- Da angret Akab. Det viste han ved å fjerne sine klær og binde strieplagg om kroppen sin. Fordi han angret, utsatte Gud den store ulykken han hadde varslet skulle ramme ham og slekten hans. Allikevel døde kong Akab snart, og litt etter det døde dronning Jesabel. 1. Kong 21,27-29; 22,29-38; 2. Kong 9,30-37

Vis tråden

- Kongen hadde mye, men tok likevel ifra Nabot som hadde lite. Hvordan er det i vår verden i dag? Det er nok mat i verden hvis vi bare hadde delt rettferdig. Hvordan kan vi dele noe av rikdommen vår med andre?
- La barna få en melkerull og la dem dele selv. Snakk sammen om at det er vanskelig å finne ut hvordan godene skal fordeles både i barnegruppen og i verden.
- Les budene på s. 114. Hvilke bud blir berørt i denne historien? 5. 7. 8. 9. og 10.
- Bibelens budskap forteller at alle mennesker kan blir frelst. Det siste Jesus sa før han for opp til himmelen var: "Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler." I dag er det fortsatt mange som aldri har hørt om Jesus. Det er ikke bare verdens rikdom som bør deles rettferdig. Vi har også ansvar for å dele de gode nyhetene om Jesus.
- Kong Akab var misunnelig. Selv om det er mest rett å unne andre det beste, så er det ikke uvanlig å kjenne på misunnelse. Kong Akab la seg ned og furtet og var villig til å tillate alt for å få det han ønsket. Hva bør vi gjøre når vi kjenner på følelsen av å være misunnelig?

- Druene var vanligvis røde. (Jes 63,2) Ofte ble trærne plantet i terrasser på fjellskråninger, omgitt av hekker eller murer for å beskytte dem mot villdyr.
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Kong Akab var ingen konge det var verdt å følge. Han var ikke den kongen Gud hadde lovet.

Undringstråden

Er det lett å dele? Hvordan føles det å være misunnelig? Hva kan vi gjøre når vi er misunnelige? Hva syns vi om det Akab og Jesabel gjorde mot Nabot? Hvordan kunne Gud vite hva som var skjedd? Hvorfor angret Akab etter besøket av Elia?

Takk og be

- Takk for at vi bor i en del av verden der vi egentlig har alt vi trenger.
- Be om hjelp til å dele det vi har med andre.

Syng tråden

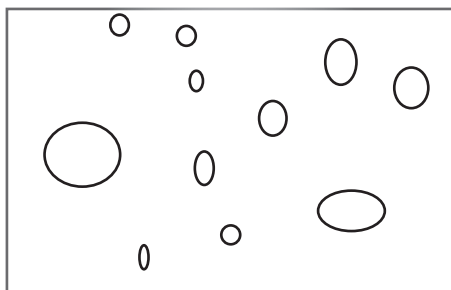
- Gjør det gode (Maks Hjelp 5)
- Her er en sang om deg og meg - Bs 99
- Kjære Gud, vi ber for dem - Bs 167
- Mange har det ikke bra - Bs 187
- På veiene ute i verden - Bslm 190

Lek tråden

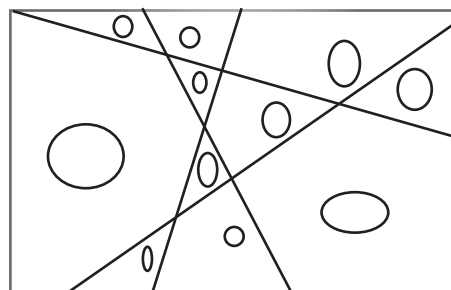
Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Pakkeleken. Pakk inn noe, en leke, et eple, et Superblinkblad eller lignende. Bruk mange lag med papir. La barna sitte i en ring med en flaske i midten. Snurr flasken. Den flasken peker på, får ta av et lag, og den som tar av det siste laget, får gaven.
- Ha utlodning uten nok gevinster til alle.
Snakk sammen om hvordan det føles å ikke vinne. Er det misunnelse vi kjenner? Misunnelse er en følelse vi har i oss. Hva kan vi gjøre når den følelsen kommer?
La barna få utdelt tegningen av en osteskive med 11 hull. Nå skal de ved hjelp av 4 rette kutt (streker) dele osteskiva inn i 11 biter, slik at alle bitene får ett hull hver. Se fig 1 for oppgave og fig 2 for løsning.
Det er ikke alltid lett å dele rettferdig, men hvis vi anstrenger oss litt, er det større sjanse enn om vi ikke vil prøve.

Figur 1.

Figur 2.

- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Del med andre gjennom å arrangerer loppemarked. Dere kan samle inn klær, leker og mer, og ha loppemarked. Pengene kan for eksempel sendes til Barnas Misjonsprosjekt. Se mer om det på www.nlmung.no. Dere kan også samle inn og gi alt til en gjenbruks-butikk.
- Prøv å få en vinranke til å vokse, eller lag egen vingård. Noen steder i Norge kan vi dyrke druer ute. Allikevel er det best med drivhus. Vinranke i spann foran et lyst vindu kan også fungere. Enkleste formeringsmåte er å bruke stikling. Sett en 10-15cm lang kraftig stikling med en knopp over jordflaten. Sett plastpose over med elastikk rundt pose og potte, for å få høy luftfuktighet. Når knoppen har brutt ut, er det lurt å klippe et par hull i plastposen for å sikre O₂/CO₂ skifte. Pass på ikke å fjerne plastposen for tidlig, for de nye bladene har lett for å tørke inn. Hvis man ikke får tak i stiklinger på annet vis, kan de godt tas fra drueklaser kjøpt i butikken.
Nabot hadde en vingård.
- Som alternativ til vingård kan dere lage dere en grønnsakhage. Dyrk gjerne i potter, bøtter, baljer og kasser. De fleste grønnsaker kan sås og plantes i potter og kar. Da kan barna ta dem med hjem. Velg store potter, 30-40 cm i diameter. Jo større potte jo mindre vanning. Plastpotter er lette å flytte. Husk alltid å ha hull i bunnen, slik at overflødig vann renner bort. Pottejorda tørker fort. Husk også at planten må ha litt næring ved hver vanning.
Kong Akab hadde tenkt å bruke Nabots vingård til en grønnsakhage.
- Spikk kong Akab og dronning Jesabel. Se forklaring på David.

Hobbyaktiviteter

- Lag hodene til kong Akab, dronning Jesabel, Natan og Nabot av egg. Del eggene forsiktig i to. Vask dem og tørk dem. Lim fast en stein eller plastilina i bunnen av egget og lim egget forsiktig sammen igjen. Det er viktig at tyngdepunktet blir lavest mulig. Riv opp små biter av silkepapir og lim utenpå egget. Et egg blir ett hode. Lim på øyne og munn av papir og dekorer dem med maling eller ved å lime på silkepapir. Kongen og dron-

ningen kan få krone på hodet. Den kan lages av papp, eller kjøp ferdig i hobbybutikk. Tyngden i bunnen gjør at hodet vil stå oppreist og gynte litt fra side til side når det er ferdig.

- Tegn hele historien og lag en dokumentarfilm om kong Akab. For eksempel kan Photo Story lastes ned gratis fra nettet. Her kan tegningene legges inn i rett rekkefølge, med kommentarer både muntlig og skriftlig. Det kan også lages eller legges til musikk.
- Skriv brev, men med koseligere innhold enn det dronning Jesabel skrev. Når dere er ferdige, kan dere forsegle brevet, slik dronning Jesabel gjorde. Lakkstang og segl fås kjøpt i hobbybutikk.

Segl var et merke, satt på voks eller leire. Bruken av segl er svært gammel både i Egypt og Babylonia. Seglringen ble gjerne båret i en snor rundt halsen. Senere fikk de signetring. Segl ble brukt i stedet for underskrifter på dokumenter, og som garantier mot forandringer.

- Snekre en kongeseng. Lag for eksempel en dukkeseng eller hundeseng. Dekorér den som en konge verdig. Kanskje ved å male eller brenne inn navn, monogram og kongekrone.

Kong Akab lå i sengen sin og furtet.'

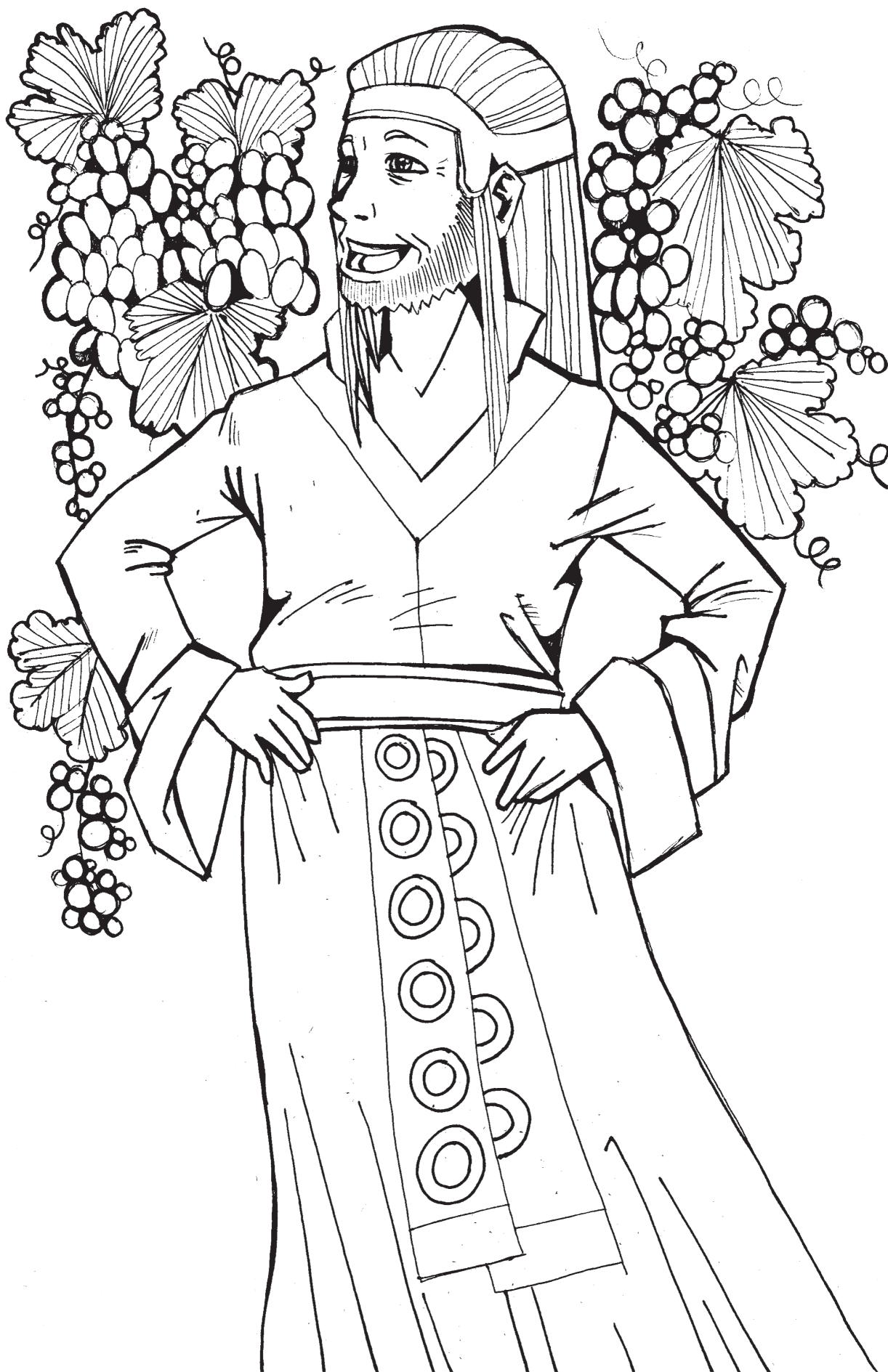
- Sy et sengeteppe. Del opp mange tøyruter i 10X10cm. Bruk mye forskjellig tøy, men husk at alt bør kunne vaskes sammen. Sy sammen lappene til et fint sengeteppe. Har du tilgang til et håndarbeidsrom på en skole, er denne aktiviteten lettere å gjennomføre. Det er også mye fint flisstoff som kan klippes i sengestørrelse, og så kan barna sy dem rundt kanten. Det er mulighet for å lage til dukkeseng eller babyvogn for dem som ønsker det. Eller så kan alle barna lage et lappeteppe sammen og lodde ut. Inntekten kan de la gå til noen som trenger det.

Akab var konge så han hadde sikkert et fint teppe i sengen sin.

- Fargelegg tegningen på side 36.

Matoppskrift

- Spis grønne og røde druer.
Nabot spiste sikkert mange druer, for han eide jo en hel vingård.
- Spis lapper. 2 egg, 2 ss sukker, 4 dl sur melk, 2 ss olje, $\frac{3}{4}$ ts natron, 3 dl hvetemel. Rør sammen ingrediensene og la røra stå og svelle litt før steking. Stek lappene på en takke eller i en stor stekepanne. De kan spises som de er, med ost eller med syltetøy.
Noen sier man blir sur av surmelk, men man blir ikke så sur som kong Akab av disse, selv om det er surmelk i dem.

Tråden videre

Det hadde gått dårlig med Nordriket. Andre hadde overtatt makten der. I sør er Hiskia blitt konge. Han gjennomførte en del religiøse reformer, trodde på Gud og prøvde å gjøre det beste for folket sitt. Selv om Hiskia var en god konge, var de truet. Flere ganger tidligere hadde Juda vært i konflikt med Assyrierne. Nå hadde assyrierkongen Sankerib fått makten og hadde vunnet over mange riker. Hiskia måtte igjen underkaste seg under Assyria og betalte en enorm skatt. Sankerib var ikke fornøyd med dette og ville også innta byen Jerusalem. Etter råd fra Jesajas nektet Hiskia å kapitulere, men Assyrierkongens hær, som både var stor og sterk, ble sendt mot byen. Nå så det mørkt ut for Jerusalem og

Kong Hiskia

*Tekst: 2. Kong 18ff; 2. Krøn 29-32
Konge 725-697 f.Kr. i Juda*

Minneord

A Jes 41,10a: Vær ikke redd, for jeg er med deg

B Jes 41,10: Vær ikke redd, for jeg er med deg. Se deg ikke rådvill omkring, for jeg er din Gud! Jeg gjør deg sterk og hjelper deg, ja, holder deg oppe med min frelserhånd.

Tråden

- Gud ønsker at alle skal ære ham - 1. bud.
- Gud er den største og sterkeste. Han overvinner alt.

Den røde tråden

- Spør hvem barna vil sette sin lit til, hvis noe vanskelig eller farlig skulle skje. Foreldrene, læreren, kongen, statsministeren, Gud? Fortell at i dag skal de få høre om et folk og en konge som var i store vanskeligheter. En hærfører var i ferd med å innta byen og det så mørkt ut. Var det noen vits i å sette sin lit til Gud i en slik situasjon?
- Skriv starten av minneordet på en plakat og heng opp. Lag alternative setninger og heng opp på den andre siden. Hva tror barna er riktig? Hvilken setning er mest betryggende? Vær ikke redd – for det går sikkert bra, – for du er jo så stor og sterk, – for det er sikkert ikke farlig, – for jeg er med deg. Har det noe å si for trygghetsfølelsen hvem ”jeg” personen i setningen er?
- Let etter et brev. I dag skal vi få høre om en som fikk et brev som ikke var så koselig, og vi skal få høre hva han gjorde med det.
- Veggteppe. Heng opp et brev eller et bilde av foldede hender.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Makshefte nr 3, 49.
- Les "Keiseren som var uforskammet mot Gud" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Hjelpepunkter til å fortelle bibelhistorien:

- Kong Hiskia talte til folket for å sette mot i dem. "Frykt ikke! Sankerib kommer med menneskemakt, men vi har Herren vår Gud på vår side." 2. Krøn 32
- Assyrerkongen Sankerib hadde vunnet mange kriger og byer. Nå var han på vei mot Jerusalem. 2. Kong 18,33
- Så langt hadde Kong Hiskia vært en god konge for folket. Det første han hadde gjort etter at han ble konge var å gjenåpne templet og få orden på gudstjenestelivet. Folket hadde lenge ofret på forskjellige offerhauger og tilbedt avguder, men det ville ikke kong Hiskia at de skulle gjøre. Han fjernet offerhaugene og avgudene og sa at heretter måtte alle tilbe Herren. 2. Kong 18,3-4; 2. Krøn 29,3;31,2
- Sankerib sendte noen menn i forveien med oppdraget om å skremme kong Hiskia til å åpne byporten, og slippe ham og soldatene inn når de kom. De hånet Gud og sa at de ikke måtte tro Gud kunne redde dem, eller høre på hva kong Hiskia sa. 2. Kong 18,29-35; 2. Krøn 32,10-15
- Så sendte Sankerib et brev. Også dette brevet hånet Gud og inneholdt trusler. Hiskia tok med seg brevet til templet, brettet det ut for Guds åsyn og ba. 2. Kong 19,14-19
- Gud svarte på kong Hiskias bønn gjennom profeten Jesaja. "Sankerib skal ikke skyte en pil inn i byen, men dra tilbake dit han kom fra i skam." 2. Kong 19,32-34
- Den natten sendte Gud en engel inn i leiren, og neste morgen lå 185 000 soldater døde i teltene sine. Sankerib ble så redd at han fortet seg hjem. 2. Kong 19,35-36
- Alle fikk se at Gud ikke lar seg spotte. Mange kom til Jerusalem for å gi Gud og Hiskia takkegaver. 2. Krøn 32,22-23
- Hele sin levetid var kong Hiskia en god konge for folket fordi han stolte på og fulgte Herren Gud. 2. Kong 18,5-7

Vis tråden

- Vis frem 2.775 kg riskorn. 1000 riskorn veier ca 15g, derfor tilsvarer dette 185 000 riskorn. Fortell at hvert riskorn skal illustrere en soldat. Vis frem en Bibel. Hva tror du det er best å sette sin lit til, 185 000 soldater eller Gud?
- Bygg en legobymur på et stort Brett og tøm alle riskornene rundt byen. La noen legofolk få bo inni byen. Alle legofolka inni byen hadde mulighet til å overgi seg. Men Gud sa nei og at de skulle vente. Dytt riskornene nærmere byen. Hvordan tror dere det var å være inne i byen?

- Snakk om forskjellen på Hiskia og Sankerib. Hva gjorde de for å ære eller vanære Gud? Hva gjør vi i våre liv som ærer Gud?
- Lag en vulkan. Lag et krater av leire eller finn noe som ligner i plast. Bland tre teskjeer bakepulver og litt rød konditorfarge i vulkankrateret. Drypp litt eddik ned i krateret. Da har vi en boblende vulkan. En vulkan er store krefter. Gud er sterkere.
- Lag lyn. Legg et stykke plastikk på bordet. Bruk i tillegg et metallfat, leire og en metall nøkkel for å skape lyn. Leiren bruker du som håndtak på fatet slik at din bare hånd ikke tar bort elektrisiteten. Gni fatet mot plastikken i minst tretti sekunder. Løft fatet skrått opp mot nøkkelen. Et hjørne av fatet må være nær bordet/plastikken. Skru av lyset når dere gjør dette for å se lynet mellom fatet og nøkkelen. Guds styrke er utrolig og noe vi skal ha respekt for. Vi skal ha respekt for lyn. Guds styrke er noe vi også skal ta alvorlig.
- En av skulpturene på vestsiden av Nidarosdomen er av Hiskia. Denne statuen finner dere bilder av på internett.
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Kong Hiskia var en god konge som fulgte Guds vilje, men likevel var han ikke den kongen Gud hadde lovet.

Undringstråden

Hva skal til for at vi stoler på noen? Hvorfor er det noen vi ikke stoler på? Hva kan vi gjøre for at noen skal stole på oss? Hvordan kan vi ære Gud? Hvilke eksempler har vi på at Gud er størst og sterkest?

Takk og be

- Takk for at Gud er til å stole på.
- Be om hjelp til å ære Gud slik han vil.

Syng tråden

- Jesus, her er bønnen min (Maks Hjelp 5)
- Du er en største (Maks Hjelp 5)
- Å,å,å,å hvor Gud er god mot meg - Bs 280
- Det er Gud som har satt mot i oss - Bs 15
- Vår Gud er så stor - Bs 245 / Bslm 109
- Du er hellig. Du er hel - Bslm 87

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Hvem er sterkest? Du trenger to kosterkaft og et sterkt tau. To eller flere personer holder kosterkaftet sidelengs foran seg. Tauet knytes fast i det ene kosterkaftet og slynges så rundt begge kosterkaftene to og en halv gang. La det være ca 40 cm mellom kosterkaftene. Nå skal de som holder kosterkaftet dra kosterkaftene fra hverandre, mens den som holder i tauet skal dra dem sammen. Uansett om de som holder i kosterkaftet er større og sterkere enn den personen som holder tauet, vinner den som holder i tauet. Dette fordi tauet gjør henne sterk.
Kong Hiskia vant ikke av egen styrke, men fordi Gud var med.
- Forsvar byen. Bruk en bukk, turnkasse eller noe annet som dere legger en ball på. La en være vakt og forsvare ballen/byen, mens de andre står noen meter unna. Ved hjelp av en ball skal disse prøve å få ned ballen fra bukken/angripe byen. De kan sentre til hverandre, slik at forsvareren får det travelt med å løpe rundt og forsvare ballen. Han kan kun forsvare en side av gangen, dvs. at han ikke kan stå på en side av bukken og redde et skudd fra en annen side. Hvis ballen går i bakken, får vekten minuspoeng. Hvis han redder et skudd eller er borti ballen, bytter han plass med en av angriperne. Det bør ikke være flere enn 6 angripere, så er det flere deltagere, lager dere flere byer.
Det var ikke lett for kong Hiskia og folket i Jerusalem og forsvare seg når Sankerib kom. De var mange og Sankerib var sterk. Kong Hiskia gjorde det rette. Han ba Gud om hjelp.
- Lag en tunnel. Bruk en STOR presenning. Noen voksne holder den slik at den danner en stor U på "gulvet". I U'en heller man litt vann. Tunnelen skal være ca en halv meter bred. Fint hvis det er mørkt i rommet. Jo lengre presenningen er, jo bedre er det. Bruk lommelykt og smyg dere gjennom tunnelen. Man kan jo ha en aldri så liten Siloadam, bolle med vann, klar på den andre siden.
Hiskia er kjent for å ha bygd en tunnel da de ble angrepet av assyrerne. Den er nå et fortidsminne i Jerusalem og er drøyt 500 meter lang.
- Knus slange på stang. Alle barna får hver sin grillpinne med en godteslange på. Geleslanger fås i mange størrelser. Hele aktiviteten går på å knuse, rive i stykker slangen. Så kan de spise den.
Vi skal tilbe Gud, ikke slanger på stang.
Hiskia knuste slangen som Moses hadde laget. Folk i ørkenen ble friske da de så på denne slangen. Men nå hadde de begynt å tilbe den. Det var jo ikke rett. Gud ønsket at folket skulle ære ham og ikke slangen.
- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Lek kongen på haugen. Finn en haug. Snøhauger er best! Velg ut en person som starter som konge. Kongen skal så forsvare haugen, ved å dytte ned de andre som prøver å komme opp på haugen. Hvis en klarer å komme opp, blir han den nye kongen. Hvis ingen klarer å komme seg opp, byttes kongen ut etter en stund. Slåssing er ikke lov! Hvis det er mange deltagere, kan det være lurt å ha flere konger samtidig.

Gud er den største. Han trenger ikke dytte noen andre ned for å være det. Han bare er det, suveren og allmektig.

- Bygg en tunnel. Det er kanskje lettest i snøen.
Hiskia er kjent for å ha bygd en tunnel da de ble angrepet av assyrerne. Den er nå et fortidsminne i Jerusalem.
- Spikk kong Hiskia. Se forklaring på David.

Hobbyaktiviteter

- Lag magnetiske sprellemenn eller konger. Tegn en konge eller kanskje deg selv? Klipp ut hode, kropp, armer og ben. Fargelegg, eller design klærne ved hjelp av pene papirark eller ukeblad. Laminer de forskjellige delene med selvklebende lamineringsark eller med lamineringsmaskin. Klipp deretter ut delene med 1-2mm laminering rundt kantene. Tegn av figurdelenene på den hvite siden av magnetplater, og klipp ut bitene slik at hver kroppsdel får sin bit. Ta av det hvite papiret og trykk fast kroppsdelene på den selvklebende magnetplaten. Til slutt kan den laminerte kanten på alle delene klippes bort forsiktig. Nå kan personene settes for eksempel på kjøleskapdøra, der de kan holde fast beskjeder. La figurene stå, holde armene rett ut, sitte i spagaten osv.
Kong Hiskia holdt fast på at Gud er den største og sterkeste, selv om det så mørkt ut.
- Lag en veggdekorasjon. Bruk en kleshenger av ståltråd og lag en sirkel av den. Alternativt kan du bruke en tykk ståltråd. Den bør være 60 –74 cm. lang. Fest furukongler til ståltråden ved å surre dem fast med en myk ståltråd. Gjør dette rundt hele sirkelen. Legg rammen over tykk papp og marker utsiden av rammen. Klipp den ut. Nå kan du skrive minneordet på papplaten og pynte rundt. Alternativt kan du lime på et ferdig kjøpt kort med minneordet på, og pynte rundt. Enda en variant kan være å skrive minneordet på et skinnstykke som er mindre enn ramma, og bruke sterk tråd til å sy gjennom skinnbiten rundt ståltråden og gjennom skinnbiten igjen. Pass på å stramme tråden passe mye på alle sider, slik at skinnbiten blir værende midt i ramma.
La minneordet henge på døra eller på veggen og minne deg om at du ikke trenger å være redd, for Gud er med deg.
- Lag pil og bue.
Assyrerne fikk ikke brukt sine piler mot Hiskia og hans folk.
- Lag bymur av tomme fyrstikkesker. Bygg opp Jerusalems murer.
Rundt byen Jerusalem var det en mur.
- Mal et bilde.
Det er ulike måter vi kan takke Gud på for at han er sterkest. Vi kan bruke det kunstneriske.
- Takkegaver. Gi takkegaver. Enten til Gud som kollekt eller til andre mennesker for å vise at du setter pris på dem.
Mange kom til Jerusalem med gaver til Gud for å takke for at han reddet dem. Hiskia fikk også gaver, fordi mange var glad for at han ikke gav etter presset fra Sankerib, men stolte på Gud.
- Fargelegg tegningen på side 43.

Matoppskrift

- Spis sterk mat. For eksempel chili suppe. Du trenger 2 hvitløksbåter, 1 purre, 1 ss smør, 1 boks (400g) hvite bønner i tomatsaus, 8 dl vann, 2 dl matyoghurt, 1 hønsebuljongterning, 1 boks maiskorn, 1 ts sambal oelek (chiliesaus), 3 ss hakket kryddergrønt. Rens og hakk hvitløken. Vask og finhakk purren. Fres alt mykt i smør i en kjele uten at det tar farge. Skyll bønnene og la dem renne av seg. Hell løk, bønner og litt av vannet i en blender eller food processor. Miks til en puré og hell det tilbake i kjelen. Hell på resten av vannet og fløten. Ha i buljongterninger og mais. La suppen koke noen minutter. Smak til med salt og pepper og sambal oelek. Det er godt med loff til dette.
Det er ikke smaksansen vi først bruker for å kjenne at Gud er sterk. Hvordan kan vi kjenne Guds styrke?
- Havreknekk. 175 g smør, 125 g mykt lyst brunt sukker, 50 g sirup eller honning, 350 g havregryn. Ha smør, sukker og sirup i en kjele over svak varme. Rør til alt er smeltet. Tilsett havregryn og bland godt. Rosiner og solsikkefrø kan også gjerne tilsettes. Ha blandingen i en smurt bakepapirkledd liten langpanne og trykk blandingen godt sammen. Stekes i 25-30 min. ved 180 grader. Skjær kaken i firkanter når den er litt avkjølt.
Det er sagt at man blir sterk av å spise havregryn, men uansett hvor mye havregryn vi spiser, kan vi ikke bli sterkere enn Gud. Han er den sterkeste, uansett.

Konger i Bibelen

Tråden videre

Etter Kong Hiskias død var det sønnen hans som ble konge i Juda. Han styrte landet i en helt annen retning enn det faren hadde gjort. Assyrisk religion og stjernedyrkelse fikk igjen innpass. Jerusalem ble en avgudsby og til og med i templet ble det drevet avgudsdyrkelse. Men det første budet sier at vi ikke skal ha andre guder enn Gud. Det lærte også:

Kong Manasse

*2. Krøn 33,1-16
Konge 696-642 f.Kr. i Juda*

Minneord

Joh 6,37b: den som kommer til meg vil jeg ikke støte bort.

Tråden

- Man kan alltid komme til Gud samme hvor lenge det er siden sist.
- Gud tvinger seg ikke på noen, vi må velge selv om vi vil følge ham eller ikke.

Den røde tråden

- La barna lete etter lenker eller håndjern. I dag skal de få høre om en som havnet i fengsel.
- Vis fra et skilt med en pil som snur. Fortell at i dag skal vi høre om en som skjønnte han gikk på feil vei, ble redd og snudde helt om fra hva han hadde tenkt.
- Ha to pakker som barna skal få velge mellom. Den ene er tom, mens den andre inneholder Superblinkblader, småsjokolader, Bibelkort, frukt eller lignende. La de som har valgt den tomme pakka få muligheten til å velge på nytt. I dag skal vi få høre om en som gjorde en del dumme valg, men fikk muligheten til å velge på nytt.
- Veggbilde. Heng opp et gitter som er åpnet. Du kan bruke en liten bit av hønsenetting som du klipper litt i for å få frem et hull.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Les "Den grusomme gutten" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Konger i Bibelen

Hjelpepunkt til selv å fortelle bibelhistorien:

- Manasse er sønnen til kong Hiskia og var ikke mer enn 12 år gammel da han ble konge. 2. Krøn 33,1
- Manasse bygde opp igjen offerhaugene og altrene for baalgudene som kong Hiskia hadde revet. 2. Krøn 33,2-8
- Manasse fikk folket med på å gjøre imot Guds vilje. 2. Krøn 33,9
- Verken kongen eller folket brydde seg om at Gud talte til dem og advarte dem. Herren lot assyrierkongens hærførere ta Manasse til fange. 2. Krøn 33,10-11
- I fangenskap tenkte nok Manasse på kong Hiskia, faren sin, som hadde bedt til den levende Gud. Den guden hadde han lært om som barn, og nå forstod han hvor mye galt han hadde gjort. Han hadde gjort det Gud ikke ville han skulle gjøre. Det var derfor han nå satt i fangenskap. Det var fortjent. Gud var jo hellig, han tålte ikke synd, det var klart han måtte reagere.
- Manasse var i nød, og han bønnfalte Gud om nåde. Han bad om tilgivelse for alt det dumme han hadde gjort. Herren bønnhørte ham da han bad. Gud førte han tilbake til Jerusalem. Han fikk igjen kongeriket sitt. 2. Krøn. 33,12-13
- Manasse skjønnte at det er Herren som er Gud. Han fjernet gudebildene og altrene han hadde bygd i Herrens hus, og kastet dem utenfor byen. Han satte i stand igjen Herrens alter og begynte å bruke dem slik Gud ville. Han sa til folket i Juda at de skulle tjene Herren, Israels Gud. 2. Krøn 33,15-16

Vis tråden

- Ha med en marionettdukke. Bruk den foran barna. Snakk om hva som styrer den. Er vi mennesker slike? Spør barna om de liker å bestemme ting selv, og hvordan det føles når noen bestemmer over dem hele tiden. Vi mennesker kan velge selv, helt og fullt fra vi blir voksne. Men også som barn kan vi ta mange valg. Det er bare hvert enkelt menneske som selv kan bestemme om det vil være venn med Jesus eller ikke. Jesus tvinger seg ikke på noen.
- Gud er hellig og rettferdig, derfor tåler han ikke synd. Synd må gjøres opp. Da Jesus døde på korset, tok han alle menneskers synd på seg. Derfor kan vi be Jesus om tilgivelse og få samfunn med Gud. Manasse hadde syndet fordi han gjorde mot Gud ved blant annet å tilbe andre guder.
- Man kan gå tusen skritt vekk fra Jesus, men det er bare ett skritt tilbake. "den som kommer til meg, vil jeg ikke støte bort." Joh 6,37b. Hva gjorde Manasse for å ta det skrittet tilbake. Han ba inderlig om tilgivelse, og Gud hørte ham. Snakk med barna om hvordan slike skritt kan være.
- Bruk de nyttige ordforklaringene fra David.
- Les budene på s. 114. Hvorfor er det ikke greit for Gud at folket tilbad avguder i stedet for ham?
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Kong Manasse var ingen god konge som er verdt etterfølgelse, selv om han gjorde en "Usving" med livet sitt.

Undringstråden

Fins det avguder i dag? Hvorfor vil ikke Gud tvinge seg på oss? Kan vi noen gang gjøre noe så ille at Gud ikke vil tilgi oss når vi ber ham? Kan vi velge for andre om de skal være kristne eller ikke? Hva annet enn fengsel ble Manasse fri fra?

Takk og be

- Takk for at vi kan komme til Jesus gang på gang, og selv om det er lenge siden sist, tar han i mot oss.
- Be om at vi må bruke vår frie vilje til å følge Gud.

Syng tråden

- Sytti ganger sju – Maks hjelp 5
- Han har kastet alle mine synder – Bs 92
- Du får koma til Jesus – Bs 30
- Jesus, takk at jeg får komme – Bs 160
- Gud vil ikke miste – Bs 82
- Jesus, jeg vil gjerne be deg – Bslm 296

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Stiv heks. Dette er en variant av sisten. Den som blir tatt må stå der han ble tatt, men en annen kan befri ham ved å krype mellom beina hans. Da blir han fri.
Å bli tilgitt handler om å bli satt fri. Manasse ble virkelig fri.
- Rødt lys. En stiller seg mot en vegg, mens de øvrige barna stiller seg på linje et stykke unna. Den som står mot veggen, roper "Grønt lys", og da kan alle gå framover. Når barnet ved veggen plutselig roper "Rødt lys" og snur seg mot de andre, gjelder det å stå helt stille. Hvis den som står ved veggen ser at noen rører seg, kan han kommandere vedkommende tilbake til startstreken. Lek leken to ganger. Første gang må alle som feiler, gå ut av leken. Neste gang kan de som feiler, begynne ved startstreken.
Snakk med barna om forskjellen. Når vi feiler i livet, kan vi få starte på nytt når vi ber Jesus om unnskyldning. Manasse angret og bad om tilgivelse. Han fikk en ny sjanse.
- Marionettedukker. To og to barn går sammen. Den ene skal styre dukken, og den andre skal være dukken. Uten å bruke ord skal den ene bevege den andre med usynlige tråder.
Vi mennesker er ikke slike marionettdukker. Vi er frie mennesker som kan ta egne valg. Vi kan velge om vi vil være sammen med Jesus eller ikke.

Konger i Bibelen

- 1, 2 og 3. Alle sitter i ring og får hvert sitt nummer i rekkefølge etter hverandre. Nå skal alle i takt klappe seg på låret, klappe hendene mot hverandre. Ta høyre tommel forbi høyre øre, ta venstre tommel forbi venstre øre. Når alle har funnet takten, begynner nr. 1. Hun sier sitt nr. når høyre tommel er opp og et annet nummer når venstre tommel er opp. For eksempel 1, 5. Da må nr. 5 holde takten, si først sitt eget nr. og så sitt andre nummer. For eksempel 5, 3. Og slik fortsetter leken. Hvis en sier feil eller bommer på takten, må han flytte seg til stolen med det høyeste tallet. Alle i mellom de to stolene flytter seg en plass frem og får nytt nummer. Ønsker man en vanskeligere utgave av leken, kan man bruke dyrelyder eller bevegelser.
Selv om du feiler, går du ikke ut av spillet, du får en ny sjanse. Akkurat slik som Manasse fikk en ny sjanse.
- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Om høsten kan dere plukke inn frø fra blomkarse eller andre blomster som har avblomstret. Blomsten er død og det ser mørkt ut, men når frøet plantes i jorden og får vann, lys og varme, vil et nytt liv spire frem. Om våren passer det å så frø. Det ser mørkt ut for dem, men et nytt liv vil spire frem.
Det så mørkt ut for Manasse også, men da han ba om tilgivelse, fikk han en ny sjanse, et nytt liv.
- Fang biller og slipp dem fri. Bruk et syltetøyglass med hull i lokket. Fang biller eller andre småkryp. Se på dem, finn forskjell på ulike slag og slipp dem fri.
Manasse satt i fengsel, men ble sluppet fri.
- Spikk kong Manasse. Se forklaring på David.

Hobbyaktiviteter

- Redesign deres egne klær. Gamle T-skjorter kan for eksempel få nytt liv ved hjelp av knapper, blonder, applikasjon og lignende. De kan males på, farges i maskin eller sys om til noe helt annet.
Manasse hadde snudd ryggen til Gud og gjort mye galt. Det så ikke lyst ut for ham. Men han fikk et nytt liv og en ny sjanse da han bad Gud om tilgivelse.
- Lag en sommerfugl. Bruk overheadark og flytende maling. Brett et A6 plastikkark på midten. Mal en svart strek i bretten, det blir kroppen. Mal ett følehorn fra kroppen og ut til siden. Tøm noen få dråper maling i 2-3 forskjellige farger et par centimeter fra den svarte streken og kun på den ene siden. Lag to grupper med maling. Brett plastarket sammen og trykk malingen ut til vinger. Malingen lager flotte mønstre. Brett ut igjen og la malingen tørke. Når malingen har tørket, brettes plastikkarket sammen igjen og man klipper ut sommerfuglen. Er du ikke fornøyd med hvordan malingen har fordelt seg, kan du klippe sommerfuglen slik du vil.
Det så mørkt ut for Manasse i fengslet, akkurat som det gjør for en sommerfugllarve i en puppe, men sommerfugllarven blir til en flott sommerfugl. Manasse fikk en ny sjanse.

- Du kan også bruke samme teknikk for å lage en blomst. Drypp på fargeblandinger, først den som skal være i midten, deretter de som skal bli kronblad. Ikke la kronbladene gå inn til midten på blomsten, eller i hverandre. Legg et like stort plastikkark over og press forsiktig malingen utover. Dra forsiktig plastikkarkene fra hverandre og la dem tørke. Klipp ut blomstene når de har tørket. Med tråd kan de bli flotte i vinduet og med magnet bak, kan de henge på kjøleskapsdøra.
Underveis ser vi ikke at det skal bli en flott blomst med stort fargespekter. Manasse skjønte nok heller ikke at han kunne bli tilgitt av Gud.
- Fargelegg tegningen på side 50.

Matoppskrift

- Spis riskrem. Bruk restene etter en risengrøtmiddag og bland med krem. Ha gjerne på rød saus.
Restene får en ny sjanse til å gjøre oss mette og en ny sjanse til å bli noe godt. Manasse fikk også en ny sjanse.
- Spis pølser og lomper eller noe annet barna i din gruppe elsker å spise.
Mannasse var bare 12år da han ble konge. Kanskje han hadde valgt pølser og lomper til middag hver dag hvis han fikk lov til å velge alt selv?

Tråden videre

Menneskene fra Babylon og Assyria hadde stor makt i området rundt Israel i disse årene. I dag kaller vi dette området Irak. Når de beseiret/inntok et land, tok de med seg fanger tilbake til sitt eget land. Derfor ble mange israelitter boende utenfor landets grenser. Men så gikk makten over til et nytt naboland, Persia. I dag heter det området Iran. Derfor ble mange israelitter flyttet enda lengre vekk fra sitt land, og det vokste opp flere israelske jenter i Persia. Ei av dem vant en skjønnhetskonkurranse slik at hun ble dronning i landet. Det var:

Dronning Ester

Tekst: utdrag fra Esters bok

Antagelig dronning i deler av perioden 486-465 f.Kr. i Persia

Minneord

Jer 1,19: De skal stride imot deg, men ikke vinne, for jeg vil være med deg og berge deg, lyder ordet fra Herren.

Tråden

- Ester brukte muligheten/posisjonen sin til å beskytte sine søsken.
- Gud vil vi skal beskytte våre søsken.

Den røde tråden

- Tenk om det ble laget en lov som sa at på en bestemt dag var det lov til å drepe alle nordmenn. Hvordan ville dere reagert da? Historien i dag forteller om en lov som sa at det på en bestemt dag var lov til å drepe alle som var jøder.
- Spør barna hvor lenge de tror menneskene har holdt på med skjønnhetskonkurranser? Det må ha vært lenge, for i dag skal vi høre om en slik konkurranse som var nesten 500 år før Jesus ble født.
- Vis verdenskart. Hvor bor det kristne? Noen bor i land der det er vanskelig å tro på Jesus. I dag skal dere få høre historien om et folk som fikk store vansker fordi de tilhørte jødisk tro.
- Veggbilde. Heng opp bilder fra en skjønnhetskonkurranse.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Les "Den vakreste i verden" og "Den modige dronningen" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Konger i Bibelen

Hjelpepunkter til å fortelle bibelhistorien:

- Dronning Ester hadde vokst opp hos sin fetter Mordekai som hans egen datter da hennes foreldre døde. Est 2,5-7
- Kongen i landet ønsket seg ny dronning. Unge piker ble hentet til slottet, og kongen hadde plukket ut Ester og gjort henne til dronning. Slik havnet Ester på slottet. Est 2,1-4. 8-17
- Hver dag så Ester Mordekai i slottsporten. En dag så hun på ham at noe var galt. Alle skulle bøye seg for Haman, statsministeren i landet. Mordekai var jøde og bøyd seg ikke for andre enn Gud. Haman fikk lurt kongen til å lage en lov som sa at alle jødene skulle drepes på en bestemt dag. Est 2,11; 3,1-14
- Det var ingen som visste at Ester var jøde. Mordekai ba henne om å gå til kongen og be om hjelp. Est 2,20; 4,7-8
- Ingen fikk gå inn til kongen uten at han hadde bedt dem om å komme. De som gjorde det måtte dø, hvis da ikke kongen rakte ut gullsepteret sitt mot dem. Est 4,11
- Ester var redd, men ba Mordekai og de andre jødene om å be for henne. Hun gjorde seg vakker og gikk til kongen. Est 4,15-16
- Kongen fikk godvilje for henne, rakte gullsepteret ut mot henne og spurte hva hun ønsket. Ester ba ham og Haman i selskap. Est 5,2-5
- Mens de spiste sa kongen: "Er det noe du vil be meg om, så skal du få det." Ester ønsket at de skulle komme i selskap til henne dagen etter også. Est 5,6-8
- Da Haman gikk forbi Mordekai, som heller ikke denne dagen bøyd seg for ham, ble han sint. Han laget en galge, som han neste dag ville prøve å få hengt Mordekai i. Est 5,9-14
- Den natten fikk ikke kongen sove, og ba tjeneren lese fra de bøkene der alt som skjedde ble skrevet ned. Han fikk høre historien om to menn som engang hadde prøvd å drepe kongen, men ble avslørt av jøden Mordekai. Kongen kom på at Mordekai ikke hadde fått noe i belønning. Est 6,1-3
- Neste morgen fikk Haman et spørsmål fra kongen: "Hva skal jeg gjøre med en mann jeg vil hedre?" Haman tenkte det var han selv og svarte deretter: "Kle ham i en av kongens drakter og la ham ri gjennom byen på en av kongens hester mens det blir ropt at slik gjør man med en mann som kongen vil hedre!" Kongen ba ham gjøre dette med Mordekai. Est 6, 6-10
- Etterpå var det selskap hos dronning Ester, og kongen sa hun kunne be om hva hun ville, og hun skulle få det. Ester ba om at hun og folket skulle få leve selv om Haman hadde planer om å drepe dem. Est 7,1-6
- Kongen ble sint. Haman ble hengt i sin egen galge, og en stund senere gjorde kongen Mordekai til ny statsminister. Est 7,7-10; 8,1-2; 10,3
- Jødene ble reddet fordi en ung jente torde å gjøre det som var rett, selv om det kunne kostet henne livet.

Vis tråden

- Også i dag er det mange som blir forfulgt for sin tro. Eksempler kan for eksempel finnes på nettsiden www.opendoors.no. Uansett hvilken tro mennesker har, er det viktig at

de ikke blir mobbet, eller forfulgt på grunn av den. Hva kan vi gjøre for kristne som blir forfulgt?

- Ester fikk mot til å gjøre det som var rett selv om det kunne kostet henne livet. Alle jødene var hennes folk, hennes søsken som hun måtte prøve å beskytte. Alle som tror på Jesus er våre søsken. Derfor har vi et helt spesielt ansvar for de kristne som lider.
- Det er ikke alltid enkelt å være kristen her i Norge heller. Snakk om det å bli mobbet fordi man er en kristen.
- Jødene feirer høytiden Purim til minne om denne hendelsen. Den faller vanligvis i mars eller en måned før påske. Ordet Purim betyr lotteri, og henviser til loddtrekningen som Haman brukte for å bestemme datoen for utryddelsen. Dagen før Purim er en fastedag som kalles Esters faste. Det er til minne om de tre dagene Ester fastet før hun gikk inn til kongen. Det er fire gode gjerninger som skal gjøres denne høytiden. Man skal lese Esters bok, feste og glede seg, sende mat til venner og bekjente, og gi gaver til de fattige.
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Dronning Ester var modig og gjorde det rette, men det var heller ikke hun som var den Gud hadde lovet.

Undringstråden

Hva vil vi bli sett for? Av hvilken grunn ønsker vi at folk legger merke til oss? Hvordan er det å stå for noe annet enn de andre? Hvem er våre søsken?

Takk og be

- Takk for at Gud brukte Ester til å beskytte Israelsfolket.
- Be for dem som blir mobbet eller forfulgt i verden fordi de tror på Jesus. Be om mot til å gjøre det som er rett, selv om det koster.

Syng tråden

- Søster og bror. (Maks Hjelp 5)
- Jeg folder mine hender små - Bs 38 / Bslm 311
- Herre, jeg vil gjerne takke - Bs 105
- Jesus spør om du er tøff nok - Bs 158
- Vi tar hverandres hender - Bslm 192

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Lag karneval.
Dette er en vanlig måte for jødene å feire Purim på. Da er det vanlig å kle seg ut i det morsomste man har.
- Livvakter. Del barna i grupper på fire. En beskyttes av to livvakter mens den fjerde skal prøve å ta ham. Livvaktene står i mellom den som skal tas og den som skal beskyttes. Etter en stund bytter man om på rollene.
Ester ble en livvakt for folket sitt. Vi trenger å være litt livvakter for dem i verden som i dag blir forfulgt for sin tro.
- Spill Hangman. Lederen tenker på et ord eller uttrykk, og de andre forsøker å finne frem til ordet ved å foreslå bokstaver. Ordet man skal forsøke å gjette seg frem til, angis med en rad med streker, der hver strek angir én bokstav. Hvis deltagerne foreslår en bokstav som finnes i ordet, skriver lederen denne bokstaven inn i alle de riktige posisjonene. Hvis bokstaven som foreslås ikke er med i ordet, tegner den andre spilleren ett av elementene i Hangman-diagrammet. Spillet er over når deltagerne har løst hele ordet eller Hangman diagrammet er fullført. Man kan velge å tegne galgen før spillet starter eller man kan begynne uten å ha tegnet noe på forhånd. Da har deltagerne flere muligheter til å gjette før tegningen blir ferdig.
Dette er en morsom galgehenging i motsetning til den som Haman hadde tiltenkt Mordekai, men selv ble utsatt for.

+-----+

|/ |

| O

| /\

| /\

- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Ri med hest.
Haman syntes det var en staselig ting å få ride på kongens hester, men det ble ikke han men Mordekai som fikk gjøre det.
- Lag løvkroner eller blomsterkranser. De lages på forskjellige årstider. Løvkroner lager du av mange kraftige blader. Du bruker buksestrikk så den passer rundt barnets hode. Så syr du bladene fast til strikken så det blir en tykk løvkrone også når strikken strekkes. Blomsterkrans lager du av mange små blomsterbuketter. Bind hver enkelt bukett sammen ved å legge dem etter hverandre og binde dem sammen med grønn blomsterståltråd. Når du har laget kransen så stor du ønsker, avslutter du med å binde blomsterbukettene litt over hverandre og binde godt sammen.
Kroner og hodepynt til konger og dronninger.

- Er det vinter så kan dere bygge en snøhule og la den beskytte dere mot vær og vind. Er det ikke snø går det an å bygge hytte for eksempel innunder grenene på et tre. Vi trenger alle beskyttelse.
- Spikk dronning Ester. Se David for forklaring.

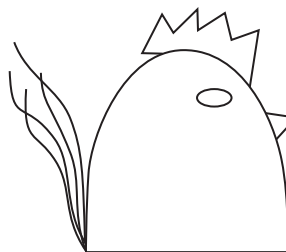
Hobbyaktiviteter

- Dodukke. Du trenger 15 cm 34 mm rundstokk, en 50 mm trekule (hode), 1 bit 6 mm tykk blomsterpinne, en piperenser, to 15 mm trekuler, 40X15 stoff, 10 cm strikk, trelim, garn og evt. blonde og knapper. Bor et 6 mm hull ca 2 cm ned midt i toppen av rundstokken og kutt ca 7,5 cm av en blomsterpinne. Blomsterpinnen limes fast i rundstokken og i hodet. Tegn på ansikt og lag hår av garn. På tvers av rundstokken, ca 1 cm ned på fra toppen, bores et 6 mm hull til armene. Brett en piperenser i to og tre den halveis igjennom. Dette blir armer. Sett på de to små trekulene til hender. Av stoffbiten lages et skjørt. Sy løpegang øverst og sett i strikk. Nederst blir det fint med en blonde. En treknapp kan limes øverst på rundstokken til pynt. Rundstokken kan gjerne være malt i en farge som passer til skjørtet. Træ skjørtet på rundstokken og stikk rundstokken nedi en dorull. Skjørtet has utenpå dorullen.

La dukken som beskytter dorullen minne deg om Gud som beskytter sine.

- Lag eggvarmer. Du trenger gul og rød filt, lim, øyne, fjær og saks. Klipp ut to halvsirkler i gul filt og kam og nebb av rød filt. Lim halvdelene sammen rundt buen. Samtidig som du limer, legger du kam og nebb og fjær mellom så de også blir sittende fast. Lim på øyne. Den skal til slutt ligne figuren.

Eggvarmeren beskytter egget slik Ester beskyttet sitt folk.

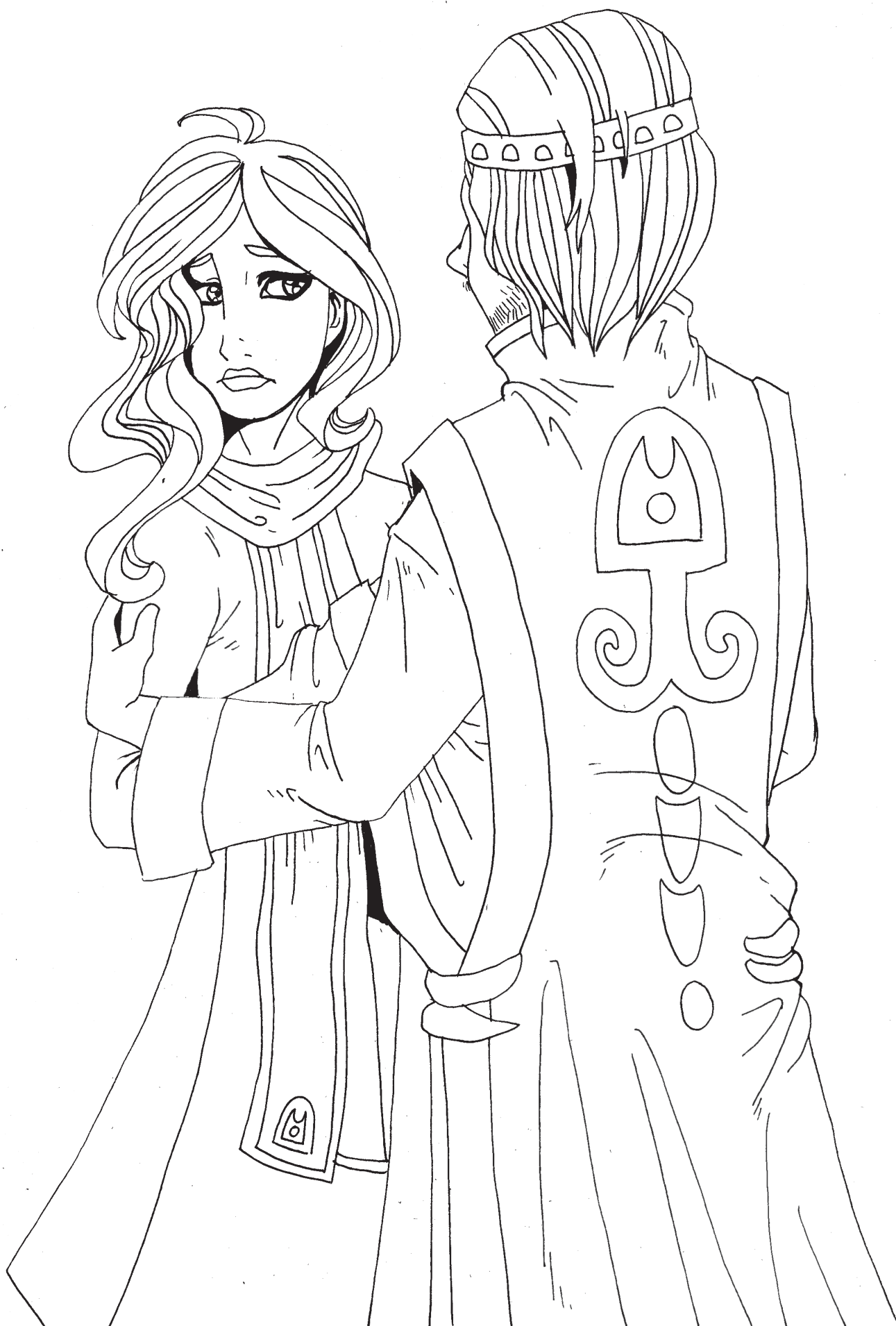

- Perlesmykker. Bruk fine perler og lag halskjeder. Ester pyntet seg før hun gikk til kongen.
- Lag såpe. Du trenger såpebase, olivenolje, farge, og godlukt som lavendelolje. Såpebase kjøpes på apotek, hobby- og helsekostforretninger. Til farge kan du bruke saft, kakao eller annet du kan kjøpe. Del såpebasen i små terninger og smelt den i vannbad. Tilsett fargen. Rør til du har fått den fargen du vil ha. Tilsett oljene. Hell den flytende såpemassen i former. Det kan være vaskede melkekartonger eller yoghurtbeger. Såpemassen er varm, så de minste barna bør ikke gjøre den delen selv. Pakk såpene inn i plastfolie for at duften skal holde seg. Ester pyntet seg før hun gikk til kongen. Da vasket hun seg nok i fine såper.
- Lag utklippsdukke. Tegn dronning Ester i papp og klipp ut. Tegn og klipp ut fine klær i papir. Ester var dronning og hadde nok en stor garderobe.
- Fargelegg tegningen på side 57.

Matoppskrift

- Lag Hamentaschen, trekantede små kaker fylt med syltetøy. Dette er kaker som er vanlig å spise når purimhøytiden feires. Navnet på disse kakene kommer fra Haman som var den persiske kongens rådgiver og den store skurken, da Ester reddet jødene i Persia fra forfølgelse. Kakene skal visstnok representere Hamans trekantede hatt. Til 16 kaker trenger du:
350 g hvetemel, 150 g smør, 1 ss sukker, 1 ts vaniljesukker, 1 egg + 1 egg til pensling, 50 g gjær, 1 dl lunkent vann, aprikossyltetøy, svikesyltetøy eller nøtter til fyll. Rør sammen mel og smør i en mikser. Ha i egg, sukker og vaniljesukker, rør ut gjær i vannet før du har det i melet og elt godt. Del deigen i 16 like store stykker som rulles runde og klemmes flate, ca. 8-10 cm. i diameter. Legg 1 ts. syltetøy i midten og brett dem sammen så de danner en trekant. La dem heve i 20 minutter før de pensles med egg og stekes på 220 °C i 15 minutter.
- Potetstappe med fyll. Lag potetstappe, gjerne litt tykk. Lag en enkel kjøttsaus. Lag potetballer ved hjelp av skjeer. Du skal legge kjøttfyll i baller av potetstappe. Legg ballene i en langpanne. Gratiner dem i ovnen når alle er pakket ferdig. Potetstappen beskytter fyllet så det ikke renner ut.
Vi skal beskytte hverandre.

Konger i Bibelen

Tråden videre

Landflyktigheten i Babylon resulterte i at jødene sluttet med avgudsdyrkelse og ble mer bevisst på sin jødiske tro. Det jødiske riket ble større, og menneskene i områdene de erobret, for eksempel galileerne, ble tvunget til å la seg omskjære og bli jøder. Det var store uenigheter om hvem som skulle ha makten. Men så ble Syria romersk provins, og deretter, i 63 f. Kr. ble Jerusalem erobret. Den romerske generalen rørte ikke tempelskatten, men for å tilfredsstille nysgjerrigheten, tvang han seg til adgang inn i det aller helligste i templet. Dette var en dårlig start på det romerske styret, og jødene verken tilgav eller glemte det han hadde gjort. Noe år senere var hele området rundt Middelhavet under romersk styre, og det ble erklært fred i verden. Keiser Augustus, som var den første romerske keiseren, trengte noen som kunne hjelpe til med styringen av riket. Og i år 37 f. Kr. innsatte han denne mannen, som styrte i Galilea, til konge over det "gamle Israel". Han het

Kong Herodes

Tekst: Matt 2

Minneord

Sal 33,4 For Herrens ord er sannhet, alt han gjør, kan en lite på.

Tråden

- Guds løfter står fast, (Davidsløftet).
- Herodes var midtpunktet i livet sitt. Gud ønsker å være midtpunkt i våre liv.

Den røde tråden

- Gjem mange lapper hvor det står løfter om Messias. La barna finne dem og lese dem. I dag skal vi høre om at Gud ikke har glemt det han lovet, selv om det var mange hundre år siden han gav løftet første gang. Forslag til vers: Jes 9,2; 9,6; 11,1-2
- Tegn opp en stor sirkel. Be barna finne ut hvor midtpunktet er. Fortell at vi har midtpunkt i livene våre også. Det er det vi er mest opptatt av og tolker alt det andre ut i fra. I dag skal vi få høre om en mann som trodde han var midtpunktet i livet sitt og kongeriket sitt.
- Tenn på røkelse. I dag skal vi høre om noen som hadde med røkelse i gave til et barn. Da de gav røkelse til barnet og hyllet det, var det en konge som ble veldig misunnelig.
- Veggbilde. Heng opp bilde av et stort byggverk.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.

Konger i Bibelen

- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.
- Makshefte nr 1, 49 og 50.
- Les "Den onde planen" fra boka "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde Forlag.

Hjelpepunkter til å fortelle bibelhistorien:

- Kong Herodes ble kalt Herodes den store og var konge over hele Palestina da Jesus ble født. Han bygde mange storslåtte byggverk og var glad i å ha makt.
- En dag fikk han besøk av vise menn fra Østen. De lurte på hvor jødernes konge var født, for de hadde sett stjernen hans. Matt 2,1-2
- Overprestene og folkets skriftlærde kunne fortelle Herodes at skriftene fortalte at Messias skulle bli født i Davids by, Betlehem. Matt 2,4-6
- Herodes la en ond plan. Han sendte vismennene til Betlehem og ba dem finne barnet. Deretter ba han dem komme og fortelle hvor det var, slik at han også kunne hylle det. Han planla å drepe barnet når han fikk greie på hvor det var. Matt 2,7-8
- Stjernen viste vismennene veien til Jesus. De gav ham kostbare gaver. Da de skulle reise hjem, varslet en engel dem i en drøm om at de ikke måtte dra tilbake til Herodes. De tok derfor en annen vei hjem. Matt 2,9-12
- Da Herodes skjønnte at vismennene ikke kom tilbake, ble han sint og bestemte seg for å ta livet av alle små guttebarn i Betlehem. På den måten ville han ta livet av Jesusbarnet også. Matt 2,16-17
- Jesus var Messias som Gud hadde lovet skulle bli født i Davids slekt. Derfor gav en engel beskjed til Josef i en drøm, at han måtte ta med seg Maria og det lille Jesusbarnet og rømme til Egypt. Der ble de helt til de fikk høre at kong Herodes var død. Matt 2,13-15; 19-23

Vis tråden

- Spådomstriks: Si at du kan forutsi hvilket kort en kortstokk som deles i to vil bli delt ved. Forberedelse: Ta ut et kort i fra en kortstokk. For eksempel hjerter 3. Skriv på en lapp: "Du deler kortstokken ved hjerter 3." Legg lappen i en konvolutt og legg den på kanten av bordet. Konvolutten kan være åpen men ingen må se hva som står på lappen. Under legges hjerter 3 med bilsiden ned. Gjennomføring: Gi kortstokken til ett av barna. Og be han stokke den. Så skal han legge kortstokken i en bunke midt på bordet og løfte opp en del av kortene. Mens dette gjøres, tar du konvolutten med kortet under i hånden. Straks kortbunken er delt legger du konvolutten med kortet under, oppå den nederste kortbunken. Legg den øverste kortbunken oppå konvolutten. Nå er det tydelig hvor bunken er delt, ved konvolutten. Fortell at inni konvolutten ligger en spådom/profeti om hvor bunken skulle deles. La en ta ut lappen fra konvolutten og lese lappen hvor det står "du delte bunken ved hjerter 3" Ta bort den øverste bunken og konvolutten. Snu kortet som nå ligger øverst i den nederste bunken. Det er hjerter 3. Dette er bare et luretriks. I GT leser vi profetier som er forutsagt mange hundre år på forhånd. Nå blir de oppfylt, for Gud holder det han lover.
- Snakk med barna om hva det vil si å ha Gud som midtpunkt. Det betyr at vi bruker ham

som rettesnor. Hva ville Jesus (HVJG) ha gjort, er et godt spørsmål å bruke til hjelp.

- La barna balansere. Da er det lurt å ha blikket festet på et punkt fremfor seg og ikke titte ned på seg selv. Det er lurt å ha et stødig punkt utenfor oss selv. Gud ønsker å være et slikt punkt.
- Ønsker du mer kunnskap om alt Herodes bygde, kan du lese monologen til Herodes på s. 80-81.
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Kong Herodes ville nok at det skulle være ham, men var kun opptatt av seg selv. Han prøvde å ta livet av den kongen Gud hadde lovet.

Undringstråden

Hvordan kan vi vite hva Gud har lovet og at han holder løftene? Hva ville skjedd hvis Herodes hadde tatt livet av Jesus som baby? Ville Herodes noensinne ha klart det? Hvorfor satte Gud en stjerne på himmelen for å vise hvor Jesus skulle bli født?

Takk og be

- Takk for at Gud holder det han har lovet.
- Be om hjelp til å ha Gud som midtpunkt i livene våre.

Syng tråden

- Du er den største - Maks Hjelp 5
- I dag er det glede - Bs 123
- Kan Himmelen bo i en liten kropp - Bslm 41
- Vi kommer fra Østen - Bslm 46

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Midtpunkt. Sett en brusflaske på gulvet. Roter rundt den 10 ganger. Etterpå skal barna bevege seg bortover en rett linje. Den kan for eksempel lages av dopapir. Herodes var midtpunkt i eget liv. Alt dreide seg om han. Det er ikke lett å gå riktig hvis vi dreier for fort rundt oss selv. Det er lurt å ha et stødig punkt utenfor oss selv. Gud ønsker å være et slikt punkt.
- Slangen. Alle deltakerne står etter hverandre og holder hverandre på skuldrene eller rundt magen. Første person skal prøve å ta halen (bite seg i halen). Men personen i halen unngår dette ved å vandre fra side til side, motsatt vei av den "hodet" velger. Vi ender opp med å gå i ring, sirkle rundt det samme. Herodes gjorde dette...
Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

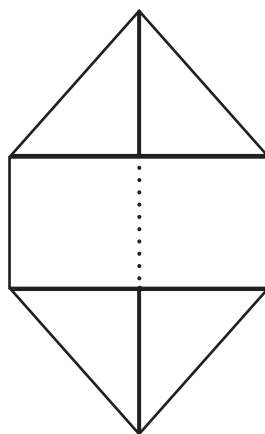
Uteaktiviteter

- Er det snø, kan dere lage store byggverk slik som Herodes gjorde. Klarer dere å lage en akvedukt, eller kanskje Masadaborgen?
- Lag trehytte.
Vi lager kanskje ikke så store byggverk som Herodes, men vi kan se hvor moro det er å bygge selv.
- Løfte et tre. Ingen kan løfte et tre på røtter.
Guds løfter står fastere enn et tre som kan falle av storm, elde eller annet.
- Spikk kong Herodes. Se David for forklaring.

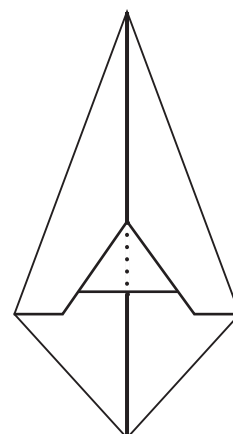
Hobbyaktiviteter

- Tegn med passer, ringer omkring midtpunktet. Her kan dere lage flotte mønstre.
- Vær ingeniører. Sett en dominobrikke på et bord og gi barna i oppgave å velte den ved hjelp av for eksempel en lekebil eller en ball. Leke bilen må begynne på et annet bord og det må være rom mellom bordene. Ved hjelp av planker, tape, rør, papir og lignende kan de bygge en renne som gjør at bilen/ballen kan kjøre av seg selv og bort til dominobrikken og velte den.
Herodes bygde blant annet en stor akvedukt. Den største førte vann til Jerusalem. Den strakte seg langs skråningene over små sletter og gikk i tunneler gjennom bergnabene. Akvedukten var rundt 30 kilometer lang og hadde en hellingsgrad på cirka en meter pr. kilometer; et ingeniørmessig mesterstykke.
- Lag et fint skrin. Det kan du lage av tre eller du kan lage det av papp. Det er også mulig å kjøpe skrin som barna kan dekorere.
Kanskje hadde vismennene med seg sine gaver i fine skrin
- Lag stjerner. Brett stjerne. Du trenger 8 A4 ark. Bruk gjerne to farger, 4 ark av hver. Halver et A4 ark på langs ved å brette det. Brett opp igjen, og du har en hjelpelinje. La arket ligge så kortsiden er mot deg. Brett alle 4 hjørnene inn mot hjelpelinjen du lagde i midten. Se figur 1.

Flikene som nå er brettet inn danner 4 rettvinklede trekanter. Nå skal vi brette hypotenus i de to trekantene som er lengst vekk fra oss selv inn mot hjelpelinjen. Da har vi en av taggene i stjernen. Se figur 2. Vi må lage 8 slike tagger til hver stjerne.

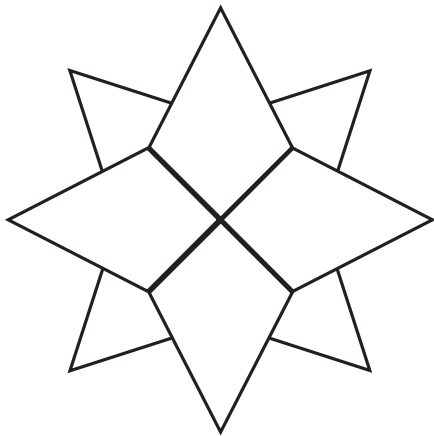
Figur 1

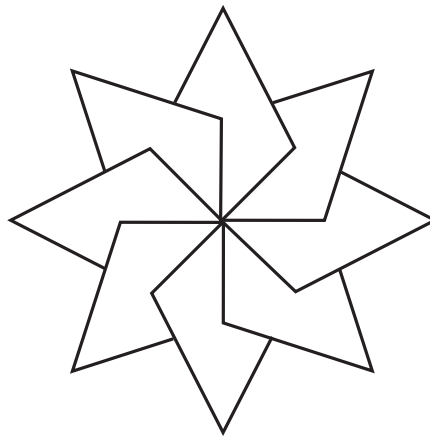
Figur 2

Disse taggene limes sammen slik at det blir en stjerne med 8 tagger. Lag gjerne to like stjerner og sett dem mot hverandre. Da blir stjernen like fin på begge sider. Du kan lime stjernen på to ulike måter. Den enkleste er å legge 4 i bunn og 4 over. Se figur 3. Den andre måten er å legge taggene så de halvveis overlapper hverandre. Se figur 4. Bruk et fiskesnøre for å henge opp stjernen.

Figur 3

Figur 4

De vise menn fulgte stjernen.

- Lag speil. Kjøp billige firkantete trespeil på IKEA. Mal dem i en mørk grunnfarge. Ta aviser og klipp ut forskjellige ord, med forskjellige former. Lim dem på med dekopache over hele rammen. Til slutt klipper du ut ord for å skrive minneordet. Det limer du på slik at det blir leselig over alle de andre ordene.
Når vi ser oss selv, kan vi samtidig huske at Gud er sannhet.
- Lag smykke med kors.
Skal minne oss om at Gud er der alltid og vil være vårt midtpunkt.
- Fargelegg tegningen på side 64.

Matoppskrift

- Spis smultringer, mens dere prater om det å ha et midtpunktet i livet.
- Løfte-boller. Lag boller. I bollene har dere lagt lapper av bakepapir hvor bibelvers med Messias-løfter er skrevet.

Tråden videre

Det var lenge siden Gud hadde gitt løftet til David om at det skulle komme en i hans ætt som skulle være konge for evig. Gjennom hele GT finner vi løfter om denne kongen. Nå er Gud endelig i ferd med å oppfylle løftet sitt. Herodes skjønnte at barnet som vismennene kom for å hylle, var den Messias Israelsfolket ventet på. Han klarte ikke å stoppe det. Jesus vokste opp, og etter hvert var det flere og flere som skjønnte at det lille barnet som vokste opp og ble en mann, ikke var en vanlig konge, men:

Jesus, kongenes konge

Joh 18,33-19,22

Minneord

Joh 1,12: Alle som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn - de som tror på hans navn.

Tråden

- Jesus er kongenes konge.
- Kristne er Guds barn. Når Gud er konge og vår far, da er vi prinser og prinsesser.

Den røde tråden

- Rull ut rød løper og la alle som ankommer få gå på den. Ha på deg krone selv og del ut til alle de andre. Tiltal alle konsekvent med prinse- og prinsesstitler. Fortell dem at dette ikke er på tull, men at du har funnet ut at dere er prinser og prinsesser hele gjengen. I dag skal de få vite hvorfor.
- Blås opp en jordklode, se på noen av landene og spør om de vet hva kongen heter. Har kongene noen konge? Sett en stor krone på jordkloden og fortell at de i dag skal få høre om en som er konge over hele verden og kongenes konge.
- Lag en kjempestor kongekrone som er så stor at alle kan sitte inni den. Inviter barna til å komme inni den og fortell at kongen de skal få høre om i dag er så stor at han er konge til alle andre konger i hele verden!
- Veggbilde: Heng opp et kors med kongekrone.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Les vedlagte bibelhistorie i kapittel 6.

Konger i Bibelen

Hjelpepunkter til å fortelle bibelhistorien:

- Det kom en engel til Maria, Jesu mor, og sa at hun skulle bli mor til Jesus og at Jesus skulle være konge over Jakobs hus til evig tid. Det skulle ikke være ende på hans kongedømme. Luk 1,32-33
- Englene sang, og stjernen skinte da han ble født. Han fikk besøk av vise menn med kongelige gaver: gull, røkelse og myrra. Matt 2,1-12
- Etter hvert som Jesus vokste opp, var det noen som skjønte at han var konge. "Rabbi, du er Guds Sønn, du er Israels konge", sa Natanael. Joh 1,49
- Mange ville ha ham til konge fordi han kunne gjøre så mange mektige gjerninger. En gang Jesus skjønte at de ville ta ham og gjøre ham til konge, gikk han fra dem og opp i fjellet for å være alene. Han skulle jo ikke bare være konge for noen få, for ett land. Joh 6,14-15
- Da Jesus ankom Jerusalem for å feire påske, stod folk langs veien og hyllet ham som en konge. Matt 21,1-9. Noen få dager senere står han foran Pilatus som fange.
- Rett før han blir dømt til døden får han spørsmål om han er konge. "Mitt rike er ikke av denne verden," svarer Jesus. Joh 18,33-37
- Jesus ble dømt til døden av Pilatus. Soldatene gjorde narr av ham, gav ham en tornekrone og en purpurkappe. Joh 19,1-3. 16
- Til slutt ble han hengt på et kors der han døde. Pilatus skrev et skilt til korset: "Jesus fra Nasaret, jødernes konge." Joh 19,19-22
- Jesus var konge, men ikke en vanlig konge med et land å være konge i. Men det var det ikke alle som skjønte.
- Jesus ble levende igjen etter at han hadde vært død. I Bibelens siste bok kan vi lese at han er herre over jordens konger, at han har gjort oss til et kongerike og at han skal ha æren og makten og være konge i all evighet. På kappen hans står det skrevet: Kongenes konge og Herrenes Herre. Åp 1,4-6; 19,16
- David fikk høre at det skulle komme en i hans slekt som skulle være konge for alltid. Jesus er den kongen. Jesus sitt kongerike vil aldri ta slutt. 2. Sam 7,16; Sal 89,36-37
- "Følg meg", sa Jesus da han gikk omkring på jorda. Han vil ha oss med seg i kongeriket sitt. Når vi har Gud til far og Jesus til bror, er vi kongelige vi også. Vi skal få være med til himmelen, der Jesus er konge, og være sammen med ham i all evighet.

Vis tråden

- Sal 10,16: Herren er konge for evig og alltid.
- Hvordan blir man prins og prinsesse? Kongebarn er prinser og prinsesser. Vi er Guds barn, jmf. minneordet. Det betyr at vi er Guds prinser og prinsesser.
- Jesus er ikke som andre konger. Snakk om hva som gjør Jesus annerledes enn de andre kongene:
 - Konger har krone og fine klær - Jesus hadde tornekrone og purpurkappe. Matt 27,28-29
 - Konger har slott - Jesus har en trone og en hel by i himmelen, finere enn alt annet. Joh 4,21
 - Konger regjerer over land - Jesus har ikke noe bestemt land her i verden. Joh 18,36
 - Konger bruker å arrangere store, fine selskap der berømte mennesker er gjester - Jesus skal holde en stor bryllupsfest i himmelen der ALLE er invitert. Matt 22, 1ff

- Konger befaler over andre - Jesus gav oss misjons/ dåpsbefalinga, Matt 28, 18-20 han sa "dere skal elske hverandre..." Joh 13,34 og den gyldne regel, Matt 7,12
- Konger har mange tjenere - Jesus vil selv tjene og hjelpe oss! Matt 20,28
- Gud hadde lovet det skulle komme en konge som skulle regjere i all evighet. Jesus var den Gud hadde lovet, Likevel var det ikke alle som skjønnte det, for de trodde den lovede skulle være konge på en annen måte.

Undringstråden

Hvorfor trodde ikke folk at Jesus var konge? Hva betyr det for oss at Jesus er konge? Hvordan kan Jesus være konge i alle land i hele verden? Hvordan tror dere kongetrona til Jesus ser ut?

Takk og be

- Takk for at vi får være Guds barn, barn av kongenes konge.
- Be om at vi må bruke de gavene vi får som Guds barn.

Syng tråden

- Jesus er kongen min - Bs 149
- Kongers konge, herrers Herre - Bs 171
- Vi har en Far i himlen - Bs 238
- Jesus har satt meg inni barnekåret sitt - Bs 152
- Kongen rid mot byen vår - Bslm 54
- Se, nå kommer Jesus - Bslm 56
- Skriv deg, Jesus, på mitt hjerte - Bslm 181

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Hvordan du kan gjøre det, står i de ulike beskrivelsene.

Lek og moro

- Fargekongen. Barna stiller seg på en linje. En person er "fargekonge" og står med ryggen til i god avstand fra de andre. Fargekongen roper opp en farge, f. eks. "grønn!" De som har grønne klær, kan ta et langt skritt fram. "Fargekongen" kan snu seg når som helst. Blir noen av deltakerne sett i bevegelse, må de gå tilbake for å starte på nytt. Den første som kommer fram til fargekongen uten å bli sett i bevegelse, har vunnet og får være "fargekonge" neste gang.
Jesus er ikke opptatt av farger. Han vil være konge for alle, uansett farge.
- Spill på flasker og glass. Fyll dem med forskjellig mengde vann, bruk skjeer og slå forsiktig mot glasset. Kanskje dere klarer å spille en melodi? Alternativt kan dere spille på

Konger i Bibelen

flasker med ulik mengde vann. Det gjøres ved å plassere underleppen mot flaskeåpningen og blåse forsiktig på skrå ned i flasken. Stem flaskene ved å ha i mer/mindre vann og lag skalaen. Nå kan dere spille sanger som er innenfor de tonene dere har laget. Bibelen inneholder mange oppfordringer til å synge og spille for Gud, Kongen vår, for eksempel Salme 47,7.

- Bruk repetisjonslekene som står i innledningen.

Uteaktiviteter

- Spikk Jesus, kongenes konge, men lag ham mye større enn alle de andre kongene dere har laget. Kanskje så stor at det er sag og øks som er den beste redskapen? Se David for forklaring.
- Del gruppa inn i lag med 4-5 barn på hvert lag. Nå skal alle på laget bæres av de andre på sitt lag frå A til B, for eksempel. 10 meter. Bruk "bære på gullstol" –teknikk, og la alle få bli båret, som en prins eller prinsesse. Men den som er blitt båret over må bli med tilbake til start for å bære de andre, for i Guds rike tjener vi hverandre.
- Dra en plass og se på kyllinger, og aller helst et sted kyllingene går sammen med høna. Høna passer på kyllingene sine og samler de under vingene sine når det er fare i nærheten.

Jesus ønsker å være en slik høne som samler oss under vingene sine. Det er trygt å være Guds barn. (Matt 23,37)

Hobbyaktiviteter

- Lag prinse- og prinsessekroner. Tegn kronen i papp og klipp ut. Mal hele kronen med tusj eller maling, eller bruk farget papp. Kantene tegnes opp med lim penn, litt etter litt og dryss i glitter før limet tørker. Kronen kan for eksempel dekoreres med lim-penn, glitter, 3D liner, klistremerker og paletter. For å få kronen passe stor, limes det på en bit borrelås i hver ende på pappstykket som skal bli kronen. Et stykke settes på kronens forside, det andre stykket settes på baksiden. Da kan kronen justeres etter barnets størrelse.
- Lag prinsesser av kastanjer. Stikk hull i kastanjene med en syl og lim inn en tynn bambuspinne. Klipp et stykke tyll, ca 10X10 cm. Stikk bambuspinnen gjennom midten av tyllstykket og lim tyllen fast rett under kastanjen. Fold tyllen rundt pinnen som en kjole. Tegn ansiktet på kastanjen og lim fast en krone på hodet. Kronen kan lages av gull papp som klippes hakkete og limes sammen til en krone, eller bruk en ferdig i tre som kan kjøpes i hobbybutikker. Bambuspinnen kan festes som pynt i en blomsterpote eller stikkes i et eple og brukes som bordpynt.
- Lag kjedeansikt. Tegn et hode i profil på papp. Men ikke tegn nese munn og hake. Personen kan godt ha krone på hode. Tegn på øye. Lag et lite hull ved panna og ved halsen. Stikk en tynn metallenne gjennom hullene og fest med tape på baksiden. La det være rikelig med lenke på fremsiden. Ved å riste forsiktig på pappen vil lenka danne en linje fra panne til hals. Her kan det bli mange morsomme profiler.

Det er ikke utseende som betyr noe for å bli regnet som Guds barn, men om man tror på Jesus.

- Fargelegg tegningen på s. 70

Matoppskrift

- Slott av is og tårn av kjeks. Legg flere to liter med is på et fat. Lag tårn med iskjeks. Pynt med sjokoladesaus og nonstop.
Vi er jo prinser og prinsesser, så da trenger vi å ha noen fine slott rundt oss.
- Himmelsk lapskaus. Skjær opp frukt i passe store biter, for eksempel eple, pære, melon, druer og banan. Fruktsalaten kan spises til is, vaniljesaus, blandes i yoghurt eller spises som den er.

Jesus er konge for alle, uansett hudfarge og hvor vi er fra. I hans kongerike, himmelen, vil vi være samlet fra alle land og tungemål, og der vil alt bare være godt. Kanskje det er derfor denne retten kalles for himmelsk lapskaus?

Kapittel 3

Bibelvandringen

Vandringen er lagt opp med åtte forskjellige poster, en post for hver person. Det er en forteller som guider deltagerne gjennom vandringen.

For å forstå at vi skal vandre gjennom Bibelen, anbefaler vi å ha en startdør man går igjennom. Dette kan være et pent forheng som er hengt opp, gjerne med et brodert eller applikert kors på, en dør laget i papp som det står Bibelen på, eller en vanlig dør som er kledd med svart stoff og pålimt BIBELEN i pappbokstaver. Det viktigste er ikke hvordan det ser ut, men at barna vet at de, når de går gjennom døra, "går inn i Bibelen" og havner midt i historiene. I en kirke kan kirkedøra ha samme funksjon. Man går inn i et rom som er annerledes.

De lokale forholdene vil avgjøre hvordan man legger dette opp. Er man i et hus med mange rom, kan man gå ifra rom til rom. Har man ikke så mange rom tilgjengelig, må rommene brukes mange ganger. Da gjelder det å ha medhjelpere som sørger for at rommet er slik det skal være til en hver tid.

Når vi deler gjennomføringen opp i ulike rom, er det ikke alltid ment som fysiske rom. Det er ment som en hjelp til å skille de ulike delene og vise fremdriften i vandringen.

Denne vandringen krever

En forteller
Kong David
Kong Akab
Kong Manasse
Kong Herodes
Gode hjelpere
Festdeltager
Stemmer

En person kan selvsagt ha flere roller. Kong David kan også være festdeltager eller god hjelper. Fortelleren må være en som er glad i å fortelle, og som er trygg på historiene hun skal lede deltagerne igjennom. Variert stemmebruk og stort engasjement bidrar til å trekke barna inn i historiene.

Av rekvisitter kreves

Et puslespill som består av mange brikker. Slik lager du puslespillet. Kopier opp bildet av Jesus på side 70. Lag det gjerne større. Fargelegg bildet. Klipp bildet opp i 19 brikker. Gjennom bibelvarndringen møter barna 19 bibelvers. Skriv et vers bakpå hver brikke.

Rom 1

I rommet er det lagt til rette for en lek. Til den trengs mange esker, pappskiver og laken. Spør i butikker for å få esker og papp.

David sin kongetrone.

En puslespillbrikke.

Rom 2

Rommet skal se ut som kong Salomo sitt arbeidsrom. Det kan være et arbeidsbord med en tegning av tempelet. Kongekronen kan stå fremme. Det er også mulig å vise tegningen av tempelet ved hjelp av en prosjektor. Tegningene kan også være kopiert opp på store ark som ligger der som arbeidstegninger.

På et bord står det glass og 3 mugger med drikke. En mugge med saltvann (ikke sterkere enn at det kan drikkes), en med sitronvann og en med vann.

En puslespillbrikke.

Visdomsord på veggen.

Rom 3

En seng eller en madrass som kan være Akab sin seng.

En kongekrone.

En puslespillbrikke.

Rom 4

Utstyr man trenger for å lage fest: for eksempel hatter, bongbonger, fargerike duker ol.

Mat for en fest: for eksempel gele og vaniljesaus. Porsjonér det i glass for lettere utdeling.

En puslespillbrikke.

Rom 5

Lag et fangehull. Bruk lekablokker eller esker for å gjøre det trangt. Ha lite lys eller stearin lykt. Bruk lenker eller tau til å holde fast fangen.

En puslespillbrikke.

Rom 6

Her kommer vi inn i omkleddningsrommet til dronning Ester. Her kan dere sette opp et sminkebord (speil med bord under, og sminke og parfyme på bordet.) La en fin kjole henge på en

kleshenger og kanskje en tiara ligge på bordet.)
Dronningtiara.
En puslespillbrikke.

Rom 7

Vi kommer inn i et rom med en skrytevegg. Her kan det henge noen store lapper med ord og navn: For eksempel Akveduktene, Masadaborgen, havnen i Cæsarea osv. Det kan gjerne også være tegninger og bilder. Foran står kong Herodes og snakker, strålende fornøyd med seg selv, og legger lite merke til tilhørerne. Når Fortelleren er "lei" av å høre, går de videre.

Lego.

En puslespillbrikke.

Rom 8

Resten av puslespillet.

Gjennomføring

(Fortelleren tar imot deltagerne utenfor Bibeldøren, forteller litt om hva de skal være med på, og skaper en forventning om det som skal skje.)

Forteller:

Vi mennesker følger ofte en leder. I klasserommet er læreren leder for dere. På barnelaget er det lederen der dere må høre på. Går dere på fotball eller annen idrett er det en trener som viser dere hvordan dere skal gjøre ting.

Det kan være lurt å følge etter en leder hvis det er en god leder som vi kan stole på. Det kan hjelpe oss til gode valg slik at vi kanskje slipper noen dumme situasjoner.

I Bibelen finner vi mange spennende fortellinger, og vi møter mange forskjellige personer. Kanskje noen av dem kan være et godt forbilde. Bli med inn i Bibelen, så skal vi sammen se om vi kan finne en god leder vi kan følge etter.

Rom 1

(Innerst i rommet ser vi en kongetrone og David som sitter der. Mellom David og døren er det bygget opp noe som ligner på en lav scene. Det er viktig at det ser ut som gulvet er trygt. Det skal det derimot ikke være alle steder. Trygt skal det være på høyre side. "Scenen" skal være bygd opp, så hvis du kun går på de ytterste 20 cm faller du ikke ned. Ellers er gulvet bygd opp ved hjelp av esker. Noen er kraftige nok til å trækkes på mens andre er tynne så de ikke tåler vekt. Det er også mulighet å legge papp mellom noen esker for at gulvet skal se rett ut. Legg laken eller duker over det hele så alt ser ut som et gulv. Det trygge gulvet kan lages av en lav benk lik de vi balanserer på i gymnastikken, eller ved å ha bøker i eskene.

Konger i Bibelen

Noen hjelpere sitter også på andre siden. De skal være stemmer i leken.)

Forteller:

Her kommer vi rett inn i en utfordring. Dere skal få noen råd før vi alle sammen prøver å klare å komme oss over til kong David. Ja, for det er kong David vi ser på andre siden, og jeg tror han vil fortelle oss noe.

Det ser trygt ut å gå over her, men ting er ikke alltid slik det ser ut. Likevel jeg er helt sikker på at det er mulig å komme trygt over. Kanskje vil noen hjelpe oss underveis.

Stemmer:

(Vær gjerne 4 stemmer. Det er voksne som kommer med "hjelp" for å komme over. Det er viktig at noen snakker hele tiden. En av stemmene sier det riktige hver gang hun sier noe: "Hold helt til høyre".)

Nå kan dere starte veien over. Vi skal guide dere.

(Forslag til hva stemmene som lyver kan si:

"Ta lange steg så går det bra."

"Dytt sidemann så går det bra med deg."

"Ta musesteg."

"Hopp med samla bein.")

Når alle har kommet over til David samles vi rundt kongetronen hans

David:

Velkommen hit! Flott at dere klarte det, for det var ikke bare lett. Det var vanskelig å finne den rette og trygge veien. Selv om det var en stemme som veiledet dere den gode veien, var det mange andre som lokket dere til å gå feil. Så det var vanskelig å gå rett, akkurat som det kan være vanskelig å ta gode valg i livet. Vet dere, selv om det står i Bibelen at jeg er den beste kongen Israel har hatt, så vet jeg at jeg gjorde dumme ting flere ganger. Jeg glemte å følge de bud Gud hadde gitt oss, ja jeg tok noen feilsteg.

En gang så jeg en vakker dame. Hun var såååå fin. Jeg ville bare ha henne, selv om hun var gift med en annen. Jeg var jo kongen, så jeg fikk viljen min, og Batseba ble gravid. Da gjorde jeg alt for å skjule det for mannen hennes, ja, jeg fikk ham faktisk drept. Han var en av mine flinkeste krigere. Derfor bestemte jeg at han skulle gå i fremste rekke i krigen, for de som gjør det pleier å bli drept. Jeg vet ikke helt hva som gikk av meg. Det var først da Gud viste meg at det jeg hadde gjort var imot hans gode vilje, jeg skjønnte hva jeg hadde gjort. Da ba jeg Gud om unnskyldning, og tenk, Gud tilgav meg. Mange synes kanskje det er vanskelig å alltid å gå den rette veien, og gjøre gode valg, men det er det beste. Når vi faller og trækker feil, noe alle gjør, så fortell det til Gud. Han tar i mot oss og tilgir oss. Det er helt sant, for det har jeg opplevd selv. Og dere, det han har tilgitt - det har han også glemt. Det kaller jeg nåde.

Forteller:

Så flott at du fikk hjelp til å gå videre på den rette veien etter å ha bommet slik. Vi har hørt om deg, og at du var en god konge. Takk for det du lærte oss!

(Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.)

Forteller:

Her står det: "Se, dager skal komme, lyder ordet fra Herren, da jeg lar en rettferdig spire vokse frem i Davids ætt. Han skal være konge og styre med visdom og gjøre rett og rettferd i landet." (Jer 23,5) Dette står i Bibelen. Den sier jo at det skal komme en bedre leder. Da fortsetter vi å lete videre.

Rom 2

(Kommer inn i Salomos arbeidsstue.)

Forteller:

Her kommer vi inn i værelset til kong Salomo. Han har det travelt med å bygge templet.

Salomo er veldig vis. Se her har han skrevet opp noen visdomsord han har kommet på. (Les eller la barna lese plakater på veggen for eksempel:

En grønnsaksrett med kjærlighet er bedre enn en oksestek med hat.

Et tørt stykke brød i ro og fred er bedre enn et festmåltid med trette i huset.

Det er bedre å bo i en krok på taket enn å være i hus med trettekjær kvinne.)

Salomo er ikke her nå, men det ser ut som han har satt frem drikke til oss. Dere skal få et glass å drikke hver. Derfor må dere velge hvilken mugge dere vil ha drikke ifra. Jeg vet ikke hva som er oppi, men dere kan bruke øynene for å se og nesen for å lukte hva dere skal velge. Men vær snill og ikke drikke før jeg sier dere får lov.

(La barna få glass og la barna få velge hvilken mugge de vil ha ifra. I muggene kan det være saltvann, sitronvann og vanlig vann.)

Forteller:

Nå kan dere få smake! (La barna få smake.)

Forteller:

Da dere smakte, tror jeg noen av dere oppdaget at dere gjorde et godt valg, mens andre oppdaget at valget kanskje ikke var så godt.

I livet vårt må vi også gjøre mange valg. Det er ikke alltid like enkelt å velge, og ikke alle valgene vi tar er like gode.

Kong Salomo ble kjent for sin visdom, for han var så klok. Visdommen fikk han fra Gud. Det var mange store oppgaver som ventet Salomo da han ble konge, og han var usikker på hva han skulle gjøre. Da spurte Gud ham i en drøm hva han ønsket seg. Han fikk ønske seg hva

Konger i Bibelen

han ville. Salomo kunne ønsket at Gud skulle gjøre han kjemperik, eller at han skulle bli populær og berømt. Salomo ønsket seg ikke det. Han ba Gud om visdom slik at han kunne skille mellom det som var godt og det som var ondt. Det ønsket syntes Gud var så fint at han ikke bare gjorde Salomo veldig vis. Han gav ham rikdom og ære i tillegg.

Da vi brukte lukt- og synssansen vår, så var det noen som klarte å ta gode valg. I livet så kan vi ikke lukte oss frem til de gode valgene, men vi kan bruke Guds ord. Bibelen vil hjelpe oss til å velge rett, og Gud har gitt oss budene som kan hjelpe oss til å velge mellom det gode og det onde. Salomo kunne vært en god mann å følge, for han hadde jo så mye visdom fra Gud. Men vet dere, han fikk etter hvert mange damer. Han glemte seg bort og begynte å høre mer på dem enn på Gud.

(Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.)

Her står det: "Kongespis skal ikke vike fra Juda eller herskerstav fra hans føtter til den rette kongen kommer, han som folkene skal lyde." (1. Mos 49,10) Da er det nok en annen vi er på leting etter.

Rom 3

(Kong Akab ligger i en seng og er sur. Ved sengen står det en kongetrone.)

Forteller:

Her ligger kong Akab og furter. Det er litt typisk ham. Skal vi spørre hva han ligger og furter for? Kong Akab, hvorfor ligger du her og er sur?

Kong Akab:

Jeg VIL ha en grønnsakhage. Nabot sin vingård ligger så fint inntil slottet mitt. Den VIL jeg ha! Dumme Nabot vil ikke selge den til meg, bare fordi den har vært i slekten hans så lenge. Da får jeg ikke det jeg har lyst på. Så nå er jeg sur og vil bare ligge her. (Kong Akab legger seg med ryggen mot barna og er sur.)

Forteller:

Vet dere, dette er en litt trist historie. Akab fikk grønnsakhagen sin, men ikke på en fin måte. Dronning Jesabel ordnet det slik at Nabot ble drept. Slik at kong Akab kunne ta over vingården hans. Først da ville Akab stå opp av sengen.

Det kong Akab og dronning Jesabel gjorde, var veldig galt, men misunnelse kan føre til slike ting. Det var jo det kong Akab var, misunnelig på Nabot som eide den fine vingården. Det hender jeg er misunnelig også. Det er ikke alltid så lett å styre slike følelser. Men jeg kan velge hva jeg vil gjøre med følelsene.

Akab var en leder som la seg ned og furtet da han ikke fikk viljen sin. Han gjorde hva som helst for å få det han ville. Han er ingen leder å følge. Gud vil jo vi skal dele rettferdig alle

godene vi har i verden med hverandre. Kom så går vi videre.

(Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.)

Her står det: "Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, en jomfru skal bli med barn; hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanuel." (Jes 7,14)

Rom 4

(Kommer inn i et festpyntet rom.)

Festdeltaker:

Kommer dere for å bli med på festen?

Forteller:

Ja, klart vi vil være med.

(Det blir ordnet med fest, for eksempel papirhatter til alle, klær, gelé og vaniljesaus osv.)

Forteller:

Det var veldig trivelig at vi får være med på festen, men hvor er vi kommet og hvorfor er det fest her i dag?

Festdeltager:

(Hvis dere har mulighet, la to festdeltagere si dette "i munnen på hverandre." Det vil si at dere har øvd så dere vet hva hver av dere sier, det gjør det lettere for barna å følge.)

Vi må jo feire, for Sankerib har dratt. Assyriekongen Sankerib ville legge hele verden under seg. Han har beseiret mange land og byer, og han hadde også planer om å ta Jerusalem. Kong Hiskia har vært en god konge. Han har fått oss til å be til Gud igjen. Vi så at Gud hjalp ham. Allikevel skremte Sankerib oss. Han sa vi kom til å dø av sult inni byen hvis vi ikke overgav oss. Sankerib sa også at Gud ikke kunne hjelpe oss. Så fikk kong Hiskia et brev. Det inneholdt trusler og hån mot Gud. Da tok kong Hiskia brevet med til templet, viste det til Gud og ba. Det var jo sant at ingen av de andre som var angrepet av Sankerib hadde fått hjelp av guder, men som kong Hiskia sa: "det er jo guder som folk har laget selv". Så ba han Gud om hjelp slik at alle kunne se at Bibelens Gud er en levende Gud.

Vi visste ikke helt om vi torde å stole på kong Hiskia sin Gud, men neste morgen lå det 185 000 døde soldater i leiren til Sankerib. Da ble han så redd at han fortet seg hjem igjen. Derfor har vi fest. Vi feirer at Sankerib er dratt, og at Gud hjalp oss.

Forteller:

Ja, da skjønner jeg at dere har grunn til å feire. Takk for at vi fikk være med på festen. Kong Hiskia var en god leder. Men han trengte hjelp til å lede folket. Det var bra at han visste hvor han skulle gå når han trengte hjelp.

Konger i Bibelen

(Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.)

Forteller:

Se, hva som står her: "Men du, Betlehem, Efrata, den ringeste blant ættene i Juda! Fra deg lar jeg komme en mann som skal være hersker over Israel. Han har sitt opphav i gammel tid, han er fra eldgamle dager." (Mika 5,1) Vet dere Efrata er et annet navn på Betlehem, Men det er nok en annen vi er på leting etter.

Rom 5

(Kong Manasse sitter på gulvet i et fangehull. Kronen kan være hullete, skitten og stå litt på skrå.)

Forteller:

Nei, nå er vi visst kommet inn i et fangehull, men vi sitter visst ikke her alene. (Henvender seg til kong Manasse.) Hei, hvem er du?

Manasse:

Jeg er kong Manasse.

Forteller:

Men hvorfor sitter du her, i fengsel?

Manasse:

Jeg har gjort mye galt. Dumme ting jeg ikke skulle ha gjort. Når man sitter i fengsel har man tid til å tenke på det. 12 år var jeg da jeg ble konge. Faren min kong Hiskia var en god konge som hadde fått alle til å tilbe Gud, men jeg brydde meg ikke om det. I stedet laget jeg offerhauger og altere for andre guder, guder som ikke er levende. Ja, til og med inni templet der far ba til den levende Gud, laget jeg altere for avgudene. Da begynte folket å glemme Gud også. I tillegg tok jeg livet av mange mennesker, enda de ikke hadde gjort noe galt. Gud advarte meg, men jeg ville ikke høre.

Forteller:

Hva skjedde da?

Manasse:

Da lot Gud assyrerkongens krigere komme. Jeg ble tatt til fange med kroker, bundet med lenker og ført hit til Babylon. Derfor sitter jeg her i fengsel. Jeg har tenkt mye på far som ba til den levende Gud. Nå skjønner jeg hvor mye galt jeg har gjort. Jeg fortjener dette. Gud er jo hellig, han tåler ikke synd. Så klart han måtte gjøre noe.

Forteller:

Så du sitter her fordi Gud straffer deg?

Manasse:

Nei, kanskje heller for at han vil lære meg noe. Og jeg har lært. Jeg har bedt til Gud, ja bønnfalt ham om nåde. Jeg har bedt om unnskyldning for alt det dumme jeg har gjort. Og vet dere hva? Gud har tilgitt meg. Tenk, Gud hører når jeg ber og bønnhører meg. Jeg som har gjort så mye imot Guds vilje! Gud er en nådig Gud. Nå tar han imot meg, enda jeg så lenge hadde glemt ham. Vet dere hva jeg skal gjøre hvis jeg kommer hjem igjen til Jerusalem? Da vil jeg fjerne avgudene jeg har laget og altrene jeg har bygget. Jeg vil reparere Herrens alter igjen og bære frem offer til Gud. Alt skal jeg gjøre for at folket mitt skal tjene Herren, Israels Gud.

Fortelleren:

Det var en sterk historie. Takk for at du delte den med oss, kong Manasse. (Beveger seg videre.) Vet dere, i Bibelen står det at Manasse fikk en ny sjanse. Da han kom tilbake til Jerusalem, ble han en konge som lærte folket å be til Gud. (Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.) Her står det: "Herrens Ånd er over meg, for Herren Gud har salvet meg. Han har sendt meg for å forkynne et gledesbudskap for de arme, for å lege dem som har et knust hjerte, rope ut frihet for fanger og frigjøring for dem som er i lenker." (Jes 61,1) Vi må nok lete videre.

Rom 6

(Her kommer vi inn i omkleddningsrommet til droning Ester. Her kan dere sette opp et sminkebord (speil med bord under og sminke og parfyme på bordet.) La en fin kjole henge på en kleshenger og kanskje en tiara ligge på bordet.)

Forteller:

Her kommer vi inn i rommet til dronning Ester. Se, den fine kjolen hun har! Dere skal snart få høre om henne, men først skal vi leke livvaktleken.

(Forteller organiserer og får barna til å leke. Del barna i grupper på fire. En beskyttes av to livvakter mens den fjerde skal prøve å ta ham. Livvaktene står i mellom den som skal tas og den som skal beskyttes. Etter en stund bytter man om på rollene.)

Forteller:

Ja, nå begynner jeg å bli varm, så jeg trenger en pause. Da setter vi oss her, så skal dere få høre om en person som på en måte ble en livvakt for mange, mange mennesker. Hun reddet i hvert fall livet til mange. Det var dronning Ester. Hun var jøde men det visste ingen på slottet om. Hun var blitt dronning etter kongen hadde bedt alle unge vakre piker i landet om å komme til seg på slottet. Han ville se på dem alle og så velge seg en ny kone. Kongen ble forelsket i Ester og gjorde henne til dronning. Foreldrene hennes var nok døde, for det står i Bibelen at Ester vokste opp hos fetteren sin Mordekai. Han var akkurat som en pappa for henne. Da Ester flyttet til slottet, begynte Mordekai å stå i porten på slottet for å følge med om Ester hadde det bra. Det var en mann som het Haman som var statsminister i landet, og han ville være en viktig person. Alle måtte bøye seg for ham, syntes han selv da. Men

Konger i Bibelen

Mordekai bøyd seg ikke, for han bøyd seg ikke for andre enn Gud. Da ble Haman irritert og fikk kongen med på å bestemme at alle jødene i landet skulle drepes på en bestemt dag. Da Mordekai fikk høre det, ba han Ester om å gå til kongen og be om hjelp.

Ester var smart. Det var ikke lov å gå til kongen uten at han hadde sendt bud på deg. Hvis du gjorde det, kunne du bli drept, hvis ikke kongen løftet staven sin opp. Da var alt ok. Ester kledde seg i sitt fineste tøy og gjorde seg ekstra vakker, og så gikk hun til kongen. Hun var nok spent, men han løftet staven sin og spurte hva hun ønsket. Da ba hun kongen og Haman på middag. Da de kom dit sa kongen at Ester kunne ønske seg hva hun ville. Vi ville sikkert ha bedt om livet for alle jødene, men Ester inviterte dem på enda en middag. Hun pyntet seg og ordnet seg like fin denne dagen. Kongen sa til henne på nytt: "Ønsk deg hva du vil, Ester". Da ber Ester for folket sitt og fortalte om den onde mannen som ville drepe dem.

Men slik gikk det ikke, fordi en ung og vakker jente, dronning Ester, torde å gjøre det som var rett, selv om det kunne kostet henne livet. Hun ble på en måte en livvakt for folket sitt. Samtidig passet Gud på henne og var en slags livvakt for henne.

Da vi lekte, var dere ikke alene selv om noen prøvde å ta dere. To livvakter passet på. Vi som tror på Jesus er aldri alene. Når vi opplever gode og vonde ting, er alltid Jesus sammen med oss. Mange rundt oss kan ha det vondt. Noen blir mobbet fordi de er kristne og i noen land er det direkte farlig å tro på Jesus. Men vi kan være litt som Ester og prøve å hjelpe. Være noen sine livvakter...

Ester var modig og flink, men hun var ingen leder. (Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.) Her står det: " Det folk som vandrer i mørket, får se et stort lys; over dem som bor i skyggelandet, stråler lyset fram." (Jes 9,2) Vi må lete videre etter denne strålen.

Rom 7

(Vi kommer inn i et rom med en skrytevegg. Her kan det stå noen store lapper med ord og navn. for eksempel Akveduktene, Masadaborgen, havnen i Cæsarea osv. Det kan gjerne også være tegninger og bilder. Det er også mye lego på gulvet.)

Del barna opp i lag. Hvert lag får like mye lego. De skal sammen bygge hvert sitt store byggverk på en gitt tid. Etterpå skal de beskrive det de har bygd for hverandre. Kanskje vi har lyst til å si noe som ikke er sant om det vi har laget? Overdrive litt. Vi kan få frem at det er vanskelig å samarbeide hvis en på laget vil gjøre eller bestemme alt.

(Inn kommer kong Herodes og snakker, strålende fornøyd med seg selv, og legger lite merke til tilhørerne. Når Fortelleren er "lei" av å høre, går alle videre.)

Kong Herodes:

Hva er det dere bygger, så smått og stusslig. Dere skal få høre hva jeg har gjort. Herodium, det kunstige fjellet jeg har bygd har jeg selvsagt kalt opp etter meg. Herodium etter kong Herodes. Det er jeg som har bygd det selv om jeg har brukt mange ingeniører og en haug med slaver. Fjellet strekker seg faktisk over 80 meter over bakken. Det er ikke dårlig. Her

har jeg ett av mine feriesteder med både teater, svømmebasseng og leiligheter.

Vet dere hvem som har bygd en av de aller største havnene i Middelhavet, den i Cæsarea med overdådige moloer? Det er jeg, kong Herodes. Og den havnen har gjort at det er lett å komme seg sjøveien mellom Rom og Palestina.

Har dere vært og sett templet? Takket være meg og hvor flink jeg er, tror jeg templet i Jerusalem må være verdens mest storslåtte byggverk.

Og så må jeg fortelle om de fantastiske akveduktene, ja, kanaler med vann. Den største fører vann til Jerusalem. Den strekker seg langs skråningene over små sletter og går i tunneler gjennom bergnabbene helt frem til Sionhøyden, og den gir rikelig med vann til Jerusalems overklasse.

Men så er jeg jo flink da. Jeg er en dyktig rytter, flink hærfører og en mester i å lage fantastiske bygg.

Nei, her trengs ingen andre enn meg. Det var noen vismenn her i går, og de spurte etter den nye kongen som var født. De snakket om en stjerne. For noe tull! Her trengs det ingen ny konge. Jeg er kongen, og det skal jeg fortsette med. Er det blitt født noen ny konge, skal jeg nok få fjernet han. Jeg er den beste og den flinkeste og ...

Har jeg forresten fortalt om palassene mine? Jeg har for eksempel palass både i Jeriko og på Massada ved Dødehavet? Jo, det er meg, kong Herodes. Jeg er kjent for å være en mester i byggekunst. Ta for eksempel Masada-borgen. Kan du tenke deg noe flottere? Jeg har bygd... (Forlater Herodes, som snakker litt til alle har forlatt ham.) ...ut stedet til en virkelig festning. Det har alle nødvendige fasiliteter, sterke forsvarsmurer langs med kanten av klippen, lagerbygninger, boligkvarter for arbeidere og soldater, store vannsisterner for regnvann, våpenhus, et palass for meg selv selvsagt, men også en synagoge, hvis noen skulle få behov for det. Vannforsyningen er livsviktig. Derfor har jeg hugget ut store sisterner i klippen og et stort system av kanaler leder *regnvannet inn i disse om vinteren når det regner mye. For å holde husene kjølige om sommeren har jeg bygget veggene av store tilhugne steiner av dolomitt og plastret. Om jeg skal si det selv, så er det masse luksus i denne borgen; store bad og all komfort tilgjengelig. Den delen som jeg bruker, har for eksempel tre terrasser avdelt fra resten av borgen med en tykk mur som sikrer totalt privatliv. Gulvene her er dekket av hvit og svart mosaikk og ...*

Forteller:

Nei og nei, for en selvopptatt mann. Han er så opptatt av seg selv at han merket nok ikke at vi gikk. Han vil vi i hvert fall ikke følge. (Fortelleren plukker opp en puslespillbrikke.) Her står det: "For et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Herreveldet er lagt på hans skulder, og hans navn skal være: Underfull Rådgiver, Veldig Gud, Evig Far og Fredsfyrste. Så skal herreveldet bli stort og freden være uten ende over Davids trone og hans kongerike." (Jes 9,6-7)

Rom 8

(Vi kommer inn i et rom hvor det står en krybbe og et kors. På gulvet ligger resten av puslespillbrikkene.)

Konger i Bibelen

Forteller:

Se her, ligger det mange slike brikker. Jeg tror jammen de danner et bilde. Det må vi prøve å pusle.

(Alle hjelper til med å pusle bildet av Jesus.)

Forteller:

Vet dere hvem dette er? Det er Jesus. Ja, vi vet ikke om det var slik han så ut, men hun som har tegnet ham har tenkt at han kanskje så slik ut. Det er ham vi har funnet og lest hint om hele veien. Tenk at mange, mange hundre år, før Jesus ble født, så fikk de første menneskene et hint om at han skulle komme.

Nå skal vi ta og snu brikkene og lese det som står på baksiden av dem.

- Jesus sier: Jeg er veien. Joh 14,6
- Jesus sier: Jeg er sannheten. Joh 14,6
- Jesus sier: Jeg er livet. Joh 14,6
- Jesus sier: Jeg er verdens lys. Den som følger meg skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys. Joh 8,12
- Da trådte Jesus frem og talte til dem og sa: Meg er gitt all makt i himmel og på jord! Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn, og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende! Matt 28,18-20
- Da spurte de alle: "Du er altså Guds Sønn?" Han svarte: "Dere sier selv at jeg er det. Luk 22,70
- Jesus svarte: «Jeg er livets brød. Den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri tørste. Joh 6,35
- Jeg er døren. Den som går inn gjennom meg, skal bli frelst, og han skal gå inn og ut og finne beite. Joh 10,9
- Jeg er den gode hyrde. Den gode hyrde gir sitt liv for sauene. Joh 10,11
- Jesus sier til henne: «Jeg er oppstandelsen og livet, den som tror på meg, skal leve om han enn dør. Joh 11,25
- Jeg er vintreet, dere er grenene. Den som blir i meg, og jeg i ham, han bærer mye frukt, men uten meg kan dere intet gjøre. Joh 15,5
- Jeg og Faderen er ett. Joh 10,3
- På kappen hans, ved hoften, står det skrevet et navn: Kongenes Konge og Herrenes Herre. Åp 19,16

Disse versene vi har lest står i Bibelen. De viser oss hvordan Jesus er. Han er annerledes enn andre. Han er verdt å følge i motsetning til Herodes, kongen vi møtte som bare var opptatt av seg selv. Jesus er opptatt av oss og hvordan vi har det. Nå har vi sett mange konger

og ledere. Men ingen har vært helt perfekte. Ingen har vært slik at vi kan følge etter alt de gjør, men nå har vi funnet en vi trygt kan følge. Jesus vil alltid være med oss, hjelpe oss og lede oss. Han har til og med ofret livet sitt for oss. Det gjorde han på korset. Det kunne ha blitt en trist historie, men ble det ikke. Jesus var sterkere enn døden og 3 dager senere stod han opp fra graven. Han var blitt levende igjen. Og Jesus lever i dag og ønsker at vi skal følge ham.

(De to siste spørsmålene kan man snakke sammen med barna om.)

Hvordan kan vi følge ham?

Vi kan – Lese om ham i Bibelen

– Snakke med ham gjennom Bønn

– Være sammen med vennene hans i et kristent fellesskap, brodersamfunnet
Motta nattverden, brødsbrytelsen, et måltid der vi får ta del i Jesus på en helt spesiell måte.

Hvor kommer vi om vi følger etter Jesus?

Til himmelen. Der skal alt være godt og det skal aldri ta slutt. Men her på jorda tar ting slutt, slik som denne bibelvandringen, men vi har funnet det vi lette etter; en god leder vi trygt kan følge; Det er Jesus, kongenes konge.

Konger i Bibelen

Kapittel 4

Levendegjøring

Det budskapet vi ønsker å formidle, kan vi visualisere på mange måter. Vi har utfordret noen som pleier å forkynne for barn. De har fått i oppdrag å skrive et dramastykke eller lignende som kan være til hjelp når du skal formidle teksten. Det er stor variasjon i ideene. Liker du en idé godt, er det fullt mulig å overføre den til noen av de andre tekstene.

De ulike opptrinnene blir presentert i tre deler. Først kommer en innledning. Her beskrives det hvordan du best kan bruke stykket. Så kommer en del vi har kalt "Personer og utstyr". Her fortelles hva som trengs av utstyr og hvor mange mennesker det er behov for. Til slutt kommer selve opptrinnet og hvordan du kan gjennomføre det.

Kong David

Av Inger M. Strangstad

Innledning:

Dette er et drama som øves inn på forhånd. Det kan brukes for å få i gang en samtale i forkant av andakten, eller etterpå.

Personer og utstyr

To jenter, eller gutter på vei til trening. De har hver sin treningsbag. De stopper opp og prater.

Gjennomføring

Heidi og Mona kommer inn, på vei til trening.

Heidi: Å jeg er så lei av håndballtreningene. Det er så strengt der.

Mona: Ja, det er jeg helt enig i. Vi får jo ikke bestemme noe.

Heidi: Per er så streng trener. Han blåser oss jo av for feil i ett sett. Det blir ikke noe moro da.

Mona: Kanskje vi kan foreslå at han gjemmer fløyta i dag og så kan vi styre?

Heidi: Ja, det tror jeg blir mye morsommere.

Konger i Bibelen

De går av scenen. Litt etter kommer de inn igjen, på vei hjem fra trening.

- Mona: Huff, for en forferdelig trening det var i dag.
Heidi: Ja, det ble ikke slik som jeg hadde trodd, selv om vi fikk gjøre som vi ville.
Mona: Jeg har vondt i hode, det var jo så bråkete, alle ropte og skrek...
Heidi: ...og ikke ble det noe særlig spill heller. Tine tok jo bare ballen og løp, det ble alt for mange skritt, men det var det ingen som brydde seg om.
Mona: Nei, for vi hadde jo bestemt vi skulle spille uten regler.
Heidi: Ja, men om vi ikke har regler, så kan det jo ikke være lov å sparke ballen. Det var jo håndball vi skulle spille! Og Nora hun byttet jo lag, da hun skjønnte at laget hennes ikke fikk mål, og det kan hun jo ikke gjøre, for det er jo ikke lov!
Mona: Men i dag kunne hun det for i dag var jo alt lov....

Begge tenker litt.

- Heidi: Neste gang så ber vi Per passe på at alle følger reglene.
Mona: Ja, enig. Det blir mye morsommere da.

Kong Salomo

Av Erik Axelsson

Innledning:

Dette er et drama som øves inn på forhånd. Det er ett eksempel på Salomos visdom og kan brukes før eller etter andakten for å bli kjent med Salomo, eller som en overraskende innledning på et møte der Guds visdom er temaet.

Personer og utstyr

Kong Salomo sitter i kongeklær på en kongetrone. To kvinner kommer inn med dukke. I tillegg trengs det sverd, gjerne ballongsverd for å gjøre det litt mindre dramatisk, en bok og en penn.

Gjennomføring

To opprørte kvinner kommer inn. Kvinne 2 går først og holder barnet. Kvinne 1 kommer løpende bak og prøver å få tak i barnet.

- K1: Nei, det er ikke ditt barn, gi meg det.
K2: Ditt barn? Hvem har sagt det? Se på det! Det har mine øyne, det her er mitt barn.

- K1: Dine øyne? Det er ikke sant! Mitt barn har de mest fantastiske øyne som jeg noen gang har sett, og det har absolutt ikke du! Gi meg barnet mitt nå!
- K2: Jeg kan vel ikke gi bort mitt eget barn! Slipp nå! Det var jo du som sovnet på ditt eget barn så det ikke fikk noen luft og dermed var det dødt da du våknet.
- K1: Hva? Det er det frekkeste! Jeg har da ikke sovnet oppå mitt eget barn! Det var det jo du som gjorde! Og så bytte du ut ditt døde barn med mitt helt friske barn, mens jeg sov.
- K2: Ja, du kan bare våge å påstå noe slikt! Nå syns jeg du skal gå herfra og la oss være i fred. Barnet mitt trenger fred og ro.
- K1: Jeg kommer ikke til å gå herifra uten barnet mitt! Gi meg det!
- K2: Aldri i livet! Du, vet du hva? Vi går til kong Salomo. Han er en veldig klok konge fordi han har fått visdommen sin fra Gud. Han kan fortelle deg at dette er mitt barn!
- K1: At det er mitt barn mener du! Men det var en bra ide å gå til kong Salomo, jeg har også hørt att han er veldig vis. Kom så går vi til kongens slott!

Begge kvinnene går sammen til den andre delen av scenen der kong Salomo sitter på tronen og skriver i en bok. Når kvinnene kommer fram til Salomo begynner de straks å prate i munnen på hverandre.

- K1: Ærede kong Salomo, den her kvinnen har tatt barnet mitt, hun sier at...
- K2: Nei, deres høyhet, det er ikke slik det er. Det er mitt barn. Hun der sovnet på sitt eget...
- K1: Du, tenk om du bara kunne holde deg til sannheten.
- K2: Ja, men det gjør jeg jo! Du derimot...
- S: VÆR STILLE!

Kong Salomo holder opp begge hendene som tegn på at kvinnene skal roe seg. Kvinnene blir brått stille.

- S: Takk! Den som snakker mye synder lett, klok er den som holder tungen i tømme. (Ords 10,19)
- K2: Unnskyld deres høyhet, men vi...
- S: Takk, det holder Klok er den som tar budene til seg, men den som snakker tåpelig faller. (Ords 10,8). Nå prater en om gangen. Fortell hva som har hent og hva dere vil.
- K2: Først fødte jeg et barn. Tre dager senere fødte hun også ett barn. Men en natt døde sønnen til denne kvinnen fordi hun lå oppå han. Da stod hun opp midt på natten og tok min sønn fra meg og byttet han ut med sin døde. Da jeg våknet så jeg at det ikke var mitt barn jeg hadde ved siden av meg, men hennes døde.
- K1: Alt det der er helt rett, bortsett i fra at det var omvendt. Det var hennes barn

Konger i Bibelen

som døde, og barnet som hun nå holder er mitt! Nå vil vi at du ska avgjøre hvem sitt barn det egentlig er.

S: OK... Gi meg et sverd.

Ved siden av tronen ligger det et sverd som en av kvinnene tar opp og gir til kongen.

S: Hold nå frem barnet, så skal jeg hugge det levende barnet i to og gi en halvpart til dere hver.

Kong Salomo reiser seg opp og løfter sverdet for å hugge barnet i to. Men kvinne 1 stopper han.

K1: Men, det kan du jo ikke gjøre, da dør jo barnet!

K2: Jo da, det kan han vel. Det er kongen som bestemmer! Å han deler barnet i to deler, det blir rettferdig.

Kongen senker sverdet og setter seg på tronen igjen.

S: De rettferdiges lys skinner klart, men de ugudeliges lampe slukner. (Ords 13,9). Nå vet jeg hvem som er mammaen til barnet! Gi henne det levende barnet! Hun er barnets mor!

Kongen peker på kvinne 1. Kvinne 2 gir barnet til kvinne 1 og forlater scenen i skam med nedbøyd hode.

K1: Å takk kong Salomo! Takket være deg og din visdom får jeg nå beholde barnet mitt!

S: Det er Herren som gir visdom, kunnskap og innsikt går ut fra hans munn (Ords 2,6). Vil du ha et godt råd?

Kvinne 1 nikker. Salomo tar barnet i sine armer.

S: Lær gutten den veien han skal gå, så forlater han den ikke når han blir gammel.- (Ords 22,6). Herren velsigne dere, gå i fred!

Kvinne 1 får tilbake barnet og de forlater scenen.

Kong Akab og dronning Jesebel

Av Hanne Hauge

Innledning:

Denne fremføringen finner sted i et "tv-studio". Ved enkle hjelpemidler flyttes historien inn i en setting som barna er fortrolige med – TVen. Dette korte lille skuespillet kan brukes alene, eller som innledning til en samtale med barna om riktige og gale valg, og hvorfor kong Akab i Bibelen blir omtalt som en av de verste kongene som Israel hadde.

Personer og utstyr

En stor TV-rute laget av papp med plass til tre personer "inni"/bak, mikrofon laget av trå-nøster og en pinne, løsskjegg og kjortel, dressjakke og slips, kongekrone, tre personer som skal forestille henholdsvis profeten Elias, programleder og kong Akab.

Gjennomføring

Programlederen, kledd i dressjakke og slips, tar plass i TV-ruta og snakker til publikum.

Programleder: Ja, velkommen til et nytt program i serien "Heldiggris". Dette er et program der folk som har fått et stort ønske oppfylt får fortelle sin historie. I kveld har vi fått med oss en gjest som akkurat har vært så heldig at han har arvet en flott vingård i nærheten av slottet sitt. Velkommen til oss kong Akab!

Akab kommer smilende inn i TV-ruta iført krone.

Programleder: Fortell oss om hvordan dette fantastiske skjedde!

Kong Akab: Nei, det er nesten ikke til å tro. Jeg hadde ønsket meg denne vingården i mange år. Fordi den lå rett ved slottet mitt så hadde det vært perfekt for meg å bruke den til grønnsakshage. Jeg hadde veldig lyst til å kjøpe den, men Nabot, mannen som eide den, ville ikke selge den til meg. Selv om jeg ville gi ham mange penger for den, eller kunne ordne det slik at han fikk en bedre vingård av meg som bytte for den, så ville han ikke selge den til meg.

Programleder: Hvordan følte du deg når han ikke ville selge vingården sin til deg?

Kong Akab: Jeg ble selvfølgelig veldig lei meg, faktisk så lei meg at jeg bare gikk og la meg i senga mi og nektet å stå opp. Jeg mistet matlysten også – det var en tung tid.

Programleder: Medfølelse. Ja, det kan jeg tenke meg. Men så en dag skjedde det altså en forandring?

Konger i Bibelen

Kong Akab: Det stemmer. Kona mi, dronning Jesabel, fikk vite at jeg var veldig lei meg. Hun kom inn til meg og skjente litt på meg og sa at jeg som er konge over hele Israel ikke kunne ligge i senga hele dagen og sutre. Så sa hun at alt kom til å ordne seg, og utrolig nok, bare dager etterpå eide jeg plutselig denne vingården.

Programleder: Begeistret. Ja, du er virkelig en heldiggris! Ofte i dette programmet så pleier vi å invitere noen til i studio som kan fortelle litt mer om de flotte historiene vi får høre, og til ære for deg så har vi funnet tak i din venn profeten Elias!

Elias kommer inn i TV-ruta iført kjortel og langt skjegg. Han er alvorlig og tar plass.

Kong Akab: Vrir litt på seg. Tja, venn og venn.

Programleder: Ja, Elias. Hva tenkte du når du fikk høre den fantastiske nyheten om at kong Akab hadde arvet den flotte vingården til Nabot?

Profeten Elias: Nei, jeg tenkte, har han nå både drept og arvet?

Programleder: Litt skeptisk. Hva mener du med det? Syntes du ikke det var flott det som skjedde?

Profeten Elias: Nei, ikke noe spesielt. Gud fortalte meg nemlig hvordan dronning Jesabel ordnet det slik at kong Akab fikk vingården. Hun gav nemlig ordre om at de eldste i byen til Nabot skulle invitere inn til en stor fest der Nabot skulle være hedersgjesten. Han skulle få lov til å sitte øverst ved bordet, men midt imot ham skulle de plassere to skurker. De eldste gjorde nøyaktig slik som dronning Jesabel bad dem om, og utpå kvelden begynte de to skurkene å gjøre det de hadde fått beskjed om, nemlig lyve og si at Nabot hadde spottet og sagt stygge ting om Gud og kongen.

Programleder: Vel, dette forferdelig å høre – jeg ante ikke...

Profeten Elias: Men historien er ikke ferdig med det. Da landsbyfolket fikk høre at Nabot hadde spottet Gud og kongen, ble de så sinte på ham at de jaget ham ut av byen og kastet stein på ham til han døde.

Programleder: Nei, men fy! Hva har du å si til dette, kong Akab?

Kong Akab: Dere må ikke høre på han der Elias – han sier alltid stygge ting om meg.

Profeten Elias: Kanskje det er fordi du gjør en del stygge ting? Har du tenkt på det Akab?

Programleder: Ja, dette endte ikke akkurat slik som det pleier i programmet "Heldiggris", for i dag viste det seg at heldiggrisen hadde gjort noe veldig slemt for å få det han ønsket seg. Så mens vi venter på at noen gir kong Akab den straffen han fortjener, så tar vi en liten reklamepause.

Kong Hiskia

Av Monica Volle

Innledning

Dette er en monolog som kan brukes i stedet for å fortelle teksten. Den kan også brukes før eller etter teksten blir fortalt.

Personer og utstyr

En person er utkledd som kong Hiskia med kongekrone og kappe. I tillegg trengs en stol.

Gjennomføring

Hiskia sitter på en stol fremoverlent med hodet i hendene og puster ut, tydelig sliten etter stress, kamp og uro.

Puh... Jeg er virkelig sliten nå, men Gud være lovet.

Reiser seg og strekker armene mot himmelen. Ler litt for seg selv.

Jammen gjorde han det ikke igjen! Han er stor! Gud er virkelig den største og den sterkeste! Han overvinner alt han... Nå skal du høre...

Reiser seg opp, og går litt rundt mens han forteller.

Det har virkelig vært noen hektiske dager nå. Kongen i Assyria, Sankrib har fått altfor mye makt, og det føles som at overalt han har kommet, så har han seiret...

mumler I alle fall tror han det selv...

Ikke nok med at han påla oss å betale han en kjempe sum med penger i skatt, neida, han ville innta byen vår også. Sankrib styre i Jerusalem...? Nei ellers takk!

Rister oppgitt på hodet.

Her er det jeg som er konge!

hvisker Men du? ... Det så virkelig mørkt ut der en stund... Jeg må innrømme jeg var redd... I flere netter har jeg ligget søvnløs og vridd meg, og prøvd å tenke ut hvordan vi skulle klare å vinne kampen. Men jeg fikk ikke ro... livredd var jeg... Kun når jeg foldet hendene og ba til Gud fikk jeg ro... Da sovnet jeg etter hvert. Har du prøvd det? Be til Gud når du er urolig og redd, mener jeg? Det funker assa...

Jesaja, han har jo god kontakt med Gud, og han har oppmuntret meg til ikke å gi opp. Vi har jo tross alt Gud med på laget.

Takk og pris for det.

Konger i Bibelen

Faller ned på kne med folede hender.

Tenk, om jeg sto i denne kampen alene...

Reiser seg opp igjen og blir alvorlig i stemmen.

I går kom mennene til Sankrib... De truet og hånte mine menn i byportene og kommanderte at de skulle åpne portene når Sankrib og mennene hans skulle komme litt senere. De hadde med seg dette brevet og...

Viser frem et brev.

Her er det trussel på trussel, og ikke annet enn hånsord mot Gud. Vet dere hva jeg gjorde? Jeg gikk direkte til tempelet og fortalte hele greia til Gud. Tenk å komme med sånt??!

Litt irritert.

Han skjønte tydeligvis ikke hvem han hadde med å gjøre!

Nå har Sankrib dratt hjem! I full fart gikk det også! Er det ikke flott? Vi er frie igjen! Men det er ikke mitt verk... Gud sendte en engel i natt, og i dag tidlig var alle 185 000 soldatene til Sankrib døde...

Alvorlig.

Gud lar seg ikke spotte.

Jeg var litt redd denne gangen også, at jeg ikke lærer da, at Gud er med meg. Han hører jo mine bønnerop og han er stor nok til å hjelpe! Så heldig jeg er som kjenner han og har han på laget.

Men du? Han har tid til å hjelpe flere han assa? Det er det som er så bra med Gud.

Beundring i stemmen.

Han bryr seg om alle problemer, store og små...

Vær ikke redd, for jeg er med deg. Se deg ikke rådvill omkring, for jeg er din Gud! Jeg gjør deg sterk og hjelper deg, ja, holder deg oppe med min frelserhånd. Det er Guds ord til oss. Jeg må virkelig huske på de orda neste gang jeg skjelver i buksene ... Puster ut...

Takk Gud...

Nei, nå må vi feire at Gud seiret igjen så jeg må stikke jeg. Ha det da!

Kong Manasse

Av Inger M. Strangstad

Innledning:

Her bruker vi malebrett for å understreke fortellingen fra Bibelen. Du trenger ikke ha kunstneriske ferdigheter for å benytte denne måten til å visualisere teksten. Her benyttes en enkel strek og malen skal bare kopieres.

Utstyr og forberedelse

Du trenger pensel og maling. Har du en rull med avisapir tilgjengelig er det best å male på, men papirrull fra Ikea eller lignende kan også godt benyttes. Fest papiret på en plate og

mal fengselsrommet, figur 1. Se figur 2 for hvor på arket den skal plasseres. Når malingen er tørket tar du et nytt lag med papir utenpå det andre og maler fig.2 Pass på at firkanten på fig. 2 blir akkurat oppå firkanten i fig. 1. Bruk en tapetkniv og stiple litt rundt firkanten på fig.2 slik at det er raskt å skjære den bort senere.

Fig. 3 viser hvordan malebrettet skal se ut når du er ferdig, bortsett i fra at på det ferdige bildet vil fig. 1 vises fordi fengselsvinduet er borte.

Gjennomføring

Mal en sint konge.

Hva tror dere han her er? Konge. Ser han ut til å være en god og snill konge? Nei.

Mal MANASSE

var ikke mer enn 12 år gammel da han ble konge. Faren hans kong Hiskia

Mal trekant symbol på Gud

hadde stolt på Gud, trodd på ham og bedt til ham.

Mansasse brydde seg ikke om Gud. Han gjorde akkurat som han selv ville. I Guds tempel, kirken, laget han alter for avguder. Han tok livet av mange som ikke hadde gjort noe galt og det er sagt at han fylte hele byen Jerusalem med blod. Ikke nok med at han tilbød avguder selv, -

Mal folk med ryggen til Gudssymbolet. Ta maling på flere pensler samtidig og legg penslene parallelt i hånden, slik at du kan male mange streker samtidig. Det gjør ingenting om noen av strekene kommer oppå hverandre. Mal noen svarte korte penselstrøk litt over de farge-rike strekene. Dette blir hoder. Mal svarte føtter for å vise at de står med ryggen mot Gud. men han fikk folket med seg på det og fikk folket til å vende ryggen mot Gud.

Manasse var så ond og slem konge, at selv i dag, står han som et skrekkeeksempel på en dårlig konge. Gud advarte ham, men Manasse brydde seg ikke.

Derfor gikk det som det gikk. Herren lot assyrerkongens hærførere komme. Manasse ble tatt til fange med kroker, bundet med kobberlenker og ført til Babylon.

Tegn fengselsvindu, det vil si streker over firkanten.

Her ble han satt i et fangehull.

Hvordan tror dere han hadde det i fengsel?

Skal vi se etter?

Bruk en tapetkniv og skjær bort fengselsvinduet, slik at tegningen under vises.

Han tenkte nok på kong Hiskia, faren sin som hadde bedt til den levende Gud. Den guden

Konger i Bibelen

han hadde lært om som barn. Nå forstod han hvor mye galt han hadde gjort. Han hadde gjort det Gud ikke ville han skulle gjøre. Det var derfor han nå satt i fangenskap. Det var fortjent. Gud var jo hellig, han tålte ikke synd, det var klart han måtte reagere. Manasse var i nød og han forstod hva som var den eneste redningen. Han bad.

Han bønnfalt Gud om nåde. Han ydmyket seg/han bad om tilgivelse for alt det dumme han hadde gjort. Og vet dere hva? Det står så fint i Bibelen: Og Herren bønnhørte ham da han bad. Han lyttet til hans inderlige bønn står det. Tenk han som bare hadde gjort i mot Guds vilje, tenk at Gud hørte at han bad og bønnhørte ham.

Kanskje har du også gjort noe dumt? Kanskje har du vært slik som Manasse at du ikke har brydd deg om Gud?, eller kanskje synes du det er vanskelig å gjøre det du vet er rett. Tenker du at jeg kan ikke be, for det er så lenge siden siste, eller Gud kan nok ikke bry seg om meg siden jeg ikke har brydd meg om han, eller siden jeg gjør så mye dumt/galt. Eller Gud kan nok ikke tilgi meg...

Vet dere hva Jesus sier?

KOM

Det er akkurat som han står med åpne armer, klar til å ta i mot oss, uansett om det er lenge siden sist, eller om vi har gjort mye dumt.

Mal på hender på KOM

Det står i Bibelen at Jesus sier: Den som kommer til meg, vil jeg ikke støte bort. Joh 6,37 Derfor vet jeg det er sant.

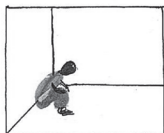
Historien om Manasse begynner så sørgelig med alt det gale han gjorde, og den kunne endt så trist der han satt i fangenskap. Det gjør den ikke fordi Manasse innså hvor dum han hadde vært og bad Gud om tilgivelse og hjelp. Det står at Gud førte ham tilbake til Jerusalem og at han fikk igjen kongeriket sitt. Manasse fikk en ny sjanse og den brukte han godt. Han fjernet gudebildene og alterene han hadde bygd i tempelet, Herrens hus og kastet dem utenfor byen. Han satte i stand igjen Herrens alter og bar frem både måltidsoffer og takkoffer til Gud og han sa til folket i Juda at de skulle tjene Herren, Israels Gud.

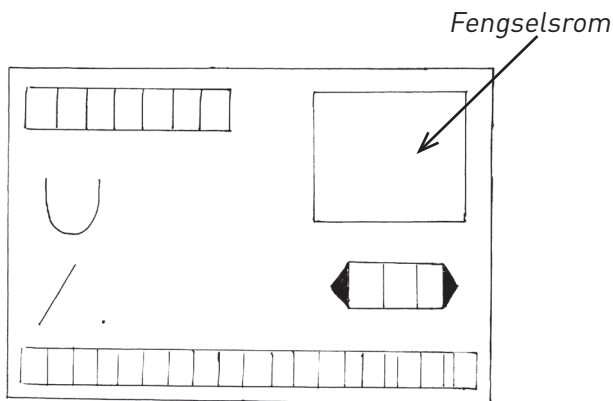
Manasse fikk en ny start.

Det kan du også få. Uansett hva du har gjort, så er du ikke verre enn Manasse. Du kan få begynne på nytt når du ber Gud om å tilgi deg. For

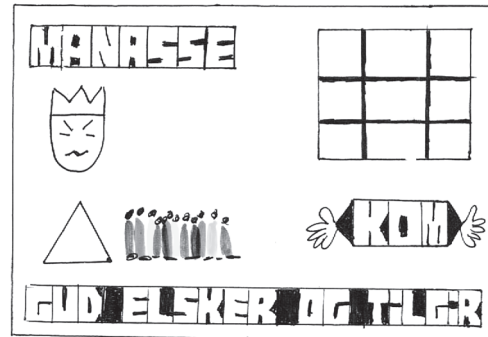
GUD ELSKER OG TILGIR

Figur 1

Figur 2

Figur 3

Dronning Ester

Av Grete Yksnøy Martinsen

Innledning

Dette er et skuespill som ikke trenger allverdens med øving, men litt er nok lurt å gå igjennom før dere eventuelt viser det til foreldre etc. Det kan være lurt at barna får replikkene nedskrevet.

Personer og utstyr

Fortelleren (voksen), kongen, dronning Ester, Haman, tjener, noen vakter. Kongekrone, dronningkrone, et pent dekket bord med tre stoler rundt, en seng, en stor bok, en trone – stol med rødt eller lignende stoff over seg, kongens septer.

Om man har mulighet er det fint om det er litt avstand mellom tronen, sengen, og spisebordet.

Gjennomføring

Fortelleren: Fortell fortellingen frem til at Ester står klar utenfor døren til kongen, og skal gå inn. Husk å få med i fortellingen at ingen visste at Ester var jøde, og at Haman ville at alle jødene skulle drepes.

SCENE 1:

Kongen sitter på tronen sin med krone på hodet, og septer i hånden.

Bank-bank!

Kongen: Kom inn! Litt bryskt.

Ester: Bøyer seg dypt for kongen, uten å si noe. Står sånn helt til kongen rekker frem gullseptret sitt.

Konger i Bibelen

Kongen: Reis deg opp Ester! Hva vil du meg?

Ester: Takk for at du tok i mot meg! Jeg ønsker å invitere deg og Haman på middag i morgen.

Kongen: Middag? Jo, tusen takk, vi kommer!

Ester: Går ut og sier til seg selv: -Puh, det gikk bra. Kjære Gud, la selskapet gå bra i morgen! Du må hjelpe meg å hjelpe folket mitt!

Forteller: Dagen etter kom både kongen og Haman i selskapet som Ester hadde laget til. De spiste og koste seg, og da selskapet var over spurte kongen: Er det noe du vil jeg skal gjøre for deg Ester? Ester svarte at hun gjerne ville at både Haman og kongen kom tilbake dagen etter. Det takket de begge ja til.

Da Haman kom ut av slottet, traff han på Mordekai, onkelen til Ester. Haman ville at alle skulle bøye seg for ham, siden han var slik en stor mann, og ved kongens side. Men Mordekai som var jøde ville ikke det, og lot derfor være å bøye seg. Haman ble så sint at han laget en galge, som han ville prøve å henge Mordekai i dagen etter.

SCENE 2:

Kongen ligger i sengen sin og vrir seg. Får ikke sove. En tjener står ett stykke unna sengen. Når fortelleren forteller, henter tjeneren en stor bok, og står ved siden av senga og later som han leser.

Forteller: Om natten skjedde det noe spennende! Kongen fikk ikke sove, og ba derfor tjeneren sin om å lese fra de bøkene der alt som skjedde i landet ble skrevet ned. Tjeneren leste, og da fikk kongen høre historien om to menn som en gang hadde planlagt å drepe kongen, men som hadde blitt avslørt av en jøde. Han het Mordekai!

Kongen: Setter seg opp i sengen. Hva fikk denne mannen i belønning da?

Tjeneren: Ingenting.

Kongen: Nei, dette må det gjøres noe med!

Forteller: Morgenens etter møter kongen Haman og spør ham: - Hva skal jeg gjøre for en mann jeg vil hedre? Haman trodde det var ham kongen ville takke, så han sa: -Kle han i kongelige klær og la han ri gjennom byen på en av kongens hester, mens det blir ropt ut at: Slik gjør man med en mann som kongen vil hedre! Det syntes kongen var en flott idé, og til Hamans store fortvilelse ba han Haman om å sørge for at Mordekai ble behandlet på denne måten.

SCENE 3:

Middagsselskap igjen. Haman- med en kappe el lign rundt seg, Ester med krone og kongen med krone sitter rundt et bord, som gjerne er dekket litt pent.

Ester: Velkommen! Nå håper jeg dere vil like maten!

Kongen: Tusen takk for at du gjør dette for oss Ester.

Alle tre setter seg til bords.

Kongen: Du ser så tankefull ut Ester. Er det noe du tenker på? Du kan be meg om hva du vil og du skal få det!

Ester: Jeg er så redd. Du skjønner at hele folket mitt skal utryddes. Det er blitt laget en lov som sier at det er lov å drepe dem. Og jeg er også jøde, og en av dem.

Kongen: Hva? Hvem har funnet på denne forferdelige loven?

Haman begynner nå å se redd ut...

Ester: Det er Haman, som sitter her. Han er en fiende.

Kongen: Reiser seg og er sint! Det er jo grusomt Haman!

Haman: Er redd! Jammen, jammen, eh-hh- , du skjønner at...eh...

Kongen: Rasende. Vakter! Ta med dere denne mannen! Heng han i galgen som står ved huset hans!

To, tre eller fire vakter kommer inn og tar med seg Haman ut.

Ester: Tusen takk, kjære konge! Du reddet livene våre. Og vet du, Mordekai som du har æret i dag, han er min slektning.

Kongen: Takk for at du fortalte meg dette Ester. Nå skal alt bli bedre.

Fortelleren: Så sendte kongen ut et bud om at jødene hadde lov til å forsvare seg. Jødefolket reddet på den måten livet, og Mordekai ble gjort til statsminister i landet! Et helt folk ble reddet fordi en ung jente, Ester, turte å gjøre det rette, selv om det kunne kostet henne livet.

Kong Herodes

Av Kari Anne Hove

Innledning

Her er det de yngste som er målgruppe (3-6 år), og de skal få delta under formidlingen. Historien om Herodes den store er en historie som inneholder mange tunge ord: Slu, makt, ond, drepe, frykte. Det er ikke lett å formidle det. Framføringen her kan derfor med fordel deles opp i flere deler.

Personer og utstyr

Det går fint an å gjennomføre med en voksen, eventuelt bruke hjelpeledere og barna. Av utstyr trengs duplo-/playmofigurer (Herodes, engel, Jesusbarn, Maria, Josef, 3 x vismenn). Klosser til å bygge stall og slott med. Gullstjerne, klistremerke. Stor stjerne som kan vise vei til stallen i Betlehem. Bilde / figurer av katt og mus.

Gjennomføring

Start med å skape "tiden" med barna, at det de nå skal få høre om, skjedde for lenge lenge siden. Lag så en "kontrakt" med barna. Kontrakten kan være at: "nå later vi som om" dette er en stall, og dette er et slott. Og disse figurene skal bo i dette landet. Dette landet er langt vekk og heter Palestina. (Få gjerne ungene til å gjenta PALESTINA høyt sammen med deg).

Lag "kulisser" og fortell om hvem som bor der. Slottet til Herodes den store og kongestol til han. Da blir Herodes synlig "forhøyet" og viser at han er "oppføyd". Herodesfiguren får en krone på seg (klistre gullstjerna på hodet).

REDD - (få fram stemningen når en er redd). Vis bilde av ei mus. Hva er musa redd for? (barna svarer kanskje KATT). Vis bilde av en katt. Musa er så liten, katten er så stor! Vil spise musa.

Nå skal de få høre om en konge som også var redd!

Herodes var stor. Folket som bodde i PALESTINA var litt redde for han. Han var den som bestemte alt der! Alle måtte gjøre det han sa. En dag fikk Herodes besøk av 3 vismenn. De ville vite veien til den nye kongen som var født!

På samme tid var det en stor stjerne på himmelen. Denne fulgte vismennene og fant veien til en baby i en stall! (gå mot stallen, flytt stjerna på samme tid) Hvem var det som ble født i en stall?? (Barna svarer kanskje Jesusbarnet, eventuelt med litt ledetråder). Det var denne babyen Herodes ble redd for! Var ikke det litt rart? At store mannen var redd en baby? Han var redd denne nye babyen skulle bli konge! Herodes ville være konge, så han måtte få vekk

denne babyen, tenkte han. Han ville være slem og drepe babyen! (ikke dvel lenge ved at han ville drepe, få fokus på at han var slem. Og slemme skal vi jo ikke være mot noen). Han ville lure Maria og Josef til å ta med seg Jesus til slottet. Men Gud sendte en engel til dem ("i en drøm") som ba dem ta en annen vei hjem. Herodes skulle visst at det ikke går an å lure Gud! Han ble så sint da han skjønnte det, at han bestemte seg for at ingen guttebabyer skulle få leve. Det var ikke fint av han!

Gud viser omsorg for alle. Han er glad i alle slik våre foreldre er glad i oss! (obs! om det er barn der som ikke har foreldre, kan en heller nevne andre omsorgspersoner). Josef og Maria fikk med seg Jesusbarnet trygt hjem til slutt. Gud passer alltid på oss (vanskelig å forklare at "Guds løfter står fast").

Jesus, Kongenes konge

Av Gunhild Førrisdahl-Johansen

Innledning

Dette er et liten samtale du kan ha med dukke. Den kan brukes før du forteller bibelhistorien for å koble den til barnas liv.

Personer og utstyr

Du trenger en hånddukke med en kongekrone du kan klippe ut i papp. Velg selv om du lar noen være dukken, gjemme seg og snakke for dukken eller om du som taler snakker for dukken selv.

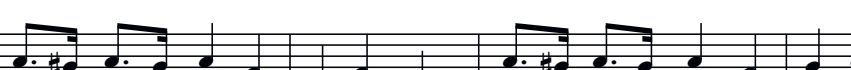
Gjennomføring

- Maks: Jeg er en ekte prins, tralla lalla la. Jeg er en ekte prins, pappaen min er konge og jeg er en ekte prins. Se på min fine krone.
- Taler: Eh, Maks hva er det du holder på med.
- Maks: Jeg er en ekte prins... Å, jeg forteller bare noe kjempe fint jeg nettopp har funnet ut. Det er helt sant, jeg er en ekte prins.
- Taler: Nå har jeg jo kjent deg hele livet Maks, så tror du må fortelle meg litt mer om denne oppdagelsen din.
- Maks: Ja det kan jeg vel.
- Taler: I hvilket land er du prins?
- Maks: I hele verden!
- Taler: I hele verden???
- Maks: Ja i hele verden. For det er kongens konge som er pappaen min. Og er han pappaen min da er jeg en ekte prins.
- Taler: Ja det er helt sant Maks. Nå vet jeg at du er en ekte prins. Jeg tror det er flere ekte prinser og prinsesser her, så nå vil jeg fortelle en bibelhistorie slik at alle kan høre om hvem som er kongenes konge.

Sanger

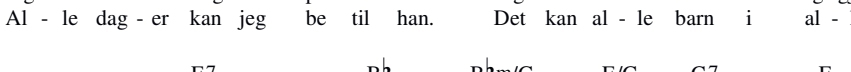
Tekst og melodi: Ingjerd Sindland

♩ = 120 F B^b F Dm7 G C7

Jeg har fem små fing-rer på hver hånd. Jeg kan slå dem sam-men og gjør' sånn.
Al-le dag-er kan jeg be til han. Det kan al-le barn i al-le land.

5 F F7 B^b B^bm/G F/C C7 F

Når jeg fol-der hen-der vet jeg det: jeg kan be
Je-sus han har sagt han hør-er på si-ne små.

Hold knyttede hender halvveis opp foran kroppen. "Tell" med fingrene på de fem første taktslagene (begge hendene samtidig). Vis fram de to hendene på ordene "hver hånd". Slå hendene sammen med et klask på ordet "sammen". Fold hendene på ordet "sånn". La hendene være foldet på resten av sangen.

Kapittel 6

Fortellinger

David

Av Inger Melbø Strangstad

David hørte ordene og forstod med en gang hva han hadde gjort. Han hadde syndet mot Gud, gjort noe som Gud ikke ville han skulle ha gjort. David angret

Det var lenge siden David var blitt salvet til konge. Da var han bare en gjetergutt og Saul var fortsatt konge. Fra da av var livet blitt ganske annerledes. Han ble bestevenn med kongens sønn, Jonatan, og flyttet til slottet for å spille harpe for kong Saul når han var i dårlig humør, og det var ofte. Folket elsket David, for David elsket Gud og fulgte det han sa. En gang David spilte harpe for Saul, kastet plutselig kongen spydet sitt mot ham. David rakk så vidt å dukke unna. Fra den dagen skjønnte han at Kong Saul, av ren misunnelse, ønsket at han skulle dø. Kong Saul begynte å legge planer for å få David drept. Han sendte David for å krige mot en farlig filisterhær, men David vant krigen. Folket i Israel hyllet David, og kong Saul ble enda mer misunnelig. Til slutt måtte David rømme ut i ørkenen. Allikevel gav ikke Saul seg. Flere menn hadde rømt sammen med David. De var også lei av ondskapen til kong Saul og gjemte seg i huler. En dag Saul var ute og lette etter David, måtte han på do. Da gikk han inn i en hule. Det var i akkurat den hulen David var. Nå har du sjansen til å drepe ham, hvisket de andre til David, så blir du konge. Men David skar bare av en flik av kappen til kong Saul. "Det er i mot Guds vilje å skade ham," sa David. "Det var Gud som salvet Saul og da skal ikke jeg bestemme når han skal dø."

Ikke så lenge etter døde kong Saul i en krig. Da ble David konge. Han var en god konge for folket sitt. Alle var glad i ham. De hadde det godt den tiden han var konge, for han spurte alltid Gud om råd. Allikevel glemte også David noen ganger å følge Guds regler. En kveld stod han på taket sitt og tittet utover byen. Da så han en vakker kvinne som badet. Hun het Batseba, og mannen hennes var en av kong Davids soldater. Den gangen var det vanlig at en mann hadde mange koner. David hadde allerede mange koner, men allikevel forelsket han seg i Batseba. Derfor kalte David henne til seg. Batseba ble gravid, og David var faren til babyen hun ventet. Da ble kong David redd og tenkte, dette må aldri mannen hennes oppdage. Derfor sendte David hemmelige beskjeder til generalen sin, om at han måtte sørge for at Uria, Batsebas mann, måtte stå først i rekken når de skulle kjempe i krigen. "Der er det så farlig at han sikkert vil bli drept" tenkte kong David, og slik gikk det. Så fort David fikk beskjed om at Uria var død, giftet han seg med Batseba. Men dette likte ikke Gud. Derfor

ble profeten Natan sendt til slottet for å prate med David. Han startet med å fortelle David en historie:

Det var to menn. Den ene var rik og hadde mange kuer og sauer, mens den andre hadde bare et lam. Dette lammet tok han vare på som et av sine barn. Så skulle den rike mannen ha gjester på besøk. Da måtte han ha mat. Han ville ikke slakte noen av sine egne dyr. Derfor slaktet han lammet til sin nabo. Natan spurte David hva han syntes om mannen som gjorde dette. David ble sint! "Det går ikke an å gjøre slikt! Den mannen burde dø," sa David. "Den mannen, David, er deg," sa Natan. Da skjønnte David det. Han stjal kona til Uria. Han hadde sørget for at Uria ble drept. Du har brutt Guds bud sa Natan. Kong David ble fortvilet. "Jeg har syndet mot Herren" sa han. David angret det gale han hadde gjort og fikk tilgivelse fra Gud.

Kong Salomo

Av Inger Melbø Strangstad

Det var ikke bare lett for Salomo og bli konge. Alle hadde vært så glad i pappaen hans, kong David. Og noen av søsknene hans ville være konger selv og prøvde så godt de kunne for å bli det uten å hjelpe Salomo.

Dessuten hadde faren gitt Salomo et stort oppdrag. Nå brukte de et stort telt som kirke, men han, Salomo hadde fått i oppdrag å bygge et flott hus for Gud, et tempel. Kong David ville egentlig gjøre det selv, men så hadde Gud sagt nei. Det var sønnen Salomo som skulle bygge det hadde Gud sagt. Men David hadde samlet sammen en mengde gull, sølv, jern, kopper, tre og stein. Materialer Salomo kunne bruke til å bygge. Det var mye arbeid som ventet Salomo som var ung og ikke viste helt hvordan han skulle lede folket. En natt han lå og sov snakket Gud til Salomo i en drøm. "Hva vil du jeg skal gi deg?" sa Gud. Salomo ble overrasket. Han skulle få ett ønske oppfylt! Hva skulle han svare? Skulle han be om å bli kjemperik, eller hva med et langt liv uten kriger og fiender? Plutselig visste Salomo hva han skulle svare: "Herre, min Gud, gi meg et lydhørt hjerte, slik at jeg kan styre folket på en god måte og skille mellom godt og ondt." Salomo ba om visdom, om å bli klok!

Den bønnen var etter Guds hjerte. Salomo fikk visdommen han ønsket seg, og i tillegg vel-signet Gud ham med mye rikdom. Han ble kjemperik. Templet Salomo bygde for Gud ble fantastisk flott. Gud gav Salomo visdom, innsikt og forstand, ja det står at han var klokere enn alle andre mennesker i hele verden. I fra alle landene rundt Israel kom det folk for å høre det lure han fortalte. Vi kan jo lese noe av det i...

Salomo var en god mann som tok seg tid til å hjelpe folket sitt. Folket hadde stor respekt for ham og skjønnte at visdommen hans kom i fra Gud. Derfor kom de til kongen for hjelp hvis de var uenige. En gang han skulle dømme i en konflikt måtte Salomo ta opp sverdet. To

damer var kommet med en baby. Begge sa det var deres barn. De hadde begge hatt hver sin baby, men den natten hadde den ene kommet oppe på sin baby i søvne, slik at den døde. Nå beskyldte de hverandre for å ha stjålet babyen. Da hadde Salomo måtte tatt frem sverdet. Han sa de fikk dele barnet hvis de ikke kunne bli enige om hvem som eide et. Salomo var lur. Den ene damen sa fort: "La henne bare få barnet." Den andre sa samtidig: "Bare gjør det så er det ingen av oss som får ham." Salomo brukte aldri sverdet, men gav barnet til moren, hun som ville det skulle leve.

Selv om kong Salomo brukte visdommen sin til mye godt, gikk det ikke så bra med ham. Etter hvert ble han mer opptatt av rikdommen sin enn av Gud. Han hadde mange koner og de lokket ham til å tenke at det ikke var så farlig å følge Guds vilje, derfor begynte han å be til avguder. Da Salomo døde hadde han vært konge i 40 år.

Kong Akab og dronning Jesabel

Av Inger Melbø Strangstad

Kong Akab lå på sengen med ansiktet mot veggen og sa enda en gang: "Nei, jeg vil ikke ha noe mat. Jeg mener det!" Helt siden han kom inn, etter å ha vært en tur ute, hadde han ligget slik. Det var tydelig at noe var galt. Kong Akab, kongen i Israel, lå bare på sengen og furtet. Da kom dronningen Jesabel inn. "Hvorfor er du så lei deg og hvorfor vil du ikke ha mat?" spurte hun. Kong Akab fortalte om den flotte vingården som lå ved siden av slottet og hvor lyst han hadde på den. Den hadde passet så bra til en fin grønsakshage siden den lå inntil slottet hans. Problemet var bare at det var Nabot som eide den. I dag hadde han spurt om å få kjøpe den, eller bytte mot en annen og bedre vingård. Men Nabot hadde sagt: "nei, jeg vil ikke selge det jeg har arvet fra foreldrene mine." Kong Akab var kjempemisunnelig og både sint og lei seg. "Nå må du vise at det er du som er kongen i Israel!": sa Jesabel. Stå opp og få deg litt mat, så skal jeg sørge for at Nabots vingård blir din.

Noen dager senere var Akab på vei til Nabots vingård med et smil om munnen. Nå var den endelig hans. Den lure konen hans, dronning Jesabel, hadde skrevet et brev, i kongens navn og med kongens segl. Brevet hadde hun sendt til de viktigste mennene i byen. Ja, i den byen hvor Nabot bodde. I brevet hadde hun skrevet mange løgner om Nabot. Hun hadde bedt de fortelle videre hva slags forferdelig mann Nabot var. "La alle komme å kaste stein på han og familien hans til de dør", skrev hun.

Og slik hadde det blitt. I dag hadde Jesabel fått høre at Nabot var død. Hun hadde kommet og fortalt ham at nå kunne han gå og ta vingården som sin, for nå var Nabot død. Kong Akab hadde straks stått opp. Nå var han på vei til vingården. "Å så lure de hadde vært": tenkte han. Nå var vingården hans, og ingen visste hva han gjort.

Jo, det var en som visste og det var Gud. Han hadde sett alt sammen og han likte det ikke. Derfor gav ham en beskjed til profeten sin, Elia. Han skulle gå til Nabots vingård og treffe

kongen. Gud fortalte hva Elia skulle si til Akab.

Kong Akab ble forskrekket da Elia kom. "Først har du myrdet, og nå vil du ta eiendommen og gjøre den til din. Du har gjort så mye galt, fordi din kone Jesabel har lokket deg til det. Du gjør det som i mot Guds vilje, det som er vondt i Guds øyne. Du følger avgudene. Derfor skal du dø. Jeg vil utrydde mannfolkene i slekten din og Jesabel kommer også til å dø. Ulykken vil ramme deg." sa Elia til Akab. Da flerret Akab klærne sine og bandt strieplagg om kroppen sin. Han sov i dem og gikk stille omkring og Gud sa til Elia: "Ser du at Akab har ydmket seg, at han angreir? Derfor vil jeg ikke la den store ulykken komme over slekten hans akkurat nå. Jeg vil utsette den litt." Og det gikk som Gud hadde sagt. En tid senere døde kong Akab og en stund etter det igjen dronning Jesabel.

Kong Hiskia

Av Inger Melbø Strangstad

"Frykt ikke! Sankerib kommer med menneskemakt, men vi har Herren vår Gud på vår side." Selv om kongen hørtes overbevisende ut, var nok noen av folkene redde likevel. Assyrierkongen Sankerib hadde planer om å legge verden under seg. Mange land og byer hadde han beseiret og nå var han på vei mot Jerusalem. Det var kong Hiskia som var konge der nå. Så langt hadde kong Hiskia vært en god konge. Det første han hadde gjort etter at han kom til makten var å gjenåpne templet og få orden igjen på gudstjenestelivet. Folket hadde lenge ofret på forskjellige offerhauger og tilbedt avguder, men det ville ikke Kong Hiskia at de skulle gjøre lengre. Han fjernet offerhaugene og avgudene og sa at heretter måtte alle tilbe Herren. Folket hadde sett at Herren var med Kong Hiskia og at han var en god konge, men nå var de virkelig i alvorlig fare.

Bedre ble det ikke da Sankerib sendte noen menn i forveien med oppdraget om å skremme kong Hiskia og folket. Skremme de slik at de ikke torde annet enn å åpne byporten og slippe Sankreb og soldatene inn når de kom.

"Hvem er det dere tror kan redde dere, siden dere har stengt dere inne i byen? Der kommer dere til å dø av sult og tørst. Dere må ikke tro på Hiskia når han sier at Gud skal hjelpe dere. Vet dere ikke hvor mange land og byer vi alt har inntatt? Ikke la Hiskia få narret dere! Ikke hør på han! For ingen gud hos noe folk eller rike har maktet å redde sitt folk fra Assyrierkongen Sankerib. Det vil heller ikke deres Gud klare!"

Selv om mennene hånet Gud og lokket med mat var det ingen som torde å svare noe eller gjøre noe for det gav ikke kongen dem lov til.

Så sendte Sankerib et brev. Også dette brevet hånet han Gud og skrev trusler. Straks Hiskia hadde lest brevet gikk han opp til templet. Brevet hadde han med seg. I templet la han brevet frem for Gud og ba: "Hør oss Herre. Sankerib håner deg. Hva skal vi gjøre? Det er sant at Sankerib har lagt folk og land øde og at ingen guder har kunnet hjulpet folket sitt, men det har jo ikke vært virkelige guder. Bare guder som er laget av menneskehender. Må du hjelpe oss Gud slik at alle kan se at du og bare du er Herre og Gud!"

Kong Hiskia gjorde det eneste rette. Han gikk til Gud og fortalte om problemet sitt. Gud hørte og Gud svarte, gjennom profeten Jesaja: ”Jeg vil vise verden hvem jeg er. Sankerib skal ikke skyte en pil inn i byen, men dra tilbake dit han kom fra i skam.”

Det var nok ikke lett for Kong Hiskia og folket å virkelig tro ordene fra Gud. De så jo den kjempestore hæren til Sankerib som hadde leir rett utenfor Jerusalem. Men Gud er til å stole på. Den natten sendte Gud en engel inn i leiren og neste morgen lå 185 000 soldater døde i teltene sine. Da Sankerib våknet å så det ble han så redd at han fortet seg hjem igjen. Alle fikk se at Gud ikke lar seg spotte og håne. Mange kom til Jerusalem for å gi Gud og Hiskia takkegaver.

Hele sin levetid var Kong Hiskia en god konge for folket for han stolte på og fulgte Herren Gud.

Kong Manasse

Av Inger Melbø Strangstad

Manasse var ikke mer enn 12 år gammel da han ble konge. Han var sønnen til kong Hiskia og ble konge da han døde. Men Manasse gjorde ikke som sin far. Kong Hiskia hadde revet ned offerhaugene og alterne for baalgudene. Manasse bygde dem opp igjen. Han laget gudebilder og stilte opp i Herrens hus. I templet der som faren hadde bedt til den levende Gud, laget Manasse alter for avgudene. Ikke nok med at han selv gjorde i mot Guds vilje, nei han fikk også folket med på det. Manasse gjorde mye som var ondt i Herrens øyne. Han tilbad og dyrket hele himmelhæren med engler og ånder. Det hadde vært mange folkeslag rundt israelsfolket som Herren hadde utryddet pga. at de drev med avgudsdyrkelser og gjorde i mot Guds vilje, men nå fikk Manasse folket med seg på å gjøre mye verre ting enn de andre hadde gjort. Manasse tok livet av mange som ikke hadde gjort noe galt, ja det er sagt at han fylte hele Jerusalem med blod. Verken han eller folket brydde seg om at Gud talte til dem og advarte dem. Derfor var det gått som det var gått. Herren hadde latt assyrerkongens hærførere komme. Manasse var blitt tatt til fange med kroker, bundet med kobberlenker og ført han til Babylon. Der satt han nå og tenkte.

Han tenkte nok på kong Hiskia, faren sin som hadde bedt til den levende Gud. Den guden hadde han lært om som barn og nå forstod han at hvor mye galt han hadde gjort. Han hadde gjort det Gud ikke ville han skulle gjøre. Det var derfor han nå satt i fangenskap. Det var fortjent. Gud var jo hellig, han tålte ikke synd, det var klart han måtte reagere. Manasse var i nød og han forstod hva som var den eneste redningen. Han bønnfalte Gud om nåde. Han ydmyket seg/ han bad om tilgivelse for alt det dumme han hadde gjort. Og vet dere hva? Det står så fint i Bibelen: Og Herren bønnhørte ham da han bad. Han lyttet til hans inderlige bønn står det. Tenk han som bare hadde gjort i mot Guds vilje, tenk at Gud hørte at han bad og bønnhørte ham. Historien om Manasse begynner så trist med alt det gale han gjorde, og den kunne endt så trist der han satt i fangenskap, men fordi Manasse innså hvor dum han hadde vært og bad Gud om tilgivelse og hjelp slutter den helt annerledes. Det står at Gud

førte han tilbake til Jerusalem og at han fikk igjen kongeriket sitt. Han fjernet gudebildene og alterne han hadde bygd i Herrens hus og kastet dem utenfor byen. Han satte i stand igjen Herrens alter og bar frem både måltidsoffer og takkoffer til Gud og han sa til folket i Juda at de skulle tjene Herren, Israels Gud.

Dronning Ester

Av Inger Malbø Strangstad

Hver dag kikket dronning Ester ut av vinduet og kikket ned på fetteren Mordekai som stod i slottsporten. Det var godt å se han, da følte hun seg ikke så alene, selv om hun hadde det ganske bra. Livet var blitt veldig forandret. Da foreldrene døde var det Mordekai som hadde tatt seg av henne og hun hadde vokst opp hos han som hans egen datter. Kongen i landet hadde en dag kranglet med dronningen og blitt så sur på henne at han bestemte seg for at han ville ha en ny dronning. Alle vakre unge piker ble hentet til slottet slik at kongen skulle ha noen å velge i mellom. Det var slik Ester hadde kommet til slottet. Kongen ble forelsket i henne straks han så henne og han gjorde henne til dronning.

En dag hun kikket ned til Mordekai skjønte hun at noe var galt og hun sendte en hoffmann ned for å finne ut hva det var. Hun ble ganske forskrekket over det han fortalte da han kom tilbake. Haman statsministeren i landet, likte å være en viktig person og likte at mennesker bøyde seg for han, men Mordekai var jøde, og bøyde seg ikke for andre enn Gud og det irriterter Haman og han fikk lurt kongen til å lage en lov som sa at alle jødene skulle drepes på en bestemt dag. Nå ba han henne om å gå til kongen og be om hjelp.

Det var ingen som visste at Ester var jøde, for Mordekai hadde bedt henne om å ikke si noe. Hva skulle hun nå gjøre? Det var ikke lov for noen, selv ikke for en dronning å gå inn til kongen uten at han hadde bedt henne om å komme. Regelen var slik at alle som gjorde det måtte dø, hvis da ikke kongen rakte ut gullsepteret sitt mot dem, da fikk de beholde livet. Selv om hun var redd, ba hun Mordekai og de andre jødene om å be for seg og så ville hun gå til kongen.

Hjertet banket da hun nærmet seg rommet hvor kongen var. Du må ikke gå inn der sa tjenerne, du kan bli drept, men selv om Ester visste de hadde rett, fortsatte hun, for folket sin skyld. Da kongen fikk se henne, og så hvor vakker hun var fikk han godvilje for henne, rakte gullsepteret ut mot henne og spurte hva hun ønsket. Jeg ønsker at du og Haman skal komme i selskapet jeg har stelt i stand for dere sa Ester, og slik ble det, de kom begge to og Haman var så stolt over at han var den eneste uten kongen selv som var bedt.

Mens de spiste sa kongen: "Er det noe du vil be meg om, så skal du få det." Nå hadde Ester sjansen, men kanskje var det motet som sviktet, i hvertfall så sa hun bare at hun ønsket de skulle komme i selskap til henne dagen etter også. Og det ville de.

Da Haman gikk fra selskapet gikk han forbi Mordekai som heller ikke denne dagen bøyde seg for han. Da ble han sint, kjempesint og fikk laget en galge, som han neste dag ville prøve å få hengt Mordekai i.

Den natten fikk ikke kongen sove, kanskje hadde han spist for mye mat i selskapet? Les noe for meg, sa han til en av tjenerne sine, og tjeneren leste i fra de bøkene der alt som skjedde ble skrevet ned. Og kongen fikk høre historien om to menn som engang hadde prøvd å drepe kongen men blitt avslørt av jøden Mordekai. Kongen ble interessert, hva gav jeg ham i belønning for det spurte han og ble sjokkert over svaret. Ingenting.

Da Haman kom neste morgen for å spørre om lov til å henge Mordekai, ble han møtt av et spørsmål fra kongen: Hva skal jeg gjøre med en mann jeg vil hedre? "Det er sikkert meg" tenkte Haman, og sa: "kle han i en av kongens drakter og la han ri gjennom byen på en av kongens hester mens det blir ropt at slik gjør man med en mann som kongen vil hedre!" Stor var både forbauselsen og sinne da kongen ba han gjøre dette med Mordekai.

Etter at det var gjort, og de satt i selskapet hos dronning Ester, sa kongen til henne på nytt. Er det noe du vil be om skal du få det. Da tok hun mot til seg og sa. "La meg og folket mitt leve! En ond mann har planer om å drepe oss." Hvem er han som våger gjøre noe slikt sa Kongen. "Det er Haman, han som sitter der" sa Ester.

Neste dag var det ikke Mordekai som ble hengt, men Haman. Og en stund senere gjorde kongen Mordekai til ny statsminister. Jødene ble reddet fordi en ung og vakker jente turde å gjøre det som var rett, selv om det kunne kostet henne livet.

Kong Herodes

Av Inger Melbø Strangstad

Herodes den store. Han likte det navnet. Han var ikke noen hvem som helst. Han var "den store." Han var konge over hele Palestina og det var han som styrte. Rett nok var det ikke jødene som hadde valgt ham til konge, han var en romersk venn og det var keiseren i Roma som hadde gitt han herredømme her. Men selv syntes han at han var tilliten verdig. Han var en dyktig rytter og flink krigsleder, han hadde bygget en stor havn med digre moluer, vannledninger og byer. Ja, han hadde til og med laget et kunstig fjell, der han hadde feriestedet sitt med teater, svømmebasseng og leiligheter. Fjellet hadde han oppkalt etter seg selv, Herodium. Men til tross for alle de flotte byggverkene og det at han var en dyktig kriger, merket han at han ikkje ble godtatt og anerkjent som rett konge, Han hadde ikkje jødisk blod i årene. Bestefaren hans hadde konvertert til jødedommen, og for å blidgjøre jødene, prøvde han å praktisere jødedommen. Han overholdt renselsesritualene og matforskriftene. I tillegg viste han respekt for jødene bildeforbruk. I et forsøk på å bli mer populær hadde han til og med bygd et nytt tempel til jødene. Det var blitt et storslått byggverk, som det hadde tatt lang tid å bygge. Nå kom det til å stå der for alltid som et monument over han, Herodes den store, og hvor flink han var. Herodes likte å være konge, han likte å ha makt, men det plaget han at han var så mislikt. Tenk om noen prøve å ta fra han kongemakten, tenkt om noen ville ta livet av han. Derfor hadde han vaktposter alle steder og styrte med hard hånd så han burde være trygg.

Men det var likevel noe som plaget han. Her en dag hadde han fått besøk av noen vise menn

Konger i Bibelen

fra Østen. De hadde kommet til boligen hans i Jerusalem og spurt hvor er jødenes konge som nå er født? Vi så hans stjerne da den gikk opp ved morgengry og er kommet for å hylle han.”

Tenk noe så frekt, Det var han som var jødenes konge. Det var han som skulle hylles. Han hadde kalt sammen alle overprestene og folkets skriftlærde og spurt dem ut og de kunne fortelle at skriftene fortalte at Messias som skulle bli født i Davids by, Betlehem. Før vismennene dro hadde han pratet med dem i all hemmelighet og bedt de dra å finne ut mest mulig om barnet og så komme tilbake og fortelle til ham, slik at han også kunne få hylle det.” Ja de skulle bare vist. Kong Herodes den store kom ikke til å hylle noen ny konge. Det var jo han som var kongen og han hadde ingen planer om å gi fra seg den tittelen. Hans plan var å ta livet av alle som kunne true tronen hans.

Ja det tenkte Herodes. Han skulle bare vist at det ikke går an å lure Gud. Gud beskyttet det lille barnet, det var jo Guds sønn. Gud sørget for at stjernen viste dem veien dit Maria, Josef og det lille Jesusbarnet var i Betlehem. Der bar vismennene frem kostbare gaver, gull, røkelse og myrra. Men da de skulle reise hjem igjen, sørget Gud for at en engel til dem i en drøm og ba dem om å ikke dra tilbake til kong Herodes og fortelle om barnet, men i stede ta en annen vei hjem.

Etter en stund skjønte Herodes at han var lurt og at vismennene ikke kom til å komme å fortelle ham hvor det lille kongebarnet var. Da ble han sint og bestemte seg for å gjøre noe skikkelig fælt. Han ville ta livet av alle de små guttebarna i Betlehem og på den måten være sikker på at han fikk tatt livet av Jesusbarnet også. Men Jesus var jo Messias den redderen som skulle frelse verden og som Gud hadde lovet skulle bli født i Davids slekt og som jøde-folket hadde ventet på i mange hundre år. Derfor passet Gud godt på Jesus og en engel gav beskjed til Josef i en drøm at han måtte ta med seg Maria og det lille Jesusbarnet og rømme til Egypt. Det gjorde Josef og der ble de helt til de fikk høre at kong Herodes var død. Da først var det trygt for Maria, Josef og Jesusbarnet og reise hjem igjen.

Jesus, Kongenes Konge

Av Inger Melbø Strangstad

Pilatus så undrende på mannen foran seg. Han ble ikke klok på han. Han hadde hørt mye om denne Jesus, om alt han hadde gjort, om syke som ble friske og døde som ble levende, han hadde hørt at han stillet stormen og gikk på vannet. . Men alt dette var jo bra ting - og nå stod han likevel foran ham som fange! Stemningen hadde virkelig snudd. Det var ikke mange dagene siden Jesus hadde kommet ridende inn i byen på et esel. Folk hadde stått langs veien og hyllet ham. Hosianna Davids sønn hadde de ropt. De hadde viftet med palme-grener og lagt kappene sine på veien slik at han kunne ri over. De hadde hyllet han som en konge. Men nå var alt annerledes. Nå stod han der, bundet som fange. Han var mild i blikket og han hadde ikke sagt noen ting, heller ikke da de kalte ham en forbryter. Er du jødenes konge? Spurte Pilatus. Jesus svarte: ”Er det du som har kommet på det eller er det noen

andre som har sagt det" "Jeg vet ikke noe om slikt," sa Pilatus, "jeg er ikke jøde, men de har jo kommet med deg hit, så da må jeg jo prøve å finne ut om du er en forbryter."

"Mitt rike er ikke av denne verden." sa Jesus. "Dersom det var i denne verden jeg var konge, ville tjenerne mine kjempet for meg, så jeg ikke skulle bli tatt til fange. Men riket mitt er et annet sted. "Så du er konge?" Pilatus kjente han var litt spent på svaret. "Du sier det, jeg er konge. Og det er det jeg er født til, og det er derfor jeg er kommet til verden, for at jeg skal fortelle om sannheten.

Pilatus skjønnte nok ikke alt Jesus sa, og ikke de andre heller. Var Jesus konge? Da engelen kom til Maria for å spørre om hun ville bli mor til Jesus sa engelen at Jesus skulle være konge over Jakobs hus til evig tid, og det ikke skulle være ende på hans kongedømme. Fødselen var kanskje ikke en konge verdig der han ble født av en fattige mor og lagt i en krybbe. I stedet for i en silkeseng på et slott. Men englene sang og stjernen skinte og han fikk besøk av vise menn som hadde reist langt for å tilbe ham. De hadde med seg gaver og de var absolutt en konge verdig: gull, røkelse og myrra. Etter hvert som Jesus vokste opp var det noen som skjønnte at han var konge. "Rabbi, du er Guds Sønn, du er Israels konge" sa Natanael da han fikk møte Jesus. Mange ville ha han til konge fordi han kunne gjøre så mange mektige gjerninger. En gang Jesus skjønnte at de ville ta han og gjøre han til konge, gikk han fra dem og opp i fjellet for å være alene. Han skulle jo ikke bare være konge for noen få, for ett land.

Jesus ble dømt til døden den dagen hos Pilatus og soldatene gjorde narr av ham. Du som er konge må jo ha kongekrone sa de og presset en krone som de hadde flettet av torner, ned på hode hans. De tok på han en flott purpurkappe og lo og ertet han. Til slutt ble han hengt på et kors der han døde. På et skilt som ble satt på korset hadde Pilatus skrevet "Jesus fra Nasaret, jødernes konge" noen mente det heller burde stått at han sa han var jødernes konge. Jesus var konge. Men ikke en vanlig konge med et land å være konge i, men det var det ikke alle som skjønnte.

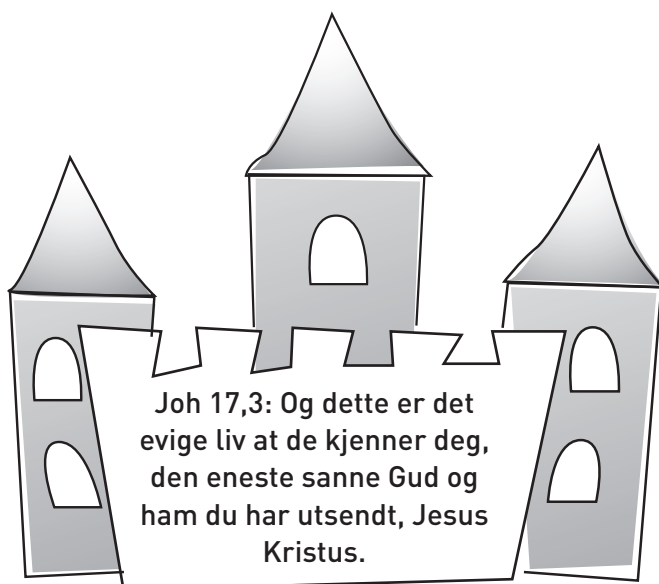
Det høres helt utrolig ut, men Jesus ble levende igjen etter at han hadde vært død. Og i den siste boka i Bibelen kan vi lese at han er herren over jordens konger, at han har gjort oss til et kongerike og at han skal ha æren og makten og være konge i all evighet. På kappen hans står det skrevet: Kongenes konge og Herrenes Herre.

David fikk høre at det skulle komme en i hans slekt som skulle være konge for alltid. Jesus er den kongen. Jesus sitt kongerike vil aldri ta slutt.

Følg meg sa Jesus da han gikk omkring på jorda. Han vil ha med seg oss i kongeriket sitt, og vet dere hva som er enda bedre? Når vi har Gud til far og Jesus til bror så er vi jo kongelige vi også og vi skal få være med til himmelen, dit Jesus er konge og være sammen med ham i all evighet.

Kapittel 7

Kopioriginaler

De ti bud

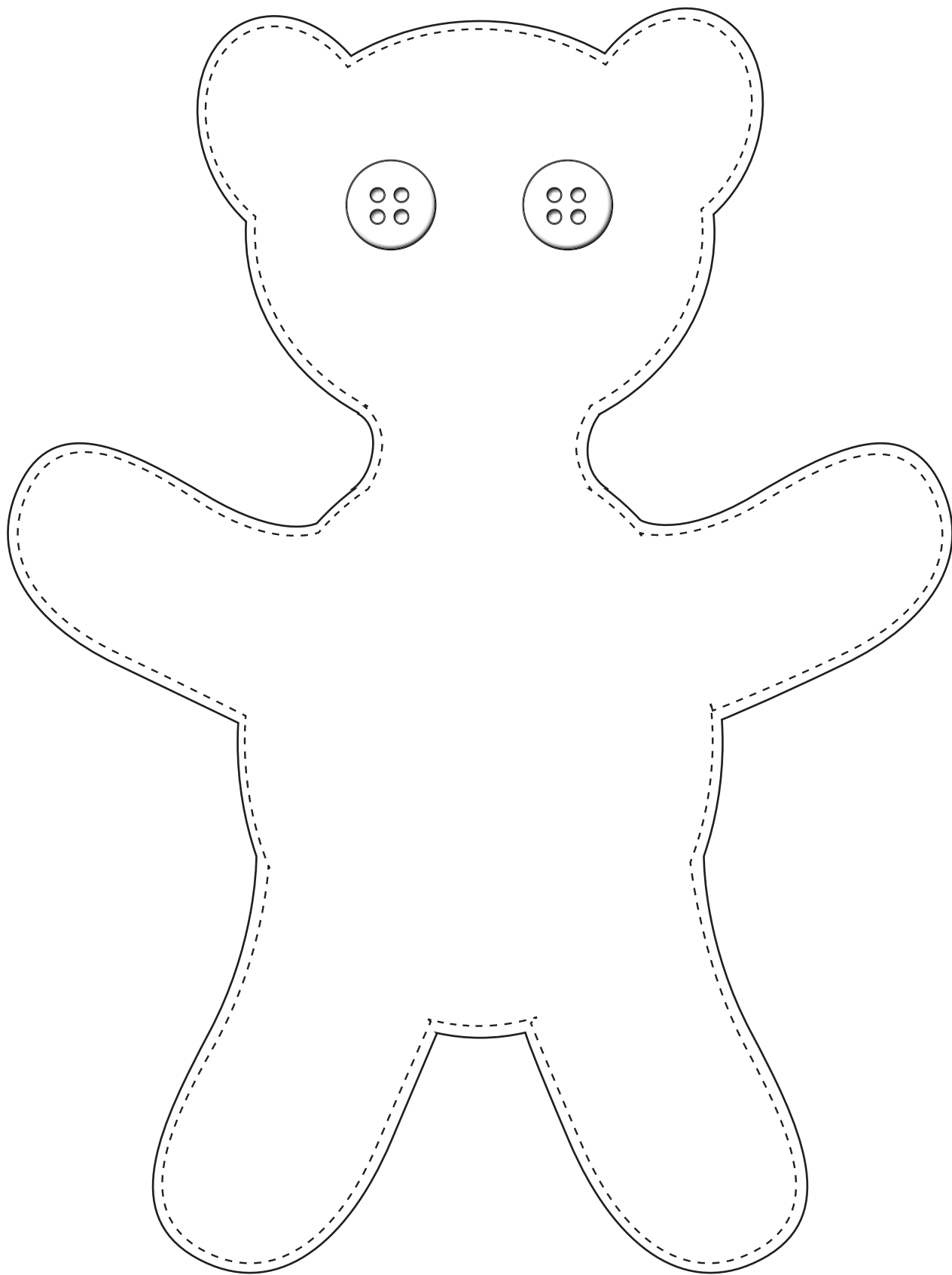
1. Du skal ikke ha andre guder enn meg.
2. Du skal ikke misbruke Guds navn.
3. Du skal holde hviledagen hellig.

4. Du skal ære din far og din mor.
5. Du skal ikke slå ihjel.
6. Du skal ikke bryte ekteskapet.
7. Du skal ikke stjele.
8. Du skal ikke tale usant om din neste.
9. Du skal ikke begjære din nestes eiendom.
10. Du skal ikke begjære din nestes ektefelle eller hans arbeidsfolk eller andre som hører til hos din neste.

Konger i Bibelen

Takk til alle som har hjulpet til

- Yvonne Jørgensen som har tegnet de fine tegningene.
- Ingjerd Sindland som lar oss bruke sangen "Jeg kan be".
- Margit Irene Nordheim og Berit Harstad som har lest gjennom manus.
- Ruth Mjanger som har skrevet gode tips om hvordan vi kan bli gode fortellere.
- Erik Axelsson, Hanne Hauge, Monica Volle, Grete Y. Martinsen og Kari Anne Hove som har funnet ulike måter til levendegjøring av tekstene.
- Ni Zeng som har hatt ansvar for layout.
- Kirkens Trosopplæringsteform som har gitt økonomisk støtte til utgivelsen av heftet.
- Alle som har kommet med små og store innspill og ideer gjennom hele prosessen.
- Gunhild Førreisdahl-Johansen og Inger Melbø Strangstad som har gjort alt annet.

MAKS HJELP

Konger i Bibelen

Noe av det største vi kan være med på, er å formidle evangeliet til barna. Samtidig er det krevende og utfordrende. Vi ønsker med dette opplegget å gi en hjelp til alle dere som forteller barna om Jesus i barnelag, kor, søndagsskole eller lignende.

Maks Hjelp – Konger i Bibelen, er det sjette heftet med andakts- og aktivitetshjelp i serien Maks Hjelp. I dette heftet ønsker vi å la barna bli kjent med noen av kongene både i GT og NT. Kongene var lederne i landet, men ikke alle var verdt å følge. Jesus er kongenes konge. Han er en leder vi trygt kan følge på alle punkt. Vi ønsker å la bibelhistoriene stå i sentrum og la barna oppleve selve fortellingen. Guds ord er levende, derfor skiller Bibelen seg fra alle andre bøker.

Heftet har opplegg for ni samlinger. I åtte av samlingene blir vi kjent med en av Bibels konger eller dronninger. Dette skjer gjennom fortellingen, aktivitetene, sangen og bønner. Den niende samlingen er en bibelvandring.

Maks Hjelp gir idéer til mange ulike måter å fortelle, visualisere, leke, lage og synge bibelhistorien. Heftene er som et "koldtbord" der dere kan plukke det dere har lyst til og som passer i deres sammenheng. Opplegget egner seg godt for barn i småskolealder. Pga det store utvalget av aktivitets- og visualiseringsforslag er det også enkelt for ledere å tilrettelegge opplegget for både yngre og eldre barn.

Vårt mål med å lage dette opplegget er at barna skal få lyst til å følge Kongenes Konge og lære av ham.

STØRST AV ALT
Barn og unge i misjonssambandet

Misjonssambandet
ung